

การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุรรัตน์ ศรีบุญเรือง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา

ตุลาคม 2550

การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุรรัตน์ ศรีบุญเรือง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและสถิติทางการศึกษา

ตุลาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทคัดย่อ
ของ
สุรรัตน์ ศรีบุญเรือง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและสถิติทางการศึกษา
ตุลาคม 2550

สุรรัตน์ ศรีบุญเรือง (2550). การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ , รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์และหาค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยแต่ละด้านที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและแยกรายด้าน โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ จำนวน 376 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง และความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.84 ถึง 0.94 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (MR) และวิเคราะห์การถดถอยแบบตัวแปรตามหลายตัว (MMR)

ผลการวิจัยพบว่า

ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม มีค่าเท่ากับ 0.797 เมื่อพิจารณาแยกรายด้าน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรตามร่วมกันมีค่าวิสต์แลมดา (Λ) เท่ากับ 0.20 และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับตัวแปรตามแต่ละตัว มีค่าเท่ากับ 0.413, 0.607, 0.531, 0.536, 0.709, 0.687, 0.653 และ 0.668 โดยตัวแปรปัจจัยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองร้อยละ 17.07, 36.89, 28.21, 28.70, 50.21, 47.15, 42.63 และ 44.68 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของปัจจัยแต่ละด้านส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยสามอันดับแรกคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง ($\beta = 0.326$) เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\beta = 0.300$) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta = 0.288$) เมื่อพิจารณาแยกรายด้าน ปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปรตามแต่ละด้าน ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\beta = 0.344$) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta = 0.247$) ตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ ($\beta = 0.228$) ตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ ($\beta = 0.144$) ความเชื่อมั่นในตนเอง ($\beta = 0.307$) ความมีวินัยในตนเอง ($\beta = 0.222$) และตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ ($\beta = 0.173$)

A STUDY OF SOME FACTORS RELATED TO SELF – DIRECTED LEARNING
READINESS OF THE SOPHOMORE STUDENT IN THE AREA OF PUBLIC HEALTH OF
THAMMASAT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
SUREERAT SRIBOONRAUNG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational research and Statistics
at Srinakharinwirot University
October 2007

Sureerat Sriboonraung (2007). *A study of some factors related to self-directed Learning readiness of the sophomore student in the area of public health of Thammasat University*. Master thesis, M.Ed. (Educational Research and Statistics). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr. Boonchird Pinyoanuntapong, Assoc. Prof. Dr. Suwat Watanawong

The purposes of this research were to study the relationship between some factors and self-directed learning readiness, and to investigate the beta weights of each factor affecting the self-directed learning readiness in general and in individual areas. The study was conducted with 376 second year students in the area of public health of Thammasat University. Tools used in the research were the questionnaires about personal information, self-confidence, attitude toward self-directed learning, achievement motivation, self-discipline, and self-directed learning readiness with the reliabilities between 0.84 and 0.94. The data were analyzed by using multiple regression (MR) and multivariate multiple regression (MMR).

The findings of study revealed that:

The multiple correlations between each factor and self-directed learning readiness in general were 0.797. When considering the individual areas, it was found that Wilk's Lambda (Λ) of the regressive coefficient of dependent variable was 0.20. The multiple correlations between of each factor and each dependent variable were 0.413, 0.607, 0.536, 0.709, 0.687, 0.653 and 0.668. The factors could together explain the variance of self-directed learning readiness in percentage at 17.07, 36.89, 28.21, 28.70, 50.21, 47.15, 42.63 and 44.68 with statistical significance at the level of .01 for all.

The beta weights of each factor affected self-directed learning readiness in general with statistical significance at the level of .01. The first three factors were self-confidence ($\beta = 0.326$), attitude toward self-directed learning ($\beta = 0.300$), and achievement motivation ($\beta = 0.288$). When considering in the individual areas, the factors affected each dependent variable with statistical significance at the level of .01 were attitude toward self-directed learning ($\beta = 0.344$), achievement motivation ($\beta = 0.247$), the dummy variable of Allied Health Sciences Faculty comparing to Nursing Faculty ($\beta = 0.228$), the dummy variable of Dentistry Faculty comparing to Nursing Faculty ($\beta = 0.144$), self-confidence ($\beta = 0.307$), self-discipline ($\beta = 0.222$) and the dummy variable of Medicine Faculty comparing to Nursing Faculty ($\beta = 0.173$).

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ของ

สุรรัตน์ ศรีบุญเรือง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

วันที่..... เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2550

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย เนื่องจากได้รับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อปริญญานิพนธ์ทุกขั้นตอนจากท่านรองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาในการให้คำปรึกษา รวมทั้งยังพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีเสมอมา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ที่ช่วยให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นจาก รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ ซึ่งเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และให้คำแนะนำ รวมถึงประสบการณ์ที่ดีตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์พัชรี ปิยภักดิ์ อาจารย์วันทนี บุญสุวรรณ อาจารย์มนตร์ วงษ์สะพาน อาจารย์กานต์วี บุษยานนท์ และอาจารย์ปราณี ชาญณรงค์ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่นักวิชาการทุกคนของคณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยมหิดล และขอขอบคุณนักศึกษาทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล เป็นอย่างดี ทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ ส่งผลให้ปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา ที่คอยให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในทุกๆด้าน รวมทั้งกำลังใจที่ดีที่มีให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ท้ายที่สุดนี้คุณงามความดี ความสำเร็จที่เกิดขึ้นในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอมอบให้กับบิดามารดา ญาติพี่น้อง ครอบครัว และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทวิทยาการความรู้ และปลูกฝังสิ่งที่ดีงามให้กับผู้วิจัย แต่หากมีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

สุรรัตน์ ศรีบุญเรือง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากร.....	4
กลุ่มตัวอย่าง.....	5
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	 11
เอกสารเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	13
ความหมายของความพร้อม.....	13
ทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม.....	14
องค์ประกอบของความพร้อม.....	14
เอกสารเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	16
ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	16
ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	17
แนวคิดและทฤษฎีของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	19
ลักษณะของผู้ที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	21
ตัวแปรที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	24
ความเชื่อมั่นในตนเอง.....	24
ความหมายความเชื่อมั่นในตนเอง.....	24
ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง.....	26
ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง.....	27
เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง.....	28
ความหมายของเจตคติ.....	28
ทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
องค์ประกอบของเจตคติ.....	31
ลักษณะของเจตคติ.....	32
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	34
ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	34
ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	36
ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	38
ความมีวินัยในตนเอง.....	39
ความหมายความมีวินัยในตนเอง.....	39
ทฤษฎีเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง.....	40
ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง.....	44
คณะต่าง ๆ ในกลุ่มศูนย์สุขภาพ.....	46
คณะแพทยศาสตร์.....	46
คณะทันตแพทยศาสตร์.....	48
คณะสหเวชศาสตร์.....	49
คณะพยาบาลศาสตร์.....	50
เอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว(MMR)	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
งานวิจัยในต่างประเทศ	60
งานวิจัยในประเทศ.....	61
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
กำหนดประชากร.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	114
สังเขปการดำเนินการวิจัย.....	114
สรุปผลการวิจัย.....	116
อภิปรายผล.....	118
ข้อเสนอแนะ.....	123
บรรณานุกรม.....	124
ภาคผนวก.....	133
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	134
ภาคผนวก ข คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	136
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	143
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	157

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลส่วนบุคคล	89
2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัย กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและแยกรายด้าน.....	90
3 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรตาม โดยวิเคราะห์แยกคณะ	92
4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r) ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมใน การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและแยกรายด้าน.....	95
5 ค่าการทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อม ในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม.....	99
6 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม.....	100
7 ค่าการทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณที่วิเคราะห์แบบตัวแปรพหุนามและตัวแปรเอกนาม	101
8 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้.....	104
9 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการ เป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	105
10 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความ พร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้...	106
11 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความ พร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง..	107
12 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความ พร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรักในการเรียนรู้	108
13 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความ พร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์.....	109
14 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความ พร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการมองอนาคตในแง่ดี.....	110
15 คำนำนัยสำคัญของสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความ พร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้น พื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา.....	111
16 สรุปตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลสูงสุดต่อตัวแปรตาม.....	112

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิด.การวิจัย.....	9
2 แผนภูมิองค์ประกอบของเจตคติ	31
3 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามและหาคุณภาพของแบบสอบถาม	68

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันในยุคโลกาภิวัตน์ ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี และวัฒนธรรม จึงเป็นยุคของสังคมแห่งความรู้ ที่มีความรู้และภูมิปัญญาถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพและพัฒนาประเทศ การศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญที่จะผลักดันประเทศให้ก้าวสู่ศตวรรษใหม่ได้อย่างมั่นคง คุณภาพการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องตระหนัก การเรียนโดยการท่องหนังสือ หรือมุ่งแต่เนื้อหาวิชาเป็นหลักโดยครูเป็นผู้ป้อนหรือถ่ายทอดให้โดยตรง ไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ครบทุกด้านได้ มนุษย์จึงไม่สามารถที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม จึงก่อให้เกิดภาวะวิกฤตขึ้นจนเป็นที่กล่าวกันทั่วไปว่าสังคมไทยในปัจจุบัน เป็นสังคมที่กำลังป่วยหนัก ความยากจน งบประมาณ และการทุจริตยังมีอยู่ทุกหนทุกแห่ง เพราะระบบการศึกษาที่อ่อนด้อยลง (วัลลี สัตยาชัย. 2547 : 2-3) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มุ่งพัฒนาให้ได้ผู้เรียนที่พึงประสงค์ คือ เก่ง ดี และมีความสุข โดยมีการจัดการศึกษาต้องยึดหลักที่ว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ และให้สถาบันการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้โดย 1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2. ให้ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ทุกวิชา 5. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และรอบรู้ 6. จัดการเรียนรู้อย่างเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (วัลลี สัตยาชัย. 2547 : 4 ; อ้างอิงจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช. 2542.)

อย่างไรก็ตาม การปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืน จะสำเร็จลุล่วงอย่างดีได้ จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายร่วมกันพัฒนาหลายด้านพร้อมๆกัน (อ่ำรุ่ง จันทวานิช. 2543 : 13) กล่าวคือ ผู้เรียนเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการจัดการศึกษา ทุกฝ่ายทั้งบิดา มารดา ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ผู้บริหารทั้งภาครัฐ และเอกชน ต้องร่วมกัน

จัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ และสมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีเจตคติและค่านิยมที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรม และวิธีการเรียนรู้ ได้คิดเอง ปฏิบัติเอง ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งร่วมประเมินผลการพัฒนาการเรียนรู้ตามศักยภาพ ความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของแต่ละคน (คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. 2543 : 39) การจัดการศึกษาของคณะต่างๆที่จัดอยู่ในศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่นเดียวกัน แต่ละหลักสูตรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ใฝ่รู้ และมีการเรียนรู้อย่างไม่หยุดนิ่ง เนื่องจากความเจริญอย่างรวดเร็วของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโรคต่างๆ ทำให้เกิดความต้องทางด้านสาธารณสุขที่ทันสมัย และมีคุณภาพมากขึ้น และเป้าหมายทางการศึกษาอย่างหนึ่ง คือ ต้องการที่จะเตรียมนักศึกษาให้มีทักษะในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ และมีการค้นหาค้นคว้าความรู้ใหม่ๆได้

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนแต่ละคน มีความคิดริเริ่มที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองตามความต้องการและความสนใจของตนเอง มีการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้ มีการวางแผนการเรียนรู้ แสวงหาแหล่งความรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยอาจได้รับหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการอยู่ร่วมกันในสังคมของมนุษย์ และเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิด การเรียนอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต กุกลีเอลมีโน (Guglielmino. 1977 : 64-67) ได้ศึกษาพบว่า ลักษณะของบุคคลที่สามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้น จะต้องมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 8 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. การเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ 2. อัตถมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ 3. ความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ 4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 5. ความรักในการเรียนรู้ 6. ความคิดสร้างสรรค์ 7. การมองอนาคตในแง่ดี 8. ความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองตามแนวของกุกลีเอลมีโน (Guglielmino) หลายคนพบว่า ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง ลักษณะมุ่งอนาคต สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งงานวิจัยที่สอดคล้องกับตัวแปรดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ งานวิจัยของ พัทธี มะแสงสม. (2544) ; สุชาสินี ใจเย็น. (2545) ; ประกิจศรี เผ่าเมือง. (2546) ; สถาพร หมวดอินทร์. (2546) ; พิศิ มินศิริ. (2547) ; มรุต ก้องวิริยะไพศาล. (2549)

ดังนั้น ผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน จะสนใจใฝ่หาความรู้ มีความมานะพยายาม ในการแสวงหาความรู้ต่างๆ ประกอบกับผู้เรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้บรรลุถึงผลสำเร็จในงาน โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค พิศิธี มินศิริ. (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า เจตคติต่อวิชาชีพอพยาบาล แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรี มะแสงสม. (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่นเดียวกับ สุทธาสินี ใจเย็น. (2545 : บทคัดย่อ) และ ประกิตศรี เฝ้าเมือง. (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แล้ว ความมีวินัยในตนเองก็เป็นปัจจัยอีกด้าน ที่มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง สถาพร หมวดอินทร์. (2546 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า ความมีวินัยในตนเองแสดงถึงความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ มีความละเอียดรอบคอบ ตรงต่อเวลา ไม่ละเลย หรือทอดทิ้ง หรือหลีกเลี่ยงการทำงานนั้น มีความเพียรพยายาม พยายามที่จะทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด ตลอดจนติดตามผลงานที่ได้ทำไว้แล้วเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มรุต ก้องวิริยะไพศาล. (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความมีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และผู้วิจัยได้สนใจตัวแปรความเชื่อมั่นในตนเองซึ่ง คาร์เวอร์ (สุทธาสินี ใจเย็น. 2545 : 3 ; อ้างอิงจาก Carver. 1996.) พบว่า ผู้ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองจะต้องเป็นผู้เปิดโอกาสในการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบแสวงหาคำตอบในสิ่งที่ตนเองไม่เข้าใจ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความต้องการและมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขมาส จินะราช. 2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตนเองของนิสิตภาคพิเศษ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงเป็นจุดมุ่งหมายหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ให้อบรมรู้และมีความใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับคณะต่างๆ ในศูนย์สุขศาสตร์ ที่จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อคณะต่างๆ ในศูนย์สุขศาสตร์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง และขณะที่ศึกษา เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยใดบ้างที่สัมพันธ์และส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง นำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. เพื่อศึกษาคำนำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 - 4.1 ศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรพหุนาม
 - 4.2 ศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรเอกนาม
5. เพื่อศึกษาคำนำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ มีประโยชน์ต่ออาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา สามารถนำปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริม และสนับสนุนให้นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สามารถกล้าเผชิญกับปัญหาและเรียนรู้ที่จะหาทางแก้ปัญหาเหล่านั้นๆ ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเกิดการแสวงหาความรู้อย่างไม่สิ้นสุด อันเป็นผลนำไปสู่การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และตลอดชีวิต

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-6 จำนวน 450 คน นักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-6 จำนวน 300 คน นักศึกษาคณะสหเวชศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 600 คน และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 400 คน ประจําภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2549 รวมนักศึกษาทั้งหมดจำนวน 1,750 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ จำนวน 128 คน 1 ห้องเรียน คณะทันตแพทยศาสตร์ นักศึกษา จำนวน 52 คน 1 ห้องเรียน คณะสหเวชศาสตร์ นักศึกษา จำนวน 112 คน 2 ห้องเรียน และคณะพยาบาลศาสตร์ นักศึกษา จำนวน 88 คน 1 ห้องเรียน รวมนักศึกษาทั้งหมด 380 คน ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่

- 1.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง
- 1.2 เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
- 1.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 1.4 ความมีวินัยในตนเอง
- 1.5 คณะที่ศึกษา

2. ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน ดังนี้

- 2.1 การเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้
- 2.2 อัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
- 2.3 ความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้
- 2.4 ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- 2.5 ความรักในการเรียนรู้
- 2.6 ความคิดสร้างสรรค์
- 2.7 การมองอนาคตในแง่ดี
- 2.8 ความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self- directed learning) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีเสรีภาพในการใช้ความรู้ ความสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองให้บรรลุผลสำเร็จ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ผู้เรียนจะวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นผู้ริเริ่มและตั้งเป้าหมายในการเรียน วางแผนการเรียนรู้ แสวงหาแหล่งทรัพยากรความรู้ เลือกกลยุทธ์วิธีการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง โดยอาจได้รับหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น

2. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-directed learning readiness)

หมายถึง สภาวะของผู้เรียนที่แสดงถึงการมีความพร้อมและความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ มีความคิดที่อิสระ รู้จักเลือก รู้จักตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาได้ และสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเอง ซึ่งวัดได้จากแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของกุกลิเอลมิโน (Guglielmino. 1977) ประกอบด้วยลักษณะความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 8 องค์ประกอบ คือ

2.1 การเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Openness to learning opportunities)

หมายถึง การมีลักษณะเป็นผู้รักความก้าวหน้า สนใจในการเรียน ต้องการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อจะได้เป็นคนที่มีความรู้ พอใจที่จะได้เป็นผู้ที่คิดริเริ่มในการเรียนรู้ของตน รักที่จะเรียนรู้อยู่เสมอเมื่อมีโอกาส และรู้สึกว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ตนเองต้องแสวงหา ยินดีที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น

2.2 อัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Self-concept as an effective learner)

หมายถึง ความมั่นใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีระเบียบวินัยในการเรียนรู้ รู้ว่าตนเองต้องการเรียนรู้อะไร รู้ว่าตนเองจะแสวงหาความรู้ได้อย่างไร และมีความอยากรู้อยากเห็น เชื่อว่าการทำความเข้าใจสิ่งที่เรียนรู้ไม่ใช่เรื่องยาก และเชื่อว่าตนเองสามารถจัดเวลาเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

2.3 ความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ (Initiative and independence in learning)

หมายถึง ความกระตือรือร้นในการติดตามชักถามเพื่อให้ได้ความรู้ จำแนกความต้องการที่จะเรียนรู้ของตนเอง ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน และเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองว่าจะทำงานนั้นได้ดี พึงพอใจในการอ่านและทำความเข้าใจด้วยตนเอง รู้แหล่งที่จะใช้ในการศึกษาหาความรู้ สามารถวางแผนการทำงาน และสามารถที่จะคิดริเริ่มสร้างงานใหม่ๆ ได้

2.4 ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Informed acceptance of responsibility for one's own learning)

หมายถึง ความเต็มใจที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจถึงแม้จะยาก ชอบที่จะมีบทบาทในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของตนเอง มีความรับผิดชอบเพื่อให้ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถที่จะตัดสินใจความก้าวหน้าในการเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนของตนเองได้

2.5 ความรักในการเรียนรู้ (Love of learning)

หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ชื่นชมต่อบุคคลที่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ มีความตั้งใจจริงที่จะศึกษาหาความรู้ มีความใฝ่รู้ รักและใฝ่ใจในการเรียนรู้อยู่เสมอ สนุกสนานกับการแสวงหาความรู้ และมีความต้องการที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.6 ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

หมายถึง การเป็นผู้ที่ชอบลองทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง สามารถคิดหาวิธีใหม่ๆ และหลากหลายในการแก้ปัญหา มีความอดทนและพยายามที่จะแก้ปัญหาที่ยุ่งยาก

2.7 การมองอนาคตในแง่ดี (Positive orientation to the future) หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความพยายามเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับเป้าหมายระยะยาวที่ตั้งไว้ มีความคิดว่าการเรียนรู้ทำให้เกิดความก้าวหน้า และเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นตลอดชีวิต มีความสุขในการคิดถึงอนาคต และมองว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทายไม่ใช่อุปสรรค

2.8 ความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Ability to use basic study skills and problem-solving skills) หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง และทักษะการสังเกต การตั้งโจทย์ปัญหา การตั้งสมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล และการสรุปผลข้อมูล มาใช้ในการค้นหาข้อมูล และสามารถคิดหาวิธีแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

3. ปัจจัยบางประการ หมายถึง ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง และคณะที่ศึกษา

3.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confident) หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความมั่นใจ และแน่ใจ กล้าที่จะทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามที่ตนตั้งใจโดยไม่หวั่นไหว ถึงแม้จะมีอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อ มีการหยั่งรู้ถึงความสามารถของตนเอง มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง มีความมั่นใจในการกระทำ กล้าคิด กล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล สามารถเป็นตัวของตัวเอง พร้อมเผชิญปัญหาต่างๆ และสามารถปรับตัวเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

3.2 เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-directed learning attitude) หมายถึง ความเข้าใจ และความรู้สึกนึกคิดที่เห็นคุณค่าและแนวโน้มพฤติกรรมของบุคคลโดยส่วนตัวที่แสดงออกต่อการเรียน ตามประสบการณ์ หรือการเรียนรู้ที่ได้รับ ทั้งในทางบวกและทางลบ

3.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement motivation) หมายถึง ความตั้งใจของบุคคลแต่ละคนที่จะกระทำการสิ่งต่างๆ ให้ดี และมีความมุ่งหวังที่จะประสบผลสำเร็จ แม้จะยุ่งยากลำบากก็ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค พยายามหาวิธีต่างๆ ที่จะแก้ไขปัญหาด้วยความมุ่งมั่น อดทน เพื่อให้บรรลุถึงมาตรฐานอันดีเลิศ หรือต้องการเพิ่มการยอมรับตนเอง มีความสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว

3.4 ความมีวินัยในตนเอง (Self-discipline) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนให้อยู่ในกฎ ระเบียบของสังคม มีความเป็นผู้นำ มีความซื่อสัตย์ มีเหตุผล การตรงต่อเวลา การมองเห็นคุณค่าของตนเองและคุณค่าในสิ่งที่ทำ และสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

3.5 ศูนย์สุขศาสตร์ หมายถึง องค์กรหนึ่งในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ก่อตั้งขึ้นจากผู้บริหารมหาวิทยาลัย โดยได้เล็งเห็นการขยายตัวของสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่ศูนย์รังสิตประกอบด้วย คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์

คณะสาธารณสุขศาสตร์ (ปัจจุบันเริ่มมีนักศึกษาปีที่ 1) และคณะเภสัชศาสตร์ (ปัจจุบันยังไม่มีนักศึกษา) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3.6 คณะต่าง ๆ ในศูนย์สุขภาพศาสตร์ หมายถึง คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต

3.7 นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์

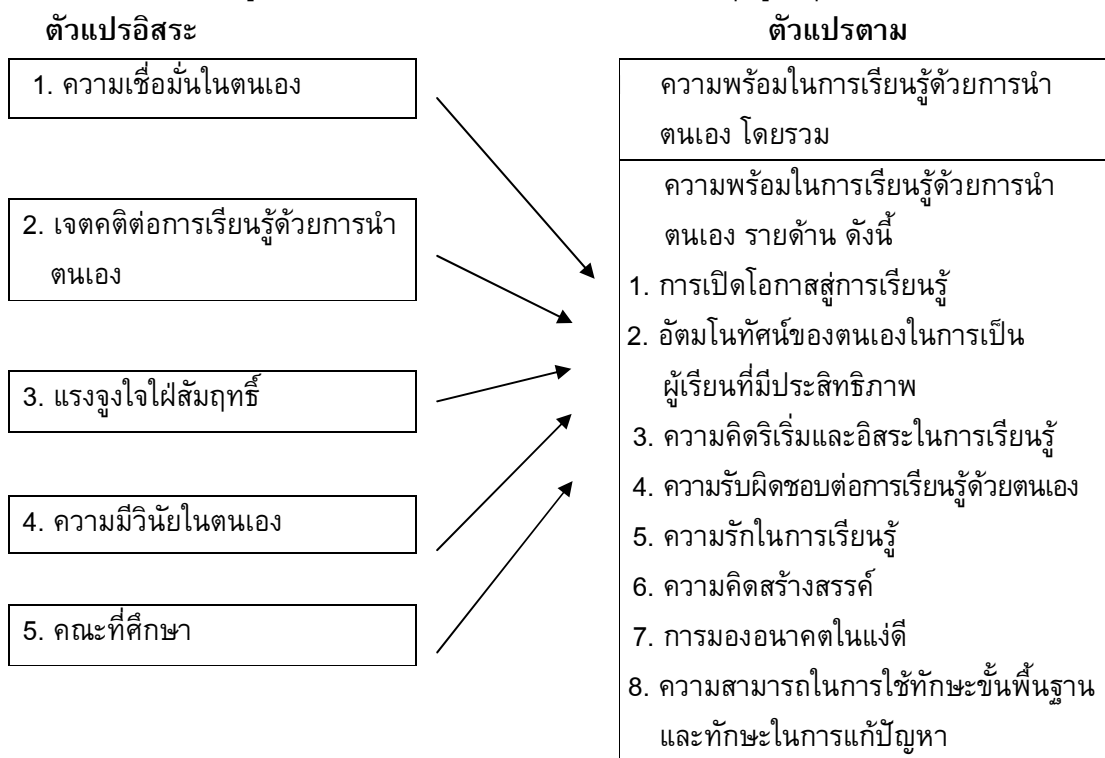
กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคมในยุคความเจริญด้านข้อมูลข่าวสารและสังคมแห่งการเรียนรู้ในปัจจุบัน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545 : 12-13) ได้กำหนดเป้าหมายของการศึกษา โดยมุ่งปลูกฝังให้คนไทยมีลักษณะที่พึงประสงค์คือ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และมีความสุข เป็นผู้ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ รู้จักวิธีแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย และรักที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 50) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตัวแปรอิสระที่ศึกษา ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง คณะที่ศึกษา และตัวแปรตาม คือ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง Breckenride (1966 : 249) กล่าวว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความสามารถในการควบคุมตนเอง มีความรับผิดชอบ ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ สุภมาส จินะราช. (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้แล้วบุคคลที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต้องมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย ผู้วิจัยได้ยึดหลักทฤษฎีการปรับตัวให้เข้ากับสังคมของ Sherif and Hovland (พัชรี มะแสงสม. 2544 : 31 ; อ้างอิงจาก Sherif and Hovland. 1961 : 177-183) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีเจตคติที่ดีสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งอื่นได้ง่าย ไม่มีปัญหา บุคคลนั้นก็จะอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธรี มะแสงสม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้สนใจตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ แมคเคลแลน (McClelland. 1961 : 32-36) กล่าวว่าบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐาน

อันติเล็ค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกิตศรี เฝ้าเมือง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ผู้ที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มักจะมีวินัยในตนเองเป็นองค์ประกอบ โดยผู้วิจัยได้ยึดหลักทฤษฎีการสร้างวินัยและจริยธรรมแบบสามมิติของ สุรชาติ สังขรัตน์ (2520 : 60-63) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้างศรัทธา ขั้นที่ 2 การสร้างพฤติกรรมแบบอย่าง และขั้นที่ 3 การปฏิบัติเป็นนิสัย แนวคิดการปรับพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่า เจตคติต่อการเรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความมีวินัยในตนเอง มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับตัวแปรคณะที่ศึกษา ที่ผู้วิจัยนำมาเป็นตัวแปรอิสระนั้น ผู้วิจัยต้องการทราบว่า ตัวแปรใดบ้างที่สัมพันธ์และส่งผลต่อความพร้อมของนักศึกษาแต่ละคณะฯ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคณะฯต่างๆ ได้

จากการวิเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผู้วิจัยคิดว่าตัวแปรดังกล่าว สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้เป็นอย่างดี เพื่อเป็นประโยชน์ และเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษาของคณะฯต่างๆ ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ ที่จะพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้นผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีสมมติฐานดังนี้

1. ปัจจัยบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ปัจจัยบางประการอย่างน้อยหนึ่งด้านส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ปัจจัยบางประการ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง และคณะที่ศึกษา กับตัวแปรตาม ได้แก่ 1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม 2. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ 3. ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ 4. ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ 5. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง 6. ด้านความรักในการเรียนรู้ 7. ด้านความคิดสร้างสรรค์ 8. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี 9. ด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา ที่วิเคราะห์แบบตัวแปรพหุนามมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ตัวแปรปัจจัยบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิเคราะห์แบบตัวแปรเอกนามมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ปัจจัยบางประการอย่างน้อยหนึ่งด้านส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.1 เอกสารเกี่ยวกับความพร้อม
 - 1.1.1 ความหมายของความพร้อม
 - 1.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม
 - 1.1.3 องค์ประกอบของความพร้อม
 - 1.2 เอกสารเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.2.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.2.2 ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.2.3 แนวคิดและทฤษฎีของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 1.2.4 ลักษณะของผู้ที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
2. ตัวแปรที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 2.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 2.1.1 ความหมายความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 2.1.2 ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 2.1.3 ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 2.2 เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 - 2.2.1 ความหมายของเจตคติ
 - 2.2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ
 - 2.2.3 องค์ประกอบของเจตคติ
 - 2.2.4 ลักษณะของเจตคติ
 - 2.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 2.3.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 2.3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 2.3.3 ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 - 2.4 ความมีวินัยในตนเอง
 - 2.4.1 ความหมายความมีวินัยในตนเอง
 - 2.4.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง
 - 2.4.3 ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง

2.5 คณะต่างๆในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์

2.5.1 คณะแพทยศาสตร์

2.5.2 คณะทันตแพทยศาสตร์

2.5.3 คณะสหเวชศาสตร์

2.5.4 คณะพยาบาลศาสตร์

3. เอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว (MMR)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

4.2 งานวิจัยในประเทศ

1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

1.1 เอกสารเกี่ยวกับความพร้อม

1.1.1 ความหมายของความพร้อม (Readiness) นักการศึกษาได้ให้ความหมายของความพร้อมไว้ดังนี้

แททเชอร์ และคณะ (Tacher and others. 1970 : 695) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความคล่องตัว กระตือรือร้น มีความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้กิจกรรมที่ทำนั้นบรรลุผลสำเร็จ

กู๊ด (Good. 1973 : 472) ความพร้อม หมายถึง ความตั้งใจ ความต้องการ และความสามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมเกิดจากลักษณะทางวุฒิภาวะ ประสบการณ์ จิตใจ และอารมณ์ของผู้เรียน ความพร้อมจึงเป็นการพัฒนาคนให้มีความสามารถที่จะเรียนหรือทำกิจกรรม

กฤษดา ทองสังวรณ (2540 : 17) กล่าวว่า ความพร้อม หมายถึง คุณสมบัติหรือสภาวะของบุคคลที่พร้อมจะทำงานหรือกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง มีแนวโน้มจะประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับ การเตรียมตัวสำหรับการกระทำกิจกรรมนั้นๆ อย่างพร้อมมูลทั้งความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ความสนใจ หรือแรงจูงใจ ประสบการณ์และการได้รับการฝึกอบรม

สมเกียรติ ยุติธรรม (2541 : 43) ความพร้อมเป็นสภาพหรือสมรรถภาพของบุคคลที่เต็มใจปฏิบัติหรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความพร้อมจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการทำทนายผลที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ ได้ จะสามารถปฏิบัติหรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้

พัชรี มะแสงสม (2544 : 18) ได้ให้ความหมายของความพร้อม หมายถึง ความพร้อมเป็นสภาวะของนักเรียนที่มีความสามารถในการตกลงใจ มีความปรารถนา สามารถที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ซึ่งความพร้อมเกิดจากวุฒิภาวะ ประสบการณ์ อารมณ์ และความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ

ประกิจศรี เผ่าเมือง (2546 : 10) ให้ความหมายว่า ความพร้อมเป็นสภาวะของบุคคลที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บังเกิดผลด้วยความตั้งใจ และกระตือรือร้น ซึ่งเกิดจากวุฒิภาวะ ประสบการณ์ อารมณ์ และความสมบูรณ์ของร่างกายและจิตใจ

มรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549 : 11) ความพร้อม หมายถึง สภาวะของบุคคลที่สามารถเรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งเกิดจากวุฒิภาวะทางด้านร่างกายจิตใจ และความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

จากความหมายความพร้อมที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความพร้อมเป็นสภาวะของบุคคลที่พร้อมจะเรียนรู้หรือทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ด้วยความตั้งใจ สนใจ และมีความกระตือรือร้นเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งความพร้อมเกิดจาก วุฒิภาวะ ความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ อารมณ์ และประสบการณ์เดิม

1.1.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อม

ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับความพร้อมมีทฤษฎีที่สำคัญ ได้แก่

ทฤษฎีวุฒิภาวะของกลีเซิล (พัชรี มะแสงสม. 2544 : 18 ; อ้างอิงจาก ; Gesell's Maturation Thoery.n.d.) ได้อธิบายถึงวุฒิภาวะที่สัมพันธ์กับความพร้อมไว้ว่า การเรียนรู้จะไม่เกิด หากร่างกายไม่มีความพร้อม วุฒิภาวะเป็นส่วนที่รับผิดชอบในการเจริญเติบโตและความสามารถในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ การฝึกฝนหรือการเรียนรู้ ไม่ว่าจะในลักษณะใดก็ตามจะไม่เกิดประโยชน์ หากร่างกายยังไม่มีวุฒิภาวะหรือไม่มีความพร้อม

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (พัชรี มะแสงสม. 2544 : 18 ; อ้างอิงจาก Freud's Psychoanalytic Thoery n.d.) ได้อธิบายไว้ว่า ความพร้อมของเด็กแต่ละอายุจะแตกต่างกัน ขึ้นพัฒนาการมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ความพร้อมในการเรียนรู้ได้รับอิทธิพลจากบ้านและโรงเรียน โดยเฉพาะการเรียนรู้ทางสังคม ได้รับอิทธิพลจากกลไกการปรับตัว (Defense machanism) ซึ่งรับมาจากบุคคลที่แวดล้อมเด็ก

กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) ของธอร์นไดค์ (อารี พันธมณี. 2534 : 123-124 ; อ้างอิงจาก Thorndike.n.d.) หมายถึง สภาพความพร้อมหรือความพร้อมของผู้เรียนทั้งทางร่างกาย อวัยวะต่างๆ ในการเรียนรู้ และจิตใจ รวมทั้งพื้นฐาน ประสบการณ์เดิม สภาพความพร้อมของ หู ตา ประสาท สมอง กล้ามเนื้อ ประสบการณ์เดิมที่จะเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่หรือสิ่งใหม่ ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เรียน ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมตามองค์ประกอบต่างๆ ดังกล่าว ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความพร้อมจึงจำแนกออกเป็น 3 สภาพ ดังนี้

1. เมื่อบุคคลพร้อม แล้วได้กระทำ ก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ก็เกิดการเรียนรู้
พร้อม -----> ได้กระทำ -----> พอใจ -----> เกิดการเรียนรู้
2. เมื่อบุคคลพร้อมที่จะทำ แล้วไม่ได้ทำ ก็ทำให้ไม่เกิดความพอใจ และไม่ทำให้เกิดการเรียนรู้
พร้อม -----> ไม่ได้กระทำ -----> ไม่พึงพอใจ -----> ไม่เกิดการเรียนรู้
3. เมื่อบุคคลไม่พร้อม แล้วต้องทำ ก็ทำให้ไม่พอใจ และจะไม่เกิดการเรียนรู้
ไม่พร้อม -----> ต้องกระทำ -----> ไม่พอใจ -----> ไม่เกิดการเรียนรู้

จากทฤษฎีเกี่ยวกับความพร้อมที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความพร้อมเป็นสภาวะด้านร่างกาย และจิตใจ บุคคลที่มีความพร้อม จะเกิดการเรียนรู้ได้ดี และกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยความราบรื่น และมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จ จะต้องคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.1.3 องค์ประกอบของความพร้อม

ดาวนิง และแซคเกอร์ (ทิพพา เดียวประเสริฐ. 2541 : 44 ; อ้างอิงจาก Downing & Thackerey. 1971 : 14-15) ได้แบ่งองค์ประกอบของความพร้อมไว้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. องค์ประกอบทางกาย ได้แก่ การบรรลุวุฒิภาวะทางร่างกายทั่วไป
2. องค์ประกอบทางสติปัญญา ได้แก่ ความพร้อมด้านสติปัญญา ความสามารถในการรับรู้ และความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล

3. องค์ประกอบทางด้านอารมณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ ได้แก่ ความมั่นคงทางด้านอารมณ์ และความต้องการที่จะเรียนรู้

4. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ประสบการณ์ด้านสังคม

วรารักษ์ รักวิจัย (2529 : 34-35) กล่าวถึงองค์ประกอบของความพร้อมของเด็กไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบทางกาย เป็นพัฒนาการทางร่างกายที่เจริญงอกงามตามภาวะปกติของวัยเด็ก ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน การสัมผัส การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อต่างๆ

2. องค์ประกอบทางสติปัญญา ได้แก่ ความสามารถทางด้านการคิด ความเข้าใจ และความสามารถในการรับรู้ และการใช้ความคิดในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

3. องค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ประสบการณ์ต่างๆ ที่เด็กได้รับ เช่น ประสบการณ์ด้านสังคม ประสบการณ์ทางด้านภาษา ฯลฯ

4. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ได้แก่ ความต้องการ การเรียนรู้ ความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็น และความมั่นคงทางอารมณ์

พัชรี สวนแก้ว (2536 : 33-34) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเรียน ได้แก่

1. องค์ประกอบภายในตัวผู้เรียน ประกอบด้วย

1.1 วุฒิภาวะ เป็นตัวกำหนดระดับความเจริญเติบโตสูงสุดของพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในแต่ละวัยของบุคคล

1.2 ประสบการณ์เดิม หรือความรู้พื้นฐานของผู้เรียน เป็นความรู้เบื้องต้นที่ช่วยให้เรียนเข้าใจ หรือเรียนความรู้ใหม่ๆ ได้ เช่น การรู้คำศัพท์จะเป็นพื้นฐานให้กับการพูดเป็นประโยค ดังนั้น ในการเรียนรู้สิ่งใดๆ ผู้เรียนจะต้องมีวุฒิภาวะและประสบการณ์เดิมมาก่อน จึงจะช่วยให้พร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้

2. องค์ประกอบภายในโรงเรียน ประกอบด้วย

2.1 ครูผู้สอน จะช่วยให้นักเรียนเกิดความพร้อมในการเรียน ถ้าครูมีบุคลิกภาพดี มีใจรักและเมตตาต่อเด็ก อ่อนโยน นุ่มนวล ยิ้มแย้มแจ่มใส เอาใจใส่ และมีเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ

2.2 บทเรียน จะต้องสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน

2.3 วิธีสอน จะต้องใช้วิธีสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ครูต้องใช้เทคนิควิธีสอนหลายๆ วิธี เพื่อให้เหมาะสมกับบทเรียน มีกิจกรรมและสื่อการสอนที่น่าสนใจจะช่วยกระตุ้นความสนใจและความกระตือรือร้นของผู้เรียน

2.4 สิ่งแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน ได้แก่ บรรยากาศที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ ความเงียบ ความพอดีของแสงสว่าง การถ่ายเทอากาศที่ดี ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสมที่จะให้เด็กได้ทำกิจกรรมโดยสะดวก อุปกรณ์เพียงพอ บริเวณโรงเรียนร่มรื่น สะอาด เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนอยากมาโรงเรียน และสนใจที่จะเรียนมากขึ้น

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า องค์ประกอบความพร้อม ประกอบด้วย องค์ประกอบภายในตัวผู้เรียน ได้แก่ ความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ และความรู้พื้นฐาน

ของผู้เรียน องค์ประกอบภายนอก ได้แก่ ครูผู้สอน บทเรียน วิธีสอน สิ่งแวดล้อมต่างๆไป ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ หากมีความสมดุลและเอื้อต่อกัน จะทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ และสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 เอกสารเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

1.2.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

โนลล์ (Knowles. 1975 : 18) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการที่บุคคลมีความคิดริเริ่มในการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ การตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ การพบปะบุคคลหรือแหล่งเอกสารในการเรียนรู้ การเลือกและเสริมแผนการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียน จะโดยได้รับหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม

สเคเจอร์ (Skager. 1978 : 13) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นการพัฒนาการเรียนรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนความสามารถในการวางแผนปฏิบัติ และการประเมินผลของกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งในลักษณะที่เป็นเฉพาะบุคคล และในฐานะที่เป็นสมาชิกของกลุ่มการเรียนรู้ที่ร่วมมือกัน

กริฟฟิน (Griffin. 1983 : 153) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นการเฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยมีเป้าหมายไปสู่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองและความสามารถในการวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผลการเรียนรู้

บรูคฟิลด์ (Brookfield. 1984 : 61) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง การแสวงหาความรู้โดยผู้เรียนมีความเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเอง คือ ตนเองจะเป็นผู้ควบคุมกิจกรรมการเรียนรู้ของตน โดยอาศัยความช่วยเหลือจากแหล่งภายนอกน้อยที่สุด รวมทั้งวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

พัชรี มะแสงสม (2544 : 10) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีเสรีภาพ ในการใช้ความรู้ความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความตระหนัก และรับผิดชอบต่อการเรียนของตน ผู้เรียนจะทำการวางแผน และกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ เลือกแหล่งข้อมูล เลือกวิธีการเรียน และประเมินผลด้วยตนเอง โดยอาจารย์ที่ปรึกษา หรือขอความช่วยเหลือจากครูผู้สอนหรือบุคคลอื่นก็ได้

เพชรธิดา บุญหนุน (2545 : 21) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง มีความคิดริเริ่ม วิเคราะห์ และตัดสินใจในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตัวของตัวเอง โดยกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ ค้นคว้าความรู้ เลือกและดำเนินการในการเรียนรู้ด้วยวิธีที่เหมาะสมเพียงลำพัง ทั้งนี้อาจจะอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่น หรือแหล่งความรู้ต่างๆ ก็ได้

สุธาสนี ใจเย็น (2545 : 11) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนแต่ละคนใช้ความสามารถของตนเองในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีระบบ มีเป้าหมาย มีการวางแผนในการเรียน และสามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ได้

ประกิตศรี เฝ้าเมือง (2546 : 13) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีอิสระในการดำเนินการเรียนรู้ของตนเองให้บรรลุผลสำเร็จ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตน ผู้เรียนจะทำการวิเคราะห์ความต้องการที่จะเรียนรู้ของตน กำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้วางแผนการเรียนรู้ เลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม เลือกแหล่งข้อมูล แสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ และประเมินผลการเรียนรู้ โดยผู้เรียนต้องช่วยเหลือตนเอง

สถาพร หมวดอินทร์ (2546 : 12) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคคล เพื่อให้ได้ความรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความจำเป็นของการเรียนรู้ การกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย การใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ และการประเมินผลการเรียนรู้ โดยอาจจะได้รับความช่วยเหลือ จากผู้อื่นหรือไม่ก็ตาม

พิศดี มินศิริ (2547 : 11) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการที่บุคคลวิเคราะห์ตนเองว่าต้องการเรียนรู้อะไร มีความริเริ่มวางแผน ตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้ แสวงหาแหล่งทรัพยากรความรู้ บริหารจัดการ ควบคุมตนเอง เพื่อให้ประสบความสำเร็จ และมีการประเมินผลการเรียนของตน โดยการเรียนรู้ อาจจะได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นก็ตาม

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2547 : 12) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคคล โดยบุคคลนั้น มีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง มีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมาย มีการวางแผนการเรียนรู้ เลือกแหล่งข้อมูล เลือกวิธีการเรียนที่เหมาะสม และมีการวัดและประเมินผลตนเอง

ทองจันทร์ หงส์ดารมภ์ (2548 : 137) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนริเริ่มแสวงหาองค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยจะอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือไม่ก็ตาม องค์ประกอบดังกล่าว ได้แก่ 1) การหาความจำเป็นของการเรียนรู้ของตน (Learning need) 2) การตั้งเป้าหมายของการเรียนรู้ (Learning goals) 3) การแสวงหาแหล่งความรู้ทั้งที่เป็นวัสดุและเป็นคน (Learning resources) 4) การเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง (Learning strategies) 5) การประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง (Learning evaluation)

มรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549 : 13) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง กระบวนการที่บุคคลแสวงหาความรู้ด้วยตนเองที่มีความเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเอง โดยอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้งในลักษณะที่เป็นเฉพาะบุคคลและฐานะสมาชิกของกลุ่มการเรียนรู้ที่มีร่วมกัน

จากความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีอิสระในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความคิดริเริ่ม วิเคราะห์และตัดสินใจในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ มีการวางแผน เลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม แสวงหาแหล่งความรู้ที่หลากหลาย และประเมินผลด้วยตนเองหรือผู้อื่น

1.2.2 ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

โนลส์ (Knowles. 1975 : 15-17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ดังนี้

1. คนที่เรียนรู้โดยการริเริ่มด้วยการนำตนเองจะเรียนได้มากกว่าและดีกว่าคนที่พึ่งพิงผู้รับ หรือรอให้ครูถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เท่านั้น คนที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะเรียนอย่างตั้งใจ มีจุดมุ่งหมาย และมีแรงจูงใจสูง สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้ดีกว่า และยาวนานกว่าบุคคลที่รอรับคำสั่งแต่เพียงอย่างเดียว

2. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสอดคล้องกับการพัฒนาทางจิตวิทยา และกระบวนการทางธรรมชาติมากกว่า คือ เมื่อตอนยังเล็ก เป็นธรรมชาติที่จะต้องพึ่งพิงผู้อื่น ต้องการผู้ปกครอง ปกป้องเลี้ยงดูและตัดสินใจแทนให้ เมื่อเติบโตมีพัฒนาการขึ้น ก็ค่อยๆ พัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นอิสระไม่ต้องพึ่งพิงผู้ปกครอง ครู และผู้อื่น การพัฒนาเป็นไปในสภาพที่เพิ่มความเป็นตัวของตัวเอง และชี้นำตนเองได้มากขึ้น

3. พัฒนาการใหม่ๆ ทางการศึกษา มีหลักสูตรใหม่ ห้องเรียนแบบเปิด ศูนย์บริการทางวิชาการ การศึกษาอย่างอิสระ โปรแกรมการเรียนที่จัดแก่บุคคลภายนอก มหาวิทยาลัยเปิด และอื่นๆ รูปแบบของการศึกษาเหล่านี้ ล้วนผลักการรับผิดชอบไปที่ผู้เรียนให้เป็นผู้ที่เรียนรู้ด้วยตนเอง

4. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นความอยู่รอดของชีวิตในฐานะที่เป็นบุคคลและเผ่าพันธุ์มนุษย์ เนื่องจากโลกปัจจุบันเป็นโลกใหม่ที่แปลกไปกว่าเดิม ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ เกิดขึ้นเสมอ และข้อเท็จจริงนี้เป็นเหตุผลไปสู่ความจำเป็นทางการศึกษาและการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต (A lifelong process)

บอริช (Borich.1992 : 286) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง ทำให้เข้าใจเนื้อหาตำราด้วยตนเอง และช่วยให้ผู้เรียนสรุปความสำคัญของเรื่อง รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหา รู้จักใช้เหตุผล และมีความคิดวิจารณ์ญาณในการเรียนรู้

สมคิด อิศระวัฒน์ (2541 : 38) ได้สรุปความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ดังนี้

1. ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีพในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ
2. ทำให้ผู้เรียนเป็นบุคคลมีความกระหายใคร่รู้
3. ทำให้บุคคลสามารถเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้มากที่สุด
4. ทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ต้องมีใครมาบอกและเป็นผู้คิดริเริ่มที่จะเรียนรู้

5. ช่วยให้การศึกษาก่อเกิดความสมดุล

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2542 : 78) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่า การให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต้องพิจารณาเชื่อมโยงกับคุณลักษณะต่างๆ ที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนและกระบวนการเรียน ได้แก่

1. สามารถเพิ่มความรับผิดชอบให้กับผู้เรียนแต่ละคนในการตัดสินใจทุกขั้นตอน รวมทั้งสามารถควบคุมตนเองให้มีความมานะบากบั่นต่อการเรียนรู้
2. การนำตนเองได้ถือว่าเป็นคุณลักษณะที่ดีที่สุดที่มีอยู่ในตัวบุคคลทุกคน สามารถนำไปใช้ได้ในทุกสถานการณ์ของการเรียนรู้

3. การนำตนเองได้นั้น ไม่จำเป็นว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นโดยอยู่ห่างไกลจากผู้อื่น สามารถเรียนรู้ในท่ามกลางผู้อื่นได้

4. ผู้เรียนโดยการนำตนเองจะสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ จากความรู้และทักษะในสถานการณ์หนึ่งไปสู่สถานการณ์อื่น ๆ ได้

5. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรทั้งหลาย เช่น การอ่านด้วยตนเอง การมีส่วนร่วมในการเข้ากลุ่มเพื่อทบทวนความรู้ การฝึกปฏิบัติงาน กิจกรรมการเขียนเพื่อรายงานผลการเรียน เป็นต้น

6. บทบาทของครู-ผู้สอนที่มีประสิทธิภาพในการสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นสิ่งที่สามารถดำเนินการได้ เช่น การสนทนากับผู้เรียน การเสนอแนะแหล่งและสื่อการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ การส่งเสริมการคิดอย่างพินิจพิเคราะห์ เป็นต้น

7. สถาบันการศึกษาจำนวนมากพยายามหาทางสนับสนุนวิธีการศึกษาด้วยตนเองผ่านการเรียนรู้ระบบเปิด (Open learning) ส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคล เปิดสอนรายวิชา และการจัดโปรแกรมการเรียนด้วยเทคโนโลยีใหม่ๆ

สภาพร หมวดอินทร์ (2546 : 15) กล่าวว่า ปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการสื่อสารข้อมูล ความรู้ต่างๆ สามารถกระทำได้อย่างรวดเร็วและไร้ข้อจำกัด ดังนั้นการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ครูจำเป็นต้องส่งเสริม สนับสนุน แนะนำ กระตุ้น และช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ สร้างความรู้ สรุปความรู้และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นวิธีการเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในยุคปัจจุบัน เนื่องจากเทคโนโลยีและการสื่อสารมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ที่หลากหลายด้วยตนเอง ให้ทันเหตุการณ์ เพื่อพัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้อย่างมีความสุข

1.2.3 แนวคิดและทฤษฎีของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

โนลส์ (สภาพร หมวดอินทร์. 2546 : 16-17 ; อ้างอิงจาก Knowles.1975) ได้สรุปว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ผู้ใหญ่ (Andragogy) ตั้งอยู่บนข้อสมมติฐานการเรียนรู้ 4 ประการ คือ

1. มโนภาพต่อตนเอง (Self-Concept) เมื่อบุคคลเจริญเติบโต มีวุฒิภาวะมากขึ้น ความรู้สึกรับผิดชอบต่อตนเองก็มากขึ้นตามลำดับ และถ้าหากบุคคลรู้สึกว่าเขาได้เจริญวัยและมีวุฒิภาวะถึงขั้นที่จะควบคุมและนำตนเองได้ บุคคลจะเกิดความต้องการทางด้านจิตใจ เพื่อที่จะได้ควบคุมและนำตนเอง นั่นคือผู้ใหญ่จะมองตนเองว่าสามารถควบคุมและนำตนเองได้ โดยไม่ต้องพึ่งคนอื่น

2. ประสบการณ์ (Experience) บุคคลเมื่อมีอายุและวุฒิภาวะมากขึ้นก็ยิ่งทำให้มีประสบการณ์เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ประสบการณ์ต่างๆ ที่แต่ละคนได้รับจะเสมือนแหล่งทรัพยากรอันมหาศาล

ของการเรียนรู้ และในขณะเดียวกันประสบการณ์เหล่านั้นก็จะสามารถรองรับการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอย่างกว้างขวาง

3. ความพร้อม (Readiness) ผู้ใหญ่พร้อมที่จะเรียนเมื่อเห็นว่าสิ่งที่เรียนไปนั้น มีความหมาย และมีความจำเป็นต่อบทบาทและสถานภาพทางสังคม ผู้ใหญ่เป็นผู้ที่มีหน้าที่การงานในสังคม ฉะนั้น ผู้ใหญ่จึงพร้อมที่จะเรียนเสมอ หากสิ่งที่เรียนไปนั้นเป็นประโยชน์ต่อตนเอง นั่นคือเรียนไปเพื่อเป็นส่วนประกอบสถานภาพทางสังคม เพื่อให้ตนเป็นที่ยอมรับของสังคม

4. แนวโน้มต่อการเรียนรู้ (Orientation to Learning) ผู้ใหญ่เป็นผู้ที่มีบทบาทและสถานภาพทางสังคม การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จึงเป็นการเรียนเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ยึดปัญหาเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ผู้ใหญ่จะเรียนก็ต่อเมื่อความรู้ที่ได้รับจากการเรียนนั้นจะต้องนำไปใช้ได้โดยทันทีในปัจจุบัน เนื้อหาในการเรียนจะต้องเป็นเรื่องใกล้ตัว เรียนแล้วเกิดประโยชน์ต่อตนเองในทันที

เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2530 : 9) กล่าวว่า แนวคิดสำคัญ ที่เน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เพื่อสู่การเป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ตลอดชีวิต ได้แก่

1. วิชาการและความรู้ต่างๆ ในโลกปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้น คำจำกัดความของการศึกษาจะต้องไม่เพียงแค่เพียงการถ่ายทอดหรือส่งผ่านความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน เท่านั้น จุดประสงค์หลักของการศึกษาต้องเป็นการพัฒนาทักษะของการแสวงหาความรู้ ผู้ที่มีการศึกษาจะต้องมีใช้ผู้ที่มีแต่ความรู้พื้นฐานทางวิชาการหรือวิชาชีพเท่านั้นแต่ต้องมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อย่างชำนาญไปตลอดชีวิต

2. การศึกษาไม่จำเป็นที่จะต้องเกิดขึ้นเฉพาะในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเท่านั้นเพราะการเรียนรู้ในชีวิตของคนจะต้องเรียนจากสิ่งที่บุคคลกระทำ ประสบการณ์ทุกประสบการณ์ คือ ประสบการณ์การเรียนรู้ ทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตของคนคือแหล่งความรู้ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นจากโรงเรียน ภาพยนตร์ โรงเรียน ร้านค้า หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เพื่อน พ่อ แม่ พี่น้อง เพราะการเรียนรู้หมายถึง การรู้จักใช้ประโยชน์ของทรัพยากรทั้งหมดที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็นในหรือนอกสถาบันการศึกษาเป็นไปเพื่อการพัฒนาการทั้งด้านร่างกายและจิตใจของแต่ละบุคคล

3. การศึกษาจะต้องไม่จำกัดอยู่เฉพาะในวัยเด็กเท่านั้น การศึกษาคือการเรียนรู้ตลอดชีวิต สิ่งที่เราเรียนตอนเด็กๆ ควรจะเป็นทักษะของการแสวงหาความรู้ การใช้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิด และคุณค่าที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตที่มีความสุขและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

4. การเรียนรู้แบบที่ผู้เรียนมีอิสระภาพและชี้นำตนเอง สอดคล้องกับกระบวนการจิตวิทยาธรรมชาติของมนุษย์คือ มนุษย์มีความต้องการในส่วนลึกที่จะเป็นอิสระชี้นำตนเอง และสิ่งหนึ่งที่เป็นธรรมชาติของการบรรลุภาวะของบุคคลคือ ความสามารถในการรับผิดชอบชีวิตของตนเองและการชี้นำตนเองได้มากขึ้น

5. การที่ผู้เรียนมีส่วนในการเลือกเรียนสิ่งที่ต้องการเรียน และมีส่วนในการกำหนดวิธีเรียนเอง ย่อมจะต้องเรียนได้ดีและเรียนรู้ได้มากกว่าผู้ที่ต้องเรียนในแบบที่ถูกกำหนดให้เรียน คือ ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์มาใช้ในการเรียนรู้ และสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มากกว่า

6. การเรียนการสอนแบบเน้นให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ เป็นตัวของตัวเอง รู้จักตัดสินใจและมีความรับผิดชอบในตัวเองอันเป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการศึกษา

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเพื่อเป็นบุคคลที่ใฝ่รู้และเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น ผู้เรียนจะมีความสามารถรับผิดชอบในการเรียนของตนเอง สูง รู้จักตัดสินใจเลือกสิ่งที่ต้องการเรียน มีส่วนร่วมกำหนดวิธีการเรียนเอง ตั้งเป้าหมายในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ๆ นอกจากนั้นผู้เรียนยังต้องเรียนรู้สิ่งต่างๆที่อยู่ในสังคมรอบตัวเรา เพื่อให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

1.2.4 ลักษณะของผู้ที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

โนลส์ (Knowles. 1975 : 61) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ 9 ประการสรุปได้ดังนี้

1. มีความเข้าใจถึงความแตกต่างของบุคคลในด้านความคิด และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ ได้แก่ รู้ความแตกต่างระหว่างการเรียนโดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ และการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
2. มีแนวคิดเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นบุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ขึ้นกับผู้ใดและเป็นผู้ที่สามารถนำตนเองได้
3. มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน เพื่อที่จะให้บุคคลเหล่านั้นเป็นผู้สะท้อนให้ทราบถึงความต้องการในการเรียนรู้ การวางแผนการเรียนของตนเอง รวมทั้งการช่วยเหลือผู้อื่นตลอดจนการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลเหล่านั้น
4. มีความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้อย่างแท้จริงโดยร่วมมือกับผู้อื่น
5. มีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้จากความต้องการในการเรียนรู้อย่างตนเอง โดยเป็นจุดมุ่งหมายที่สามารถประเมินผลสำเร็จได้
6. มีความสามารถในการเชื่อมความสัมพันธ์กับผู้สอนเพื่อขอความช่วยเหลือหรือปรึกษา
7. มีความสามารถในการแสวงหาบุคคลและแหล่งวิทยาการที่เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน
8. มีความสามารถในการเลือกแผนการเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการต่างๆ มีความคิดริเริ่ม และมีทักษะในการวางแผนอย่างดี
9. มีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำผลจากข้อมูลที่ค้นพบไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

สเคเกอร์ (Skager. 1978 : 116-117) ได้อธิบายคุณลักษณะของผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ผู้เรียนเป็นผู้ยอมรับตนเอง (self-acceptance) หมายถึง มีเจตคติในเชิงบวกต่อตนเอง
2. ผู้เรียนมีแผนการเรียน (Planfulness) กิจกรรมการเรียน ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญคือ

2.1 ผู้เรียน รู้ถึงความต้องการในการเรียนของตนเอง

2.2 ผู้เรียน วางจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมกับตนเอง สอดคล้องกับความต้องการที่วางไว้

3. ผู้เรียนมีแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) ผู้เรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนอยู่ในตนเอง จะสามารถเรียนรู้โดยปราศจากสิ่งควบคุมภายนอก เช่น รางวัล การถูกตำหนิ ถูกลงโทษ เรียนเพื่อต้องการรู้ปฏิบัติหรือตำแหน่ง

4. ผู้เรียนมีการประเมินผลตนเอง (internalized evaluation) ผู้เรียนที่จะประเมินตนเองได้ว่าจะเรียนได้ดีแค่ไหน โดยอาจขอให้ผู้อื่นประเมินการเรียนรู้ของตนเองก็ได้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องยอมรับการประเมินผลภายนอกว่าถูกต้องก็ต่อเมื่อผู้ประเมินมีความคิดอย่างอิสระและการประเมินสอดคล้องกับสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏเป็นจริงอยู่ในขณะนั้น

5. การเปิดกว้างต่อประสบการณ์ (openness to experience) ผู้เรียนที่นำประสบการณ์เข้ามาใช้ในกิจกรรมชนิดใหม่ๆ อาจจะสะท้อนการเรียนรู้หรือการจัดวางเป้าหมาย โดยอาจไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นเหตุผลในการที่จะเข้าไปทำกิจกรรมใหม่ๆ ความใคร่รู้ ความอดทนต่อความคลุมเครือ การชอบสิ่งที่ยากซับซ้อนและการเรียนอย่างสนุก จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำกิจกรรมใหม่ๆ และทำให้เกิดประสบการณ์ใหม่ๆ อีกด้วย

6. ความยืดหยุ่น (flexibility) การยืดหยุ่นในการเรียนรู้อาจชี้ให้เห็นถึงความเต็มใจที่จะเปลี่ยนแปลงเป้าหมายหรือวิธีการเรียน และใช้ระบบการเข้าถึงปัญหาโดยใช้ทักษะ การสำรวจ การลองผิดลองถูก ซึ่งไม่ได้แสดงถึงการขาดความตั้งใจที่จะเรียนรู้ ความล้มเหลว จะได้รับการนำมาปรับปรุงแก้ไขมากกว่าที่จะยอมแพ้ยึกเลิก

7. การเป็นตัวของตัวเอง (autonomy) ผู้เรียนที่ดูแลตนเองได้ เลือกที่จะผูกพันกับรูปแบบการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่ง บุคคลเหล่านั้นจะสามารถตั้งปัญหา ระยะเวลาและสถานที่ว่าลักษณะการเรียนรู้แบบใดที่มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับได้

กุกลิเอลมิโน (Guglielmino. 1977 : 34) ได้ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยใช้เทคนิคเดลฟาย มีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 14 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แล้วนำไปวิเคราะห์ได้องค์ประกอบของลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning Readiness) หรือ SDLR 8 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. การเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Openness to learning opportunities) หมายถึง การมีลักษณะเป็นผู้รักความก้าวหน้า สนใจในการเรียน ต้องการเรียนรู้ให้มากยิ่งขึ้นเพื่อจะได้เป็นคนที่มีคุณภาพ พอใจที่จะได้เป็นผู้ที่คิดริเริ่มในการเรียนรู้ของตน รักที่จะเรียนรู้อยู่เสมอเมื่อมีโอกาส และรู้สึกว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ตนเองต้องแสวงหา ยินดีที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น

2. อัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Self-concept as an effective learner) หมายถึง ความมั่นใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีระเบียบวินัยในการเรียน รู้ว่าตนเองต้องการเรียนรู้อะไร รู้ว่าตนเองจะแสวงหาความรู้ได้อย่างไร และมีความอยากรู้อยากเห็น เชื่อว่าการทำความเข้าใจสิ่งที่เรียนรู้ไม่ใช่เรื่องยาก และเชื่อว่าตนเองสามารถจัดเวลาเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

3. ความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ (Initiative and independence in learning)

หมายถึง ความกระตือรือร้นในการติดตามชักถามเพื่อให้ได้ความรู้ จำแนกความต้องการที่จะเรียนรู้ของตนเอง ชอบมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองที่จะทำงานนั้นได้ดี พึงพอใจในการอ่านและทำความเข้าใจด้วยตนเอง รู้แหล่งที่จะใช้ในการศึกษาหาความรู้ สามารถวางแผนการทำงาน และสามารถที่จะคิดริเริ่มสร้างงานใหม่ๆ ได้

4. ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง (Informed acceptance of responsibility for one's own learning)

หมายถึง ความเต็มใจที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจถึงแม้จะยาก ชอบที่จะมีบทบาทในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของตนเอง มีความรับผิดชอบเพื่อให้ได้รับการประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถที่จะตัดสินใจความก้าวหน้าในการเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนของตนเองได้

5. ความรักในการเรียนรู้ (Love of learning)

หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ชื่นชมต่อบุคคลที่ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ มีความตั้งใจจริงที่จะศึกษาหาความรู้ มีความใฝ่รู้ รักและใฝ่ใจในการเรียนรู้อยู่เสมอ สนุกสนานกับการแสวงหาความรู้ และมีความต้องการที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต

6. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

หมายถึง การเป็นผู้ที่ชอบลองทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง สามารถคิดหาวิธีใหม่ๆ และหลากหลายในการแก้ปัญหา มีความอดทนและพยายามที่จะแก้ปัญหาที่ยุ่งยาก

7. การมองอนาคตในแง่ดี (Positive orientation to the future)

หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความพยายามเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับเป้าหมายระยะยาวที่ตั้งไว้ มีความคิดว่าการเรียนรู้ทำให้เกิดความก้าวหน้า และเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นตลอดชีวิต มีความสุขในการคิดถึงอนาคต และมองว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทายไม่ใช่อุปสรรค

8. ความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Ability to use basic study skills and problem-solving skills)

หมายถึง การเป็นผู้ที่มีความสามารถในการนำความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง และทักษะการสังเกต การตั้งโจทย์ปัญหา การตั้งสมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล และการสรุปผลข้อมูล มาใช้ในการค้นหาข้อมูล และสามารถคิดหาวิธีแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

ทองจันทร์ หงศ์ลดารมภ์ (2548 : 139) ได้อธิบายคุณลักษณะของผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ 9 ประการ ดังนี้

1. ความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้โดยฟังครูกับการเรียนรู้โดยฟังตนเอง
2. มีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถทำงาน หรือเรียนได้โดยฟังตนเอง
3. สามารถสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนที่ร่วมเรียนด้วยกันได้ เพื่อให้เข้าช่วยวินิจฉัยความจำเป็นของการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ และร่วมเรียนไปด้วยกันโดยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
4. สามารถวินิจฉัยตนเองได้ว่าจะเรียนรู้อะไร
5. สามารถแปลความจำเป็น ของการเรียนรู้ เป็นวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้

6. สร้างความสัมพันธ์กับครูในฐานะเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้และกัลยาณมิตร
7. สามารถหาแหล่งความรู้ได้ด้วยตนเอง
8. เลือกวิธีการเรียนของตนเอง
9. ประเมินผลตนเองได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้หรือไม่

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะของผู้ที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อตนเอง มีแรงจูงใจที่จะเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของตน ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และอิสระในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนและอาจารย์ผู้สอนเพื่อช่วยเหลือหรือเป็นที่ปรึกษา และสามารถประเมินตนเองได้

2. ตัวแปรที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

2.1 ความเชื่อมั่นในตนเอง

2.1.1 ความหมายความเชื่อมั่นในตนเอง

ไซมอนด์ (สุนันทา ถนอมสิงห์. 2540 : 9 ; อ้างอิงจาก Symonds. 1964 : 85-86) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง คือ บุคคลที่ไม่ยอมจำนนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยสิ้นเชิงทีเดียว ต่างกับคนที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง คือมีความหวาดกลัว และไม่แน่ใจในตนเอง ซึ่งใช้เวลาส่วนใหญ่ไปในทางนี้กวาดภาพเอาเองในสิ่งที่ตนต้องการหรือปรารถนา ไม่ทำตามลำดับขั้นของความเป็นจริง เนื่องจากเกิดความหวาดกลัว หวั่นวิตกจนกลายเป็นคนทำอะไรไม่เป็นเลย อาจกล่าวได้ว่าปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้คนเราขาดความเชื่อมั่นในตนเองคือ ขาดความรู้ ขาดความกล้าหาญในทางที่ขอบรรรมและมีความเกียจคร้าน นอกจากนี้ยังอาจเนื่องมาจากความเชื่อที่ฝังลึกอยู่ในจิตใจหรือบางทีก็เป็นผลจากความล้มเหลวในอดีต

แบลร์ (Blair. 1968 : 138) กล่าวว่า คนที่ยอมรับสภาพการณ์ใหม่ๆ ที่ตนประสบโดยปราศจากความกลัว ความล้มเหลว จะเป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่เสมอ

เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1968 : 78) กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่า เวลาเขาพูดมักจะประสานสายตากับผู้สนทนาและผู้อื่น เสียงที่พูดดังฟังชัด เป็นการแสดงออกถึงความกล้าหาญ และความมั่นใจในตนเองที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่างๆ และพร้อมเผชิญต่อความเป็นจริงแม้ว่าเหตุการณ์หรือความเป็นจริงที่เกิดขึ้นจะเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน เขาก็ไม่บังเกิดความท้อถอย ยังคงรับผิดชอบ และตั้งใจทำงานนั้นๆ ต่อไปอย่างเชื่อมั่นว่าตนสามารถทำสิ่งที่กำลังทำอยู่ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยตนเอง ส่วนเด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง คือเด็กที่มีความรู้สึกนึกคิดไม่ดีเกี่ยวกับตนมักมีแต่ความสงสัยในความสามารถของตนเอง ไม่แน่ใจว่าตนเองมีความสามารถที่จะช่วยตนเองได้ หรือถ้าทำงานแล้วงานจะสำเร็จด้วยดี จะมีความรู้สึกไม่ไว้วางใจหรือพอใจในตนเองตลอดเวลา ผลที่ตามมาคือขาดความกล้าและไม่ยอมต่อสู้กับสิ่งต่างๆ หรือเผชิญกับอุปสรรคที่เกิดขึ้นจะต้องคอยพึ่งพาแต่ผู้อื่นอยู่เสมอ

โยเดอร์ และ พรอคเตอร์ (Yoder and Proctor, 1988 : 24) กล่าวว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีลักษณะที่กล้าแสดงออกในสิ่งที่เหมาะสม เชื่อมั่นในตนเองแม้ว่าทุกคนจะคัดค้าน เป็นมิตรกับคนทั่วไป มุ่งมั่นทำงานจนกระทั่งสำเร็จ เมื่อได้รับความสำเร็จหรือถูกปฏิเสธก็มีความมั่นคงพร้อมที่จะลุกขึ้นสู้ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่เหมาะสม พร้อมทั้งจะเป็นผู้นำโดยไม่รีรอ

สุนันทา ถนอมสิงห์ (2540 : 10) ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่มั่นใจหรือแน่ใจของบุคคล ที่จะกระทำการสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามที่บุคคลนั้นตั้งใจไว้ แม้มีอุปสรรคมาขัดขวางก็ไม่ท้อถอย ยังคงมั่นใจที่จะทำสิ่งที่ตั้งใจไว้ให้สำเร็จ

สุนันทา แผนพรหม (2540 : 12 ; อ้างอิงจาก รัตนพี เจริญทรัพย์านนท์. 2545 : 8) ได้ให้ความหมายความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง บุคลิกภาพส่วนหนึ่งของบุคคลที่มีความกล้าหรือสามารถที่จะกระทำการใดๆ ด้วยความแน่ใจ ไม่ลังเลสงสัย ในการกระทำที่ได้ตัดสินใจลงไป และกล้าที่จะเผชิญกับปัญหาหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ สามารถที่จะตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความเพียรพยายามในการหาทางแก้ไขปัญหา และกระทำการต่างๆ ด้วยความตั้งใจที่แน่วแน่และมั่นใจจะต้องประสบผลตามที่ตั้งใจไว้

รัตนพี เจริญทรัพย์านนท์ (2545 : 9) ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานหรือการกระทำกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหา หรืออุปสรรคอย่างไม่ย่อท้อ เพื่อให้งาน หรือกิจกรรมนั้นสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

ศิณพร แสงใส (2548 : 52) ให้ความหมาย ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกของบุคคลที่มีความมั่นใจในการกระทำใดๆ ให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาต่างๆ โดยไม่ท้อถอย สามารถตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆ และปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะต้องเป็นคนที่มีความมุ่งมั่น มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจกระทำการต่างๆ ด้วยตนเอง ตลอดจนมีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง

สุภมาส จินะราช (2549 : 30) ให้ความหมาย ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง การแสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการที่จะกระทำการสิ่งต่างๆ เพื่อให้สำเร็จไปสู่เป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ มีความกล้าหาญ ตั้งใจมั่น แม้จะมีเหตุการณ์หรือสิ่งอื่นใดมาเป็นอุปสรรค ก็ไม่เกิดความท้อถอย ยังคงตั้งใจกระทำการนั้นๆ ต่อไป โดยมั่นใจว่าตนสามารถจะเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลที่มีความมั่นใจและแน่ใจในการกระทำการสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี แม้มีอุปสรรคมาขัดขวางก็ไม่ท้อถอย พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาและสถานการณ์ต่างๆ มีจิตใจที่มั่นคงและตั้งใจทำงานนั้นๆ ต่อไปอย่างเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถทำได้

2.1.2 ความสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเอง

Breckenride (1966 : 249) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความสามารถในการควบคุมตัวเอง และมีความรับผิดชอบ สามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

Hurlock (1968 : 78) กล่าวว่า บุคคลที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีความรู้สึกไม่ไว้วางใจหรือพอใจในตนเอง ผลที่ตามมาคือ ขาดความกล้าและไม่ยอมต่อสู้กับสิ่งต่างๆ หรือเผชิญกับอุปสรรคที่เกิดขึ้น จะคอยพึ่งพาผู้อื่นตลอดเวลา

Harrison and Alfred (1984 : 255) กล่าวว่า บุคคลที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มักจะเป็นบุคคลที่ทำอะไรซ้ำซาก ชอบสร้างศัตรู อ่อนแอ เชื่อคนง่าย เจ็บง่าย ไว้วางใจไม่ชอบคุย ไม่ชอบเข้าสังคม ไม่ชอบการดิ้นรนต่อสู้

วาร์นี ธนวานิช (2524 : 16) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพอย่างหนึ่งที่สามารถเสริมสร้างให้เกิดขึ้น เพราะจะทำให้บุคคลนั้นๆ เป็นตัวของตัวเอง สามารถนำตนเองให้ได้สมศักดิ์ศรีของความเป็นคน ที่ต้องการการยอมรับว่าเป็นสัตว์ประเสริฐ

สวนา พรพัฒน์กุล (2525 : 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญความเชื่อมั่นในตนเองว่า เป็นสิ่งที่แสดงว่าบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีความหมายต่อสังคม ถ้าบุคคลมีความเชื่อมั่นในตนเองแล้วก็จะไม่เฉยเมยต่อสภาวะการณ์ต่างๆ ในสังคมของตน แต่จะเข้าไปมีส่วนร่วมตามสิทธิและหน้าที่ที่ถูกต้อง ดังนั้น ความเชื่อมั่นในตนเองจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ทุกคนกล้าแสดงออกซึ่งความคิดเห็นต่อทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับชีวิตตนและความอยู่รอดของสังคม

กิตติณา พละวัตร (2539 : 32) กล่าวว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นจะมีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดก้าวหน้า มองโลกในแง่ดี กล้าแสดงออกในทางที่ถูก สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และยังช่วยให้บุคคลสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ตลอดจนมีความสามารถในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุชา จันทน์เอม (2543 : 25) กล่าวว่า ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นบุคลิกภาพทางสังคมอย่างหนึ่ง ที่ควรปลูกฝังให้เด็กและส่งเสริมให้พัฒนาอยู่เสมอ เพราะคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีบุคลิกภาพที่ดี มองโลกในแง่ดี รู้จักปลอดภัย กล้าแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของตน และสามารถประสบผลสำเร็จในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

ศิณาพร แสงใส (2548 : 53) กล่าวว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นบุคคลที่ไม่ยอมจำนนต่อสิ่งใดโดยสิ้นเชิงทีเดียว เป็นคนที่มีจิตใจมั่นคง มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ยอมรับในความสามารถของตนเอง มีความรับผิดชอบ มีความรอบคอบ มีเหตุผล มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น มีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง

จากข้อความดังกล่าว จะเห็นได้ว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะเป็นคนที่มีจิตใจมั่นคงเป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงความคิดเห็น มีความรับผิดชอบและมีเหตุผล มองโลกในแง่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข เช่นเดียวกับบุคคลที่ขาดความ

เชื่อมั่นในตนเอง มักจะไม่กล้าแสดงออก ไม่ยอมเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ชอบเก็บตัว ไม่ชอบเข้าสังคม ในที่สุดจะกลายเป็นบุคคลที่คอยพึ่งพาคนอื่น

2.1.3 ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ได้มีผู้กล่าวไว้หลายท่าน ดังนี้

ไซมอนด์ (มานะ พวงความสุข. 2536 : 32 ; อ้างอิงจาก Symonds. 1964 : 85-86) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองว่า จะไม่ยอมจำนนต่อสิ่งใดโดยสิ้นเชิงทีเดียว และความเชื่อมั่นในตนเองจะเกิดขึ้นได้ด้วยองค์ประกอบ 4 อย่าง คือ

1. ทราบในสิ่งที่ต้องการ
2. คิดในสิ่งที่เห็นว่าจะสำเร็จ
3. สามารถตัดสินใจได้
4. ลงมือกระทำจริง ๆ กับสิ่งที่ได้ตัดสินใจแล้ว

ประภัสสร (ริณรพี เจริญทรัพย์านนท์. 2545 : 8 ; อ้างอิงจาก ประภัสสร สุขชื่น. 2539 : 6) ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนี้

1. มีจิตใจมั่นคง หนักแน่น ไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ต่างๆ สามารถควบคุมอารมณ์ให้อยู่ในสภาพปกติได้ดี
2. กล้าแสดงออก กล้าพูด กล้ากระทำ กล้าแสดงความคิดเห็นในทางที่ถูกที่ควร
3. เป็นผู้นำ สามารถจูงใจให้ผู้อื่นกระทำตามหรือมีความคิดเห็นคล้ายตาม ได้ดำเนินกิจกรรมกลุ่มไปสู่เป้าหมาย สามารถนำกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ รักษาขวัญและกำลังใจของสมาชิกในกลุ่มได้
4. กล้าตัดสินใจ กล้ากระทำในสิ่งต่างๆ ด้วยความคิดเห็นของตนเองโดยไม่ลังเลใจ
5. กล้าเผชิญความจริง กล้ายอมรับความจริงของตนเอง และสิ่งแวดล้อม มีความพอใจในความสามารถของตนเอง ชอบการต่อสู้แข่งขันและมีความอดทน

อารยา สุระมัตย์ (2540 : 37) ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไว้ดังนี้

1. ความมั่นคงทางจิตใจ มีจิตใจหนักแน่น ไม่ลังเล
2. ความกล้า กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น กล้ากระทำ กล้าเผชิญความจริง กล้าเป็นผู้นำ
3. การพึ่งตนเอง แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง มีความเพียรพยายาม
4. ความเป็นตัวของตัวเอง มีความภูมิใจในตนเอง ตัดสินใจด้วยตนเองไม่คล้อยตามผู้อื่นมีความคิดสร้างสรรค์
5. ความสามารถในการปรับตัว มีมนุษยสัมพันธ์ ช่วยเหลือผู้อื่น ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ ยอมรับสภาพใหม่ๆ มองโลกในแง่ดี มีความรับผิดชอบ

สุนันทา ถนอมสิงห์ (2540 : 12) ให้ความหมายลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ได้ว่าเป็นผู้ที่มีความเป็นตัวของตัวเอง กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก เป็นผู้นำของกลุ่ม สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมั่นใจ

ริณรพี เจริญทรัพย์ยานนท์ (2545 : 13) ได้ให้ความหมายลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ได้แก่ มีจิตใจมั่นคง หนักแน่น ไม่ลังเลใจ มีความกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าพูด กระทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง มีความพอใจ ในความสามารถของตนเอง

ธนัญญา คนอยู่ (2547 : 14) ให้ความหมายลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง คือ เป็นคนที่มีจิตใจมั่นคง มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจ กระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ยอมรับในความสามารถของตนเอง ตลอดจนมีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง

สุภมาส จินะราช (2549 : 31) ให้ความหมาย ความเชื่อมั่นในตนเอง มีลักษณะของการเป็นคนที่จิตใจหนักแน่น กล้าคิด กล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ สามารถตัดสินใจในสิ่งต่างๆได้ด้วยตนเอง ปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี มีความตระหนักถึงคุณค่าของตนเอง และของผู้อื่น รวมถึงมีความพยายามตั้งใจมั่นเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตนเองได้ตั้งเอาไว้

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะมีจิตใจมั่นคง กล้าแสดงความคิดเห็นไปในทางที่ถูกต้อง กล้าพูด กล้าทำ กล้าแสดงออก กล้าเผชิญความจริง มีความสามารถในการปรับตัว มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือผู้อื่น และมองโลกในแง่ดี

2.2 เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

2.2.1 ความหมายของเจตคติ

แมคโดแนล (McDonal. 1959 : 214) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า เป็นความโน้มเอียงหรือสภาวะความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาทางใดทางหนึ่ง

เธอร์สโตน (Thurstone. 1964 : 49) ได้กล่าวว่า เจตคติ เป็นตัวแปรทางจิตวิทยาอย่างหนึ่งที่ไม่อาจสังเกตได้ง่าย แต่เป็นความโน้มเอียงภายในแสดงออกให้เห็นได้โดยพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เจตคดียังคงเป็นเรื่องของความชอบ ไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก และความเชื่อในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

อนาสตาซี (Anastasi. 1968 : 453) ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะแสดงออกทางชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่างๆ เช่น เชื้อชาติ ขนบธรรมเนียมประเพณีหรือสถาบันต่างๆ เจตคติไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง แต่สามารถสรุปอ้างอิงได้ จากพฤติกรรมภายนอก ทั้งที่ใช้ภาษาและไม่ใช้ภาษา

กูต (Good. 1973 : 49) ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งต่างๆ ในลักษณะความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ต่อสภาพการณ์บุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด

เคนด์เลอร์ (Kendler. 1974 : 671) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่าเป็นความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมสนับสนุนหรือต่อต้าน บุคคล สถาบันหรือแนวความคิด ซึ่งการแสดงออก

ของเจตคติ ถ้าแสดงออกในลักษณะพึงพอใจ เรียกว่า เจตคติทางบวกและหากแสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจก็เรียกว่ามีเจตคติทางลบ ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นมาแล้วก็จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

กิลฟอร์ด (Guilford. 1975 : 456-457) กล่าวว่า เจตคติ คือบุคคลที่มีความโน้มเอียงในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย สนับสนุนหรือไม่สนับสนุนต่อการกระทำในสังคม หรือสิ่งที่มีอยู่ในสังคมอย่างใดอย่างหนึ่ง

ยีน (Gagne. 1977 : 219) ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง สภาพภายในของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกปฏิบัติของแต่ละบุคคล เจตคติไม่ได้กำหนดการปฏิบัติที่เหมาะสม แต่ทำให้กลุ่มของการปฏิบัติในแต่ละบุคคลมีโอกาสเกิดขึ้นมากหรือน้อย เจตคติจึงเป็นแนวโน้มของการตอบสนอง หรือความพร้อมในการตอบสนองของบุคคล

แอลพอร์ต (Allport. 1978 : 256) กล่าวว่า เจตคติ เป็นสภาพความพร้อมของสมองและประสาท โดยอาศัยประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับเข้าช่วย ซึ่งจะมีผลหรืออิทธิพลโดยตรงต่อการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หรือสถานการณ์ต่างๆ ทั้งหมด ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2521 : 12) กล่าวว่า เจตคติคือ ความรู้สึกของคนเราต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นความรู้สึกว่าชอบไม่ชอบ พอใจไม่พอใจต่อสิ่งต่างๆ ที่เราเกี่ยวข้องอยู่ เจตคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อน ทิศทาง อาการแสดงออกของคนเราที่กระทำต่อสิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์ เจตคติจึงมีความสำคัญในการมีปฏิกิริยาโต้ตอบสิ่งต่างๆ

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 146) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด อันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ และความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มของการตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทิศทางใด ทิศทางหนึ่ง อาจเป็นในทางสนับสนุนหรือโต้แย้งคัดค้านก็ได้

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 172) กล่าวว่า เจตคติ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์แล้วแสดงภาวะของร่างกายและจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งต่างๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง 2 ลักษณะ คือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า เจตคติที่ดีหรือทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า เจตคติที่ไม่ดีหรือทางลบ

สุรางค์ โค้วตระกูล (2541 : 366) กล่าวว่า เจตคติเป็นอวัชฌาณ หรือแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม สนองตอบต่อสิ่งแวดล้อม หรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งคน วัตถุสิ่งของหรือความคิด เจตคติอาจเป็นทางบวก หรือลบ ถ้าบุคคลมีเจตคติบวกต่อสิ่งใด ก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีเจตคติลบก็จะหลีกเลี่ยง เจตคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเป็นการแสดงออกของค่านิยม และความเชื่อของบุคคล

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ต่างๆ และมีแนวโน้มในการแสดงออกชอบ หรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เจตคติเป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ ถ้าบุคคลที่มีเจตคติทางบวก จะมีพฤติกรรมแสดงออกโดยการเผชิญหน้า ถ้าบุคคลมีเจตคติทางลบ จะแสดงออกในทางหลีกเลี่ยง

2.2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติ

ทฤษฎีที่สำคัญเกี่ยวกับเจตคติ คือ ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเจตคติ สรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

1. ทฤษฎีการปรับตัวให้เข้ากับสังคม (Social Judgment Theory)

เซอร์ฟ และฮอฟแลนด์ (พัชรี มะแสงสม. 2544 : 31 ; อ้างอิงจาก Sherif and Hovland.

1961 : 177-183) กล่าวถึงหลักการของทฤษฎีการปรับตัวให้เข้ากับสังคมว่า การที่บุคคลจะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งใดนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมเป็นหลัก ถ้าบุคคลสามารถจะปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งอื่นๆ ได้ง่าย ก็จะไม่มีปัญหา แต่ถ้าบุคคลไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งอื่นๆ ได้ ก็เกิดปัญหาขึ้น บุคคลจะพยายามปรับตัวให้เข้ากับสิ่งอื่นโดยการเปลี่ยนแปลงเจตคติเดิม โดยจะปรับให้อยู่ในระดับกลางๆ ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป ตลอดจนบุคคลเมื่อพบกับสิ่งใหม่ๆ มากขึ้น ก็จะต้องปรับตัวมากขึ้น มีการเรียนรู้ที่จะปรับตัวมากขึ้น

2. ทฤษฎีความไม่สอดคล้องทางความคิด (Cognitive Dissonance Theory)

ไทแอนดิส (พัชรี มะแสงสม. 2544 : 32 ; อ้างอิงจาก Triandis. 1971 : 78)

กล่าวถึงทฤษฎีความไม่สอดคล้องทางความคิดของเฟสติงเจอร์ (Festinger) ว่า เจตคติจะเปลี่ยนแปลงได้เกิดจากความไม่สอดคล้องทางความคิด ซึ่งความไม่สอดคล้องทางความคิดนี้เกิดจากการได้รับข้อมูลใหม่หรือประสบการณ์ใหม่ๆ ซึ่งขัดแย้งกับความคิดเดิม ความเข้าใจเดิม จึงต้องหาทางลดความขัดแย้งนั้นโดยการเปลี่ยนแปลงเจตคติ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องหรือหลีกเลี่ยง ไม่รับข้อมูลที่ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้น

3. ทฤษฎีความสมดุล (พัชรี มะแสงสม. 2544 : 32 ; อ้างอิงจาก Heider. 1967 : 39-41)

กล่าวถึงหลักการทฤษฎีความสมดุลว่า บุคคลสองคนหรือกลุ่มบุคคลสองกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กัน และสัมพันธ์กับอีกสิ่งหนึ่ง ถ้าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลหนึ่งรู้สึกกับสิ่งหนึ่งๆ อย่างไร อีกบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่งซึ่งมีความสัมพันธ์กันรู้สึกเช่นเดียวกัน ก็เกิดเกิดความสมดุล จึงไม่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กัน มีความรู้สึกกับสิ่งหนึ่งขัดแย้งกัน ก็เกิดภาวะไม่สมดุล จึงต้องเปลี่ยนแปลงเจตคติ เพื่อให้เกิดความสมดุล

4. ทฤษฎีการให้แรงเสริม (นิพนธ์ แจ้งเยี่ยม. 2524 : 113-114) กล่าวถึงทฤษฎีเสริมแรง

ของสกินเนอร์ (Skinner) ว่า เมื่อเราได้รับรางวัลจากการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะทำให้เราอยากทำสิ่งนั้นไปเรื่อยๆ ทำให้เรามีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย ในการปลูกฝังเจตคติใหม่ๆ หรือประสบการณ์ใหม่ๆ ถ้าสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของเรา เราก็ให้รางวัลแก่ตนเอง แต่ถ้าประสบการณ์ใหม่ๆ นั้นขัดกับความเชื่อเดิมของเรา เราก็อาจหาเหตุผลมาเพื่อตรวจสอบดู หากรู้แน่ชัดกับความเชื่อเดิมจริง เราก็อาจเปลี่ยนแปลงเจตคติไปได้

จากทฤษฎีเจตคติดังกล่าว สรุปได้ว่า เจตคติเป็นสภาพจิตใจที่แสดงออกทางความรู้สึก สามารถเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ตามความต้องการของตนเอง เพื่อให้เกิดความสมดุล บุคคลที่มีเจตคติที่ดีจะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งอื่นได้ง่าย ไม่มีปัญหา หากมีเจตคติที่ขัดแย้งจากเดิม ก็จะหาเหตุผลมาหักล้าง

2.2.3 องค์ประกอบของเจตคติ

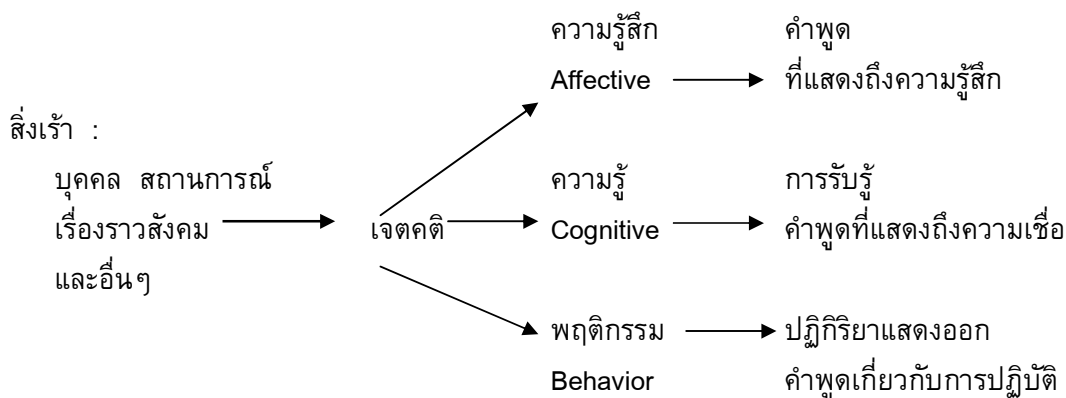
เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ (Shaver.1977 : 168-170)

1. องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) หมายถึง ความรู้สึก เข้าใจ ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการตอบสนอง รับรู้ และวินิจฉัยข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับ ทำให้เกิดแนวคิดที่ว่าอะไรถูก อะไรผิด สนใจหรือไม่สนใจ ชอบหรือไม่ชอบ

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางอารมณ์ ของบุคคล ที่จะคล้อยตามความคิด ถ้าบุคคลมีความคิดที่ดีต่อสิ่งใดก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น เจตคติจะแสดงออกในรูปของความชอบไม่ชอบ ความพอใจหรือความไม่พอใจต่อสิ่งต่างๆ

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) คือ แนวโน้มของบุคคลที่จะกระทำการต่างๆอันเป็นผลเนื่องมาจากความคิดและความรู้สึก ซึ่งแสดงออกมาในรูปของการประพฤติปฏิบัติโดยการยอมรับหรือปฏิเสธหรือเฉยๆ และเป็นการกระทำที่สามารถสังเกตเห็นได้ องค์ประกอบทั้งสามนี้มีความสัมพันธ์กันและมีผลต่อการพัฒนาเจตคติเมื่อคนนั้นเกิดการเรียนรู้ มีประสบการณ์ มีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น การเลียนแบบในสังคม การปรับตัวให้เข้ากับสังคม สิ่งเหล่านี้รวมกันเป็นรูปแบบเจตคติของแต่ละบุคคล เจตคติจะต้องเกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตวิทยาสังคม ที่สำคัญได้แก่ การสนใจ การเรียนรู้ การรับรู้

ไทรแอนดิส (Triandis. 1971 : 3) เสนอแผนภูมิขององค์ประกอบเจตคติไว้ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิองค์ประกอบของเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 16-19) ได้กล่าวว่า เจตคติ เป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมที่จะปฏิบัติเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก ซึ่งองค์ประกอบของเจตคติดังกล่าวมีด้วยกัน 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) หรือด้านความคิด ความเข้าใจ ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มนุษย์ใช้ในการคิด ความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปใดรูปหนึ่งแตกต่างกันตามแต่ละบุคคล

2. องค์ประกอบทางด้านท่าทีความรู้สึก (Affective Component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นตัวเร้า “ความคิด” อีกต่อหนึ่ง ซึ่งแล้วแต่ว่าบุคคลนั้นจะมีความรู้สึกนึกคิดในทางลบหรือทางบวก

3. องค์ประกอบทางด้านปฏิบัติ (Behavioral Component) องค์ประกอบนี้มีแนวโน้มไปในทางปฏิบัติ หรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดปฏิกิริยาหรือปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2527 : 183-184) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบของเจตคติว่าควรประกอบไปด้วย องค์ประกอบในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกหรือความคิด (The Cognitive Component) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้สึกนึกคิด หรือมีมโนคติ (Concept) เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ซึ่งอาจเป็นจริงหรือไม่เป็นจริง รวมทั้งความเชื่อต่างๆ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (The Affective Component) หมายถึง การที่บุคคลมีการประเมินค่า ประเมินความรู้สึก ความชอบ หรือการตอบสนองทางอารมณ์ ของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

3. องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (The Behavioral Component) หมายถึง การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งองค์ประกอบด้านพฤติกรรมเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้สึกหรือความคิด และด้านความรู้สึก ดังนั้นเมื่อบุคคลหนึ่งมีเจตคติทางด้านความรู้และความรู้สึกอย่างไร ก็จะแสดงพฤติกรรมอย่างนั้นด้วย

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า องค์ประกอบเจตคติประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1. องค์ประกอบด้านความคิดความเข้าใจ ได้แก่ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลเกี่ยวกับความเชื่อเรื่องราวต่างๆต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก หมายถึง การที่บุคคลประเมินค่าความรู้สึกออกมาในรูปแบบชอบ ไม่ชอบ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม หมายถึง การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งเร้า ซึ่งมีผลมาจากองค์ประกอบที่ 1 และ 2 หากมีความรู้สึกหรือคิดในทางบวก ก็จะแสดงออกในการเผชิญหน้า ถ้ามีความรู้สึกหรือคิดในทางลบ ก็จะแสดงออกในทางหลีกเลี่ยง

2.2.4 ลักษณะของเจตคติ

ชม ภูมิภาค (2523 : 159 - 160) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติไว้ดังนี้

1. เจตคติ เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ มิได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด

เมื่อเด็กเกิดการเรียนรู้อย่อมจะมีความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้ นั่นคือเกิดเจตคตินั่นเอง

2. เจตคติ เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ ถ้าสภาพแวดล้อม สถานการณ์ เหตุการณ์ เปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลจะเปลี่ยนแปลงจากเจตคติที่ยอมรับเป็นเจตคติที่ไม่ยอมรับ หรือจากเจตคติที่ไม่ยอมรับไปสู่เจตคติที่ยอมรับได้

3. เจตคติ เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมทั้งภายในและภายนอก เราสามารถทราบได้ว่า บุคคลที่มีเจตคติในทางยอมรับหรือไม่ยอมรับโดยการสังเกตพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออก อาจแสดงออกด้วยคำพูดหรือสีหน้า ท่าทาง พอใจหรือไม่พอใจ

4. เจตคติเป็นสิ่งที่ซับซ้อนเพราะเจตคติขึ้นอยู่กับหลายประการ เช่น ประสบการณ์การรับรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น อารมณ์ สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ฉะนั้นจึงผันแปรได้

5. เจตคติ เกิดจากการเลียนแบบ เจตคติสามารถถ่ายทอดออกไปสู่บุคคลอื่นๆได้ หากเราเห็นว่าพฤติกรรมของบุคคลที่เรายอมรับนั้นดีงาม จึงเลียนแบบเป็นเยี่ยงอย่าง

6. ทิศทาง ปริมาณ ความเข้มข้นของเจตคติ ปริมาณมีตั้งแต่พอใจอย่างยิ่ง ปานกลาง จนถึง ไม่พอใจอย่างยิ่ง ความเข้มข้นก็แล้วแต่จะมีความรู้สึกสุดปลายไปด้านใด เจตคติของบุคคลมีระดับ ความรุนแรงต่างกัน ส่วนทิศทางของเจตคติมี 2 ทิศทาง คือ ทิศทางสนับสนุนหรือในทางบวก และ ทิศทางต่อต้านหรือในทางลบ

7. เจตคติ อาจเกิดขึ้นจากความมีจิตสำนึกหรือจากจิตไร้สำนึกได้ เมื่อบุคคลเรียนรู้ มีประสบการณ์เกี่ยวกับอะไรก็จะมีจิตสำนึกที่สมบูรณ์ เพราะได้สังเกตเห็น คิดพิจารณาหาเหตุผล วิเคราะห์จนแน่ใจว่าถูกหรือผิด ควรหรือไม่ควร เป็นประการใด เจตคติที่เกิดขึ้นลักษณะนี้เรียกว่า เกิดจากจิตสำนึก ในบางกรณีเจตคติเกิดขึ้นโดยปราศจากจิตสำนึกก็ได้ เป็นความรู้สึกรู้ค่าต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเกิดขึ้นโดยมิได้มีการคิดพิจารณาไตร่ตรองแต่อย่างใด เช่น พ่อแม่ ครูอาจารย์ ห้ามพูดเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ จึงไม่กล้าพูดถึง เคยชินจนกระทั่งมีความรู้สึกการพูดถึงเรื่องเพศเป็นเรื่องหยาบคายต่ำช้า น่าอาย มีเจตคติในทางไม่ยอมรับโดยอัตโนมัติ โดยไม่รู้สึกตัวคือโดยปราศจากจิตสำนึก

8. เจตคติ มีลักษณะคงทนถาวรพอสมควร เจตคติเกิดจากความรู้สึที่สะสมมานานพอควร ถึงแม้เจตคติเปลี่ยนแปลงได้แต่ไม่ได้หมายความว่าเปลี่ยนแปลงในระยะชั่วข้าม หรือในวันหนึ่งเจตคติย่อมมีความคงทนยากที่จะเปลี่ยนแปลง มีความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งใดในลักษณะใดลักษณะหนึ่งก็จะมีความรู้สึกเช่นนั้นตลอดไป หรือว่าจะเปลี่ยนความรู้สึกได้จะต้องใช้เวลา กระทั่งสถานการณ์ เหตุการณ์ สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปจึงเกิดการเรียนรู้ใหม่

9. บุคคลแต่ละคนย่อมมีเจตคติต่อบุคคล สถานการณ์สิ่งเดียวกันแตกต่างกันได้ ทั้งนี้แล้วแต่สถานการณ์ของบุคคลนั้น

ปริยาพร วงศ์อนันทรโรจน์ (2543 : 242-244) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติ สรุปได้ดังนี้

1. เจตคติเกิดจากประสบการณ์ สิ่งเร้าต่าง ๆ รอบตัว การอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้
ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

2. เจตคติเป็นการเตรียมหรือความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เป็นการเตรียมความพร้อมภายในของจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตได้ เป็นสิ่งที่อธิบายไม่ค่อยได้ และบางครั้งไม่ค่อยมีเหตุผล

3. เจตคติมีทิศทางของการประเมิน ถ้าประเมินออกมาในทางที่ดีเป็นความรู้สึกหรือประเมินว่าชอบ เห็นด้วย พอใจ เรียกว่าเป็นทิศทางในทางบวก และถ้าประเมินออกมาในทางไม่ดี เช่น ไม่ชอบ ไม่พอใจ ก็มีทิศทางในทางลบ เจตคติทางลบไม่ได้หมายความว่าไม่ควรมีเจตคตินั้น แต่เป็นเพียงความรู้สึกในทางไม่ดี

4. เจตคติมีความเข้ม คือมีปริมาณมากน้อยของความรู้สึก ถ้าชอบมากหรือไม่เห็นด้วยอย่างมากก็แสดงว่ามีความเข้มสูง ถ้าไม่ชอบเลยหรือเกลียดที่สุดก็แสดงว่ามีความเข้มสูงไปอีกทางหนึ่ง

5. เจตคติมีความคงทน เจตคติเป็นสิ่งที่บุคคลยึดมั่นถือมั่น การยึดมั่นในเจตคติต่อสิ่งใด ทำให้การเปลี่ยนแปลงเจตคติเกิดขึ้นได้ยาก

6. เจตคติมีทั้งพฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก พฤติกรรมภายในเป็นสภาวะจิต ซึ่งหากไม่ได้แสดงออกก็ไม่สามารถรู้ได้ว่า บุคคลนั้นมีเจตคติอย่างไรในเรื่องนั้น

7. เจตคติจะต้องมีสิ่งเร้าจึงมีการตอบสนองขึ้น แต่ไม่จำเป็นว่าเจตคติที่แสดงออกจากพฤติกรรมภายใน และพฤติกรรมภายนอกจะตรงกัน เพราะก่อนแสดงออกบุคคลนั้นปรับปรุงให้เหมาะสมกับบทสถานการณ์ของสังคมแล้ว จึงแสดงออกเป็นพฤติกรรมภายนอก

ลักษณะของเจตคติดังกล่าว สรุปได้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งเร้า เจตคติอาจเกิดขึ้นได้จากความมีจิตใต้สำนึก เมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับอะไร ก็มีจิตใต้สำนึกนั้น ซึ่งเป็นความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่คิดพิจารณาไตร่ตรองแต่อย่างใด เชื่อในสิ่งที่เคยถือปฏิบัติมาแต่ก่อน เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์ และสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่งได้ หากเห็นว่าพฤติกรรมของบุคคลที่เรายอมรับนั้นดีงาม จึงเลียนแบบเป็นเยี่ยงอย่าง

2.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.3.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 110-111) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยมหรือทำให้ดีกว่าคนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง พยายามเอาชนะอุปสรรคต่างๆ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อไม่สำเร็จหรือประสบความล้มเหลว

เมอร์เรย์ (Murray. 1964 : 19) ได้อธิบายว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกิดจากความต้องการผลสัมฤทธิ์ (Need for Achievement) ซึ่งเป็นความปรารถนาที่จะให้ได้รับผลความสำเร็จในกิจกรรมต่างๆ มีความต้องการที่จะเป็นผู้นำในการทำงานอย่างอิสระ มีความเพียรพยายามที่จะเอาชนะต่อ

อุปสรรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันสูงเด่นที่ตั้งไว้ พฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือ ชอบทำสิ่งที่ยากเป็นระยะเวลานานๆ มีความมุ่งมั่นและรู้สึกสนุกกับกิจกรรมนั้น

เซคคอร์ด และแบคแมน (Secord and Backman. 1964 : 568) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า ถ้ามีการท้าทายเกี่ยวกับมาตรฐานความประพฤติของแต่ละบุคคลตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างกัน บุคคลที่ตั้งมาตรฐานสำหรับตนเองสูง จะพยายามอย่างมากเพื่อให้ไปถึงมาตรฐาน ส่วนบุคคลที่ไม่ได้ตั้งมาตรฐานสำหรับตนเองก็มีความพยายามน้อย และไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานที่ตนตั้งไว้ ซึ่งเป็นเครื่องแสดงว่าบุคคล 2 จำพวกนี้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน

ลินด์เกรน (Lindgren. 1967 : 31-34) อธิบายความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในรูปของความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) เปรียบได้กับความต้องการขั้นสูงของมาสโลว์ (Maslow) ที่เรียกว่า Self-Actualization เป็นความเข้าใจตนเองทั้งในด้านความสามารถความถนัดรวมทั้งศักยภาพอื่นๆ และจะมีความปรารถนาที่จะใช้ความสามารถและศักยภาพนั้นอย่างเต็มที่

เฮอร์แมน (Hermans. 1970 : 353) ได้ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นความต้องการได้รับผลสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่ยาก ต้องการเอาชนะอุปสรรคและบรรลุถึงมาตรฐานอันดีเลิศ ต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการแข่งขันและเอาชนะคนอื่น ๆ ต้องการเพิ่มการยอมรับตนเองโดยการบรรลุความสำเร็จในกิจกรรมที่เป็นอัจฉริยะ

บุญชม ศรีสะอาด (2524 : 25) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการสัมฤทธิ์ผล เป็นแรงจูงใจที่พยายามกระทำหรือแข่งขันกันกระทำ เพื่อให้ได้ เกณฑ์มาตรฐานอันดีเยี่ยม บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะพยายามกระทำ เพื่อให้สัมฤทธิ์ในด้านอื่นๆ สูงด้วย

สุชาติ สุธรรมรักษ์ (2531 : 186-187) ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Need for Achievement) หรือความมุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จ ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเอาชนะคนอื่นหรือต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2544 : 172) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบสัมฤทธิ์ผลตามมาตรฐานความเป็นเลิศ ที่ตนตั้งไว้

พิศดี มินศิริ (2547 : 30) ให้ความหมายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความพยายามหรือความปรารถนาของบุคคล ที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้ประสบผลสำเร็จ มีความต้องการเอาชนะต่ออุปสรรคโดยไม่ย่อท้อแม้จะลำบาก พยายามหาวิธีแก้ปัญหาจนสำเร็จ มีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น มีความมุ่งมั่นที่จะให้ผลงานดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว

เกษมสัน อินพรม (2549 : 8) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาหรือความพยายามที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้บรรลุถึงผลสำเร็จในงาน โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก หรือย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวาง พยายามหาวิธีการต่างๆ ในการแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องการอิสระในการทำงาน ต้องการชัยชนะในการแข่งขัน มุ่งมั่นที่จะทำให้อะไรดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อพบความสำเร็จ และวิตกกังวลเมื่อพบความล้มเหลว

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความตั้งใจของบุคคล แต่ละคนที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ดี และมีความมุ่งมั่นที่จะประสบผลสำเร็จ แม้จะยุ่งยากลำบากก็ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค พยายามหาวิธีต่าง ๆ ที่จะแก้ไขปัญหาด้วยความมุ่งมั่น อดทน เพื่อให้บรรลุถึงมาตรฐานอันดีเลิศ หรือต้องการเพิ่มการยอมรับตนเอง มีความสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลว

2.3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1961 : 32-36) เน้นแรงจูงใจทางสังคม 3 ประการ ดังนี้

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ มีความสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อพบกับความล้มเหลว

2. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ (Affiliation Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ต้องการเป็นที่นิยมชมชอบหรือรักใคร่ชอบพของผู้อื่น สิ่งเหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับจากบุคคลอื่น

3. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ (Power Motive) หมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลที่เหนือกว่าคนอื่น ๆ ในสังคม ทำให้บุคคลแสวงหาอำนาจ เพราะจะเกิดความรู้สึกว่าหากทำอะไรได้เหนือคนอื่นเป็นความภาคภูมิใจ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่อำนาจสูงจะเป็นผู้ที่พยายามจะควบคุมสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองบรรลุความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือว่าคนอื่น

แอทคินสัน (McClelland, 1961 : 233 ; citing Atkinson, 1956) กล่าวว่า แรงจูงใจ คือ สภาพที่แฝงอยู่ในตัวบุคคลจนกว่าจะถูกกระตุ้นจากตัวชี้แนะในสภาพแวดล้อม ทำให้เขาเกิดความคาดหวังขึ้น บุคคลจึงประเมินการกระทำของเขากับมาตรฐานความดีเลิศ และผลการกระทำของเขาจะออกมาว่าเขาประสบความสำเร็จหรือประสบความล้มเหลว ดังนั้น ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จไม่ได้ขึ้นอยู่กับทุกสถานการณ์ แต่จะเกิดในสถานการณ์ที่รับรู้ว่าการกระทำจะถูกนำไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานอันดีเลิศบางอย่าง ซึ่งจะไปกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้ออกมาเป็นการกระทำ นอกจากนี้ แอทคินสันยังเสนอว่า การเปลี่ยนแปลงการคาดหวังโอกาสของความสำเร็จทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจ ความคาดหวังของบุคคลจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลนั้นทำงานตามเป้าหมาย และทำให้บุคคลนั้นประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในเป้าหมายนั้น และหากบุคคลนั้นมีความคาดหวังสูงจะทำให้ความตั้งใจในการทำงานเพิ่มสูงขึ้นด้วย

ทฤษฎีแรงจูงใจของไอน์สไตน์ (พระเทพเวที, 2532 : 35-38 ; อ้างอิงจาก Einstein.n.d) ได้กล่าวถึงการเกิดแรงจูงใจมีอยู่ 3 ประการ คือ

1. เกิดขึ้นเพราะความกลัว ความกลัวซึ่งเกิดจากการบังคับ การใช้กำลัง บีบข่มหรือใช้อำนาจครอบงำ บังการ แรงจูงใจที่เกิดจากความกลัวนี้ถือว่าเป็นแรงจูงใจทางลบ

2. เกิดจากความต้องการทะเยอทะยาน (Ambitious Desire) ได้แก่ ความใฝ่สูงใฝ่ทะเยอทะยาน อยากดี อยากเด่น แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

2.1 ระดับที่ 1 เป็นความปรารถนาที่อยากจะได้รับการยอมรับ (Desire for Approval or Desire for Recognition) ไอน์สไตน์มีความคิดว่า การอยากให้บุคคลอื่นคำนึงถึงเอาใจใส่ เอื้ออาทร เห็นอกเห็นใจ เป็นสิ่งที่ดีงามเป็นเครื่องผูกพันมนุษย์ไว้ให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยดี

2.2 ระดับที่ 2 เป็นความปรารถนาหรือความทะเยอทะยาน อยากมีอำนาจ อยากเด่นหรือเหนือบุคคลอื่น ครอบงำบุคคลอื่น อยากให้บุคคลอื่นยอมรับว่าฉันเก่งกว่าแน่กว่า (Ambitious Desire for Authority and Distinction) ความปรารถนาที่ไอน์สไตน์บอกว่าเป็นอันตรายต่อสังคมและไม่เป็นผลดีต่อตัวเอง

3. เกิดจากความสนใจ ใฝ่รักในสิ่งนั้นๆ และความปรารถนาต่อสัจธรรมและปัญญา (Loving Interest in the Object and Desire for Truth and Understanding) แรงจูงใจประเภทนี้ ไอน์สไตน์ถือว่าเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่สุด

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเฮร์แมน (Hermans's Achievement Motivation Theory) เฮร์แมน (Hermans. 1970 : 367-371) ได้กล่าวถึง ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีระดับความทะเยอทะยานสูง
 2. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความคาดหวังอย่างมากว่าตนจะประสบผลสำเร็จ ถึงแม้ว่าผลของการกระทำของเขานั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส
 3. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้นไป
 4. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะอดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานานๆ
 5. เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะ หรือมีผู้อื่นเข้ามารบกวน ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ
 6. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะรู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่างๆ จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
 7. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะคำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก
 8. ในการเลือกเพื่อนร่วมงาน ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะเลือกเพื่อนที่มีความสามารถสูงเป็นอันดับแรก
 9. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ต้องการให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่นโดยพยายามทำงานของตนให้ได้ดี
 10. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะพยายามปฏิบัติสิ่งต่างๆ ด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจจริง
- จากทฤษฎีดังกล่าว จะเห็นได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะกระทำการใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยคาดหวังให้ได้มาตรฐานอันดีเลิศ และต้องการการยอมรับจากผู้อื่น พร้อมทั้งจะเป็นผู้นำเมื่อบุคคลอื่นยกย่อง ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มักจะมีความทะเยอทะยาน มีความอดทน มีความมุ่งมั่นและตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติต่อสิ่งต่างๆ ให้บรรลุถึงเป้าหมายและประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.3 ลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

กิลฟอร์ด (Guilford. 1959 : 437-439) กล่าวถึงลักษณะผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ประกอบด้วย

1. ความทะเยอทะยานทั่วๆ ไป คือ บรรลุหน้าที่จะทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ
2. มีความเพียรพยายาม ได้แก่ ทำงานให้เป็นผลสำเร็จ
3. มีความอดทนเต็มใจที่จะลำบากแม้ยากเพียงใดก็ตาม

แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1961 : 207-256) ได้กำหนดลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. ทำกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จมากกว่าทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
2. เลือกทำสิ่งที่เป็นไปได้และเหมาะสมกับความสามารถของตน
3. มีความตั้งใจจริงในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จอย่างแท้จริงไม่ใช่เกิดจากโอกาสและไม่

เชื่อในสิ่งมหัศจรรย์

4. ทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุมาตรฐานของตนเอง ไม่ใช่มีจุดมุ่งหมายที่รางวัล

ไวเนอร์ (Weiner. 1972 : 203-215) ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเปรียบเทียบกับผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังนี้

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงตั้งใจทำงานดีกว่า อดทนต่อความล้มเหลวได้มากกว่าชอบเลือกทำงานที่ยากและซับซ้อนมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงชอบริเริ่มกระทำการต่างๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

เฮอร์แมน (สุชาติ สุธรรมากร. 2531 : 187 ; อ้างอิงจาก Herman. 1970) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

1. มีความคาดหวังในระดับที่สูง
2. มีความคาดหวังอย่างมาก ว่าตนจะประสบความสำเร็จ
3. มีความพยายามไปสู่สถานะที่ดีและสูงขึ้น
4. มีความอดทนในการทำงานที่ยากๆ ได้เป็นเวลานาน

จากแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังกล่าว สรุปได้ว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะมีความทะเยอทะยาน มีความอดทน มีความตั้งใจทำงานให้ดี แม้จะมีอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่นและคาดหวังที่จะประสบผลสำเร็จ มีความต้องการพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับของคนอื่น

2.4 ความมีวินัยในตนเอง

2.4.1 ความหมายความมีวินัยในตนเอง

อิงลิช และอิงลิช (English and English. 1958 : 487) ให้ความหมายว่า ความมีวินัยในตนเองเป็นลักษณะของการนำตนเอง การควบคุมหรือการบังคับตนเองโดยอาศัยแรงจูงใจที่สัมพันธ์กับอุดมคติที่บุคคลได้สร้างขึ้นสำหรับตนเอง หรือเป็นการควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามความตั้งใจ

ก๊อต (สถาพร หมวดอินทร์. 2546 : 30 ; อ้างอิงจาก Good. 1959 : 676) ให้ความหมายว่า วินัยในตนเอง หมายถึง การบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ไม่ใช่การบังคับโดยอำนาจภายนอก หากหมายถึงการบังคับโดยอำนาจภายในของบุคคลนั่นเอง และเป็นอำนาจอันเกิดจากการเรียนรู้หรือการยอมรับในคุณค่า อันใด อันหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถควบคุมบังคับพฤติกรรมของตนเองได้

วินเซนท์ (Vincent. 1961 : 42-43) กล่าวว่า วินัยในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลไม่กระทำการใดๆ อันจะเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากต่อตนเองในอนาคต หรือการไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวและสิทธิของบุคคลอื่น รวมทั้งหมายถึงการที่บุคคลกระทำสิ่งที่ตนไม่อยากจะทำ แต่การกระทำนั้นช่วยให้ความต้องการ และสิทธิของบุคคลอื่นได้รับการตอบสนอง หรือกระทำสิ่งอันเป็นผลให้ผู้นั้นประสบผลสำเร็จในอนาคต บุคคลที่มีวินัยแห่งตนจะเป็นบุคคลที่รู้จักการบังคับใจตนเอง ตั้งใจและไม่คิดเอาเปรียบเมื่อทำงานเป็นหมู่คณะ สามารถรักษาสัมพันธซึ่งกันและกันให้อยู่ในระดับที่ดี รู้จักการดำเนินการอย่างได้ผลแก่ส่วนรวม รู้จักควบคุมตนเองให้เป็นไปตามความต้องการ และรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่

บรีสเบน (Brisbane. 1994 : 67) กล่าวถึงวินัยในตนเองว่า วินัยในตนเองเป็นเป้าหมายสูงสุดในการฝึกวินัย ต้องการให้ผู้ถูกฝึกสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ด้วยตนเอง

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 2) ให้ความหมายของความมีวินัยในตนเองว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะให้รางวัลตนเองเมื่อตนทำดี และลงโทษตนเองเมื่อทำชั่วซึ่งหมายถึงความสามารถในการควบคุมหรือความสามารถที่จะยับยั้งเป็นตัวของตัวเอง

รัชชัย ชัยจริญยากุล (2529 : 99) ให้ความหมายว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การควบคุมตนเองให้กระทำการและปฏิบัติตนอยู่ในกรอบหรือทิศทางที่เหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สถาพร หมวดอินทร์. 2546 : 30 ; อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2537 : 5) ให้ความหมายว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเลือกข้อประพฤติปฏิบัติสำหรับตนขึ้นโดยสมัครใจ ไม่มีใครบังคับหรือถูกควบคุมจากอำนาจใดๆ และข้อประพฤติปฏิบัตินี้ต้องไม่ขัดกับความสงบสุขของสังคม

ณัฐพร สตาภรณ์ (2540 : 7) ได้ให้ความหมายของความมีวินัยในตนเองหมายถึง การรู้จักควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง โดยไม่ขัดต่อกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ เพื่อให้การดำรงชีพอยู่ในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข ประกอบด้วย การปฏิบัติตาม

กฎระเบียบของสังคม ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความเป็นผู้นำและความอดทน

สุทธิพงศ์ บุญผดุง (2541 : 7) ได้ให้ความหมายของความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้ ซึ่งต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญแก่ตนและผู้อื่น ได้แก่ การตรงต่อเวลา การรักษาคำพูด มีเหตุผล และมีความซื่อสัตย์

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2542 : 5) ให้ความหมายความมีวินัย คือ คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่ช่วยให้บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบ กติกา ของสังคมเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและส่วนรวม

ธิติมา จักรเพชร (2544 : 13) ให้ความหมายความมีวินัยในตนเอง คือ ความสามารถของบุคคลในการควบคุมตนเองทั้งด้านอารมณ์และพฤติกรรมให้ปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้อง โดยไม่ได้เกิดจากกฎเกณฑ์ข้อบังคับของสังคม แต่เกิดจากการเห็นคุณค่าในสิ่งที่ทำ และไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนให้ตนเองและสังคม

สถาพร หมวดอินทร์ (2546 : 31) ให้ความหมายความมีวินัยในตนเอง หมายถึง พฤติกรรมการควบคุมของบุคคลและปฏิบัติตนตามระเบียบ กฎ กติกา เพื่อประสบความสำเร็จตามที่บุคคลนั้นคาดหวังไว้

มรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549 : 44) ให้ความหมายว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ลักษณะการนำของตนเองที่เกิดจากอำนาจภายในของตน ในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตน ด้านความรับผิดชอบ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความอดทน ที่สอดคล้องตามกฎเกณฑ์และระเบียบแบบแผนที่เกิดจากอำนาจภายนอกของสังคมนั้นๆ

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนให้อยู่ในกฎ ระเบียบของสังคม มีความเป็นผู้นำ มีความซื่อสัตย์ มีเหตุผล การตรงต่อเวลา การเห็นคุณค่าของตนและคุณค่าในสิ่งที่ทำ และสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

2.4.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง

เมารอร์ (อรรถรรณ พานิชปฐมพงศ์. 2542 : 10-14 ; อ้างอิงจาก Mowrer.n.d.) ได้อธิบายการเกิดวินัยในตนเอง ดังนี้

1. ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของเมารอร์ (Mowrer)

การเกิดความมีวินัยในตนเองนั้นจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกจนกระทั่งเติบโตขึ้นมา สิ่งที่สำคัญ คือ ความสัมพันธ์ของผู้เป็นบิดา มารดา หรือผู้เลี้ยงดู อันจะนำไปสู่ความสามารถในการให้รางวัลกับตนเอง หรือสามารถควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น ซึ่งเมารอร์ได้อธิบายว่าทารกหรือเด็กต้องการจะเรียนรู้จากผู้เลี้ยงดูตน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 บุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กทารก คือ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองดูแลที่เป็นผู้ที่มีบทบาท ตอบสนองความต้องการของทารก เช่น ได้กินนมเมื่อหิว มีผู้ปลุกให้เมื่อถูกยุงกัด ฯลฯ เมื่อทารกได้รับการบำบัดหรือตอบสนองความต้องการก็จะรู้สึกสบาย พอใจ และมีความสุข ความรู้สึกเหล่านี้เกิดจากการเรียนรู้ที่ได้รับการตอบสนองความต้องการของตัวเอง ดังนั้น บุคคลที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็ก คือ บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลนั่นเอง

1.2 ความรัก ความพอใจ ความผูกพันของเด็กที่มีต่อบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลนำไปสู่การปฏิบัติตามคำสั่งสอน หรือใช้เป็นตัวอย่างที่เด็กจะเลียนแบบทั้งคำพูดและการกระทำ ทำให้เขาเกิดความสุข ความพอใจ อันเป็นลักษณะของการให้รางวัลแก่ตนเอง การเลียนแบบเหล่านี้จะเกิดการทำตามที่ดีและไม่ดีที่ลักษณะเหล่านี้อยู่ในตัวเองของผู้ที่ตนเองรักและพอใจ ความสามารถในการให้รางวัลตนเองโดยการเลียนแบบนี้ เมอเรอร์เชื่อว่า จะปรากฏในเด็กที่อายุประมาณ 8-10 ขวบ และจะพัฒนาต่อไปจนสมบูรณ์เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ดังนั้น ผู้ที่มีวุฒิภาวะทางจิตอย่างสมบูรณ์จึงเป็นผู้มีความสามารถที่จะควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามอย่างมีเหตุผลในสถานการณ์ต่างๆ เช่น การตอบโต้เมื่อเกิดความรู้สึกคับข้องใจ ความกลัว ฯลฯ สำหรับผู้ที่ขาดวินัยในตนเอง หรือขาดการควบคุมตนเองก็เพราะไม่ได้ผ่านการเรียนรู้ตั้งแต่วัยทารก จึงกลายเป็นบุคคลที่ขาดการยับยั้งชั่งใจในการกระทำ กลายเป็นผู้ที่ทำผิดกฎเกณฑ์และกฎหมายบ้านเมืองอยู่เสมอ ดังนั้น ทฤษฎีนี้จึงสรุปได้ว่าการเกิดวินัยในตนเองจนเป็นผู้บรรลุวุฒิภาวะทางจิตนั้น จะต้องเริ่มจากการเลี้ยงดูในวัยเด็กอย่างมีความสุข อบอุ่น และผ่านการอบรมสั่งสอน หรือจากการเลียนแบบที่ดีงาม จากผู้เลี้ยงดูเด็กเอง และจะพัฒนามาเป็นลักษณะเด่นชัดในจิตสำนึกของบุคคล และกลายเป็นพฤติกรรมที่ถูกต้องมีเหตุผลของบุคคลต่อไป

2. ทฤษฎีแรงจูงใจทางจริยธรรม หรือความมีวินัยในตนเอง ของเพค และฮาวิกเฮอร์ส (อรรถวรรณ พานิชปฐมวงศ์. 2542 : 12-14 ; อ้างอิงจาก Peck and Havighurst. n.d.)

การควบคุมของอีโก้ (Ego control) และการควบคุมของซูเปอร์อีโก้ (Super Ego control) ร่วมกันช่วยให้เกิดความต้องการแสดงพฤติกรรมเพื่อผู้อื่นได้อย่างสมเหตุสมผล พลังควบคุมอีโก้และซูเปอร์อีโก้ของแต่ละบุคคลไม่เท่ากันเนื่องจากได้รับความรู้จากจริยศึกษาที่ทำให้บุคคลรู้ผล การกระทำของตนเองนั้นไม่เท่ากัน ซึ่งจะส่งผลไปสู่ความมีวินัยในตนเอง หรือการควบคุมของอีโก้และซูเปอร์อีโก้ในระดับที่ต่างกัน กล่าวโดยสรุป คือ จำเป็นต้องใช้ความรู้ทางจริยธรรมมาช่วยในการสร้างพลังควบคุมอีโก้และซูเปอร์อีโก้ให้ได้ในระดับที่เหมาะสม ซึ่งจะเริ่มในเด็ก มาจนกระทั่งสามารถพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ที่มีภาวะจิตที่สมบูรณ์ นั่นคือ มีการควบคุมตนเองหรือมีวินัยในตนเองอย่างเหมาะสม

ทฤษฎีที่กล่าวมานี้ทำให้สามารถจำแนกคุณลักษณะของบุคคลออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

2.1 พวกปราศจากจริยธรรม (Amoral Person) เป็นบุคคลที่มีพลังในการควบคุมอีโก้และซูเปอร์อีโก้ น้อยมาก บุคคลเหล่านี้จะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง บุคคลเหล่านี้ถูกควบคุมโดยความเห็นแก่ตัวของตนเอง เป็นผู้ที่ขาดความมีวินัยในตนเองหรือมีน้อยมาก

2.2 พวกเอาแต่ได้ (Expedient Person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังในการควบคุมอีโก้ต่ำ แต่มีพลังในการควบคุมซูปเปอร์อีโก้มากขึ้นในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย บุคคลเหล่านี้ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง และกระทำทุกอย่างเพื่อความพึงพอใจและผลประโยชน์ของตนเอง เป็นคนที่ไม่จริงใจต่อผู้อื่น จะยอมอยู่ใต้อำนาจของผู้ที่จะเอื้อประโยชน์ตามต้องการ ลักษณะนี้มักจะปรากฏในวัยเด็กตอนต้น

2.3 พวกคล้อยตาม (Conforming Person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังในการควบคุมอีโก้ต่ำเหมือนสองพวกแรก แต่มีพลังควบคุมซูปเปอร์อีโก้ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก บุคคลเหล่านี้จะยึดพวกพ้องเป็นหลักและคล้อยตามผู้อื่นโดยไม่ไตร่ตรอง ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของสังคมและกลุ่ม เป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลในตนเองปานกลางแต่ไม่แน่นอน

2.4 พวกตั้งใจจริงแต่ขาดเหตุผล (Irrational Person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมอีโก้ในระดับปานกลาง แต่มีพลังในการควบคุมซูปเปอร์อีโก้มาก เป็นผู้ที่ยอมรับกฎระเบียบปฏิบัติของสังคมเข้าเป็นลักษณะของตนเอง เป็นผู้ที่ทำตามกฎเกณฑ์ และกฎหมายอย่างยึดมั่นศรัทธา เป็นผู้มีวิตกกังวลในตนเองค่อนข้างมาก แต่ยังไม่สมบูรณ์ บุคคลเหล่านี้ทำตามกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด เนื่องจากเห็นว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ แม้จะก่อปัญหาให้ผู้อื่นก็ไม่สนใจ ขาดความยืดหยุ่นบุคคลเหล่านี้จึงจัดเป็นผู้ที่ยังไม่สมบูรณ์ทางจริยธรรม

2.5 พวกเห็นแก่ผู้อื่นอย่างมีเหตุผล (Rational Person) หมายถึง บุคคลที่มีพลังควบคุมอีโก้มาก และมีพลังในการควบคุมซูปเปอร์อีโก้มากด้วย จนเกิดสมดุลระหว่างการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์สังคมและความสมเหตุสมผล ไม่ตกอยู่ในอิทธิพลของกฎเกณฑ์อย่างปราศจากเหตุผล เป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลในตนเองสูงมาก เป็นผู้ที่ตระหนักถึงผลการกระทำของตนเองที่มีต่อผู้อื่น บุคคลประเภทนี้มีไม่มากนัก และนักทฤษฎีทั้งสองเชื่อว่าเป็นบุคลิกภาพที่พัฒนาถึงขีดสุดของมนุษย์

3. ทฤษฎีควบคุม (Control theory)

ทฤษฎีควบคุมเป็นอีกทฤษฎีหนึ่งที่ทำให้แนวคิดในการฝึกวินัย ทฤษฎีนี้ก่อตั้งขึ้นบนพื้นฐานของโปรแกรมการฝึกวินัย ที่ประสบความสำเร็จตามความคิดของกลาสเซอร์ (สุรพงศ์ ชูเดช. 2542 : 16 ; อ้างอิงจาก Day. 1994 : 18-19 citing Glasser.1990) เด็กไม่สามารถควบคุมโดยผู้ใหญ่ได้ การบังคับให้เด็กทำในสิ่งที่เด็กไม่ต้องการจะทำจะไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย เพราะเขาจะไม่เห็นความสำคัญในสิ่งที่เขาถูกบังคับให้ทำ วิธีการหนึ่งที่จะช่วยลดความรู้สึกคับข้องใจและความเบื่อหน่ายจากการถูกบังคับ คือ การทำให้เขาเรียนรู้งานตรงกับความต้องการของเขา ซึ่งสามารถทำได้โดยประเมินความสนใจของเขาแล้วกำหนดให้ทำงานที่ตรงกับความต้องการ ฝึกให้เขารู้จักการวางแผนการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมในชั้นเรียนหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ในโลกภายนอก อีกวิธีหนึ่งจะบรรเทาความรู้สึกดังกล่าว คือ การให้อำนาจเขาที่จะกำหนดการกระทำและรับผิดชอบต่อการกระทำของเขา มากกว่าที่จะใช้อำนาจบังคับให้เขาต้องทำ ลักษณะของครูที่ใช้อำนาจมากในการบังคับเด็ก กลาสเซอร์เรียกลักษณะนี้ว่าผู้จัดการแบบเจ้านาย (boss manager) ส่วนลักษณะของครูที่ใช้อำนาจน้อยในการบังคับเด็ก กลาสเซอร์เรียก

ลักษณะนี้ว่า ผู้จัดการแบบผู้นำ (lead manager) การฝึกวินัยตามทฤษฎีนี้ครูควรจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอน คือ

- 3.1 พัฒนากิจกรรมของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความสนใจของเด็ก
- 3.2 แสดงให้เด็กเห็นถึงความคาดหวัง
- 3.3 ถามเด็กว่าลองพิจารณาดูซิว่างานที่เราทำนั้น เราได้ทำอย่างดีที่สุดแล้วหรือไม่
- 3.4 ในช่วงแรกคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำ
- 3.5 เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นต้องร่วมกับเด็กในการแก้ปัญหา เพื่อให้การทำกิจกรรมนั้นดำเนินต่อไปได้

ทฤษฎีควบคุมเป็นทฤษฎีที่ยืนอยู่เป็นพื้นฐานข้อตกลงที่ว่า มนุษย์เรานั้นพยายามที่จะต้องควบคุมพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตของตนเอง เพื่อที่จะได้รับความพึงพอใจ ครูต้องพยายามเข้าใจความต้องการของเด็กแต่ละคน เพื่อที่จะได้ให้คำแนะนำเด็กในแนวทางซึ่งจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมในการควบคุมตนเองได้มากขึ้น

การพัฒนาตนเองจึงไม่ใช่เพียงการฝึกหัดระเบียบวินัยซึ่งเป็นเรื่องที่เน้นพฤติกรรมเท่านั้น แต่ต้องคำนึงถึงความรู้สึกและความต้องการของผู้ถูกฝึก ว่ารู้สึกคับข้องใจหรือถูกบีบคั้นหรือไม่ ถ้าเด็กมีความรู้สึกดังกล่าวดังกล่าวจะต้องรีบแก้ไข เพราะมิฉะนั้นเด็กจะไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของสิ่งที่ฝึก นอกจากนั้นจะต้องพัฒนาความสามารถในการใช้เหตุผลจนสามารถที่จะรู้และเข้าใจถึงเหตุผลทั้งผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเองอย่างถ่องแท้ ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวเป็นองค์ประกอบด้านปัญหา เด็กก็จะเติบโตเป็นผู้มีวินัยในตนเองอย่างสมบูรณ์ได้

4. ทฤษฎีการสร้างวินัยและจริยธรรมแบบสามมิติ

สุรชาติ สังข์รุ่ง (2520 : 60-63) กล่าวว่า ทฤษฎีการสร้างวินัยและจริยธรรมแบบสามมิติมีแนวคิดของทฤษฎีนี้ว่า การสร้างวินัยเป็นกระบวนการที่ต้องมีเป้าหมายแน่นอนและต้องดำเนินการต่อเนื่อง 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างศรัทธา หมายถึง จะให้คนมีวินัยในเรื่องใดก็ต้องสร้างศรัทธาเสียก่อนโดยใช้เทคนิคแนวคิดของกระบวนการทำค่านิยมให้กระจ่าง (Value Clarification หรือ V.C.) ซึ่งเป็นการตรวจสอบของบุคคลว่าสิ่งที่เขาเห็นมีคุณค่าสำหรับเขาหรือไม่ การจะทำให้คนเห็นคุณค่าในเรื่องใดนั้นขึ้นอยู่กับเขาได้เลือกสรรจนได้เห็นคุณค่าในสิ่งที่เขาพบเห็นด้วยตัวเขาเองแล้วแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม

ขั้นที่ 2 การสร้างพฤติกรรมแบบอย่าง หลังจากเกิดศรัทธาแล้วใช้อิทธิพลกลุ่มช่วยกำหนดพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่าง (Modeling) ให้ปฏิบัติ และกลุ่มจะทำหน้าที่ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มอีกด้วย เทคนิคการสร้างพฤติกรรมแบบอย่างนี้เป็นแนวคิดของการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning หรือ S.L.) ซึ่งถือว่าพฤติกรรมของคนเป็นผลจากการลอกเลียนแบบพฤติกรรมในสังคม

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติเป็นนิสัยแนวคิดของการปรับพฤติกรรม (Behavior Modification หรือ B.M.) เชื่อว่า พฤติกรรมของคนเป็นผลของความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ถ้า

พฤติกรรมใดทำให้ผลน่าพอใจ หรือได้รับการเสริมแรง เช่น ยกย่อง สนใจ ชมเชย เป็นต้น มีแนวโน้มจะแสดงพฤติกรรมนั้นอีกในสภาพแวดล้อมเดิม ในทางตรงข้ามหากแสดงพฤติกรรมนั้นแล้ว ได้รับผลตอบแทนไม่พอใจหรือได้รับการลงโทษ เช่น ไม่ได้รับความสนใจมีแต่การเฉยเมย ถูกตำหนิ ก็มีแนวโน้มที่จะไม่แสดงพฤติกรรมนั้นอีกภายใต้สิ่งเร้าเดิม

จากทฤษฎีที่กล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเองจะต้องได้รับการฝึกฝนมาตั้งแต่เด็ก โดยเริ่มต้นปลูกฝังจาก บิดา มารดา หรือผู้เลี้ยงดู จนกลายเป็นจิตใต้สำนึก เมื่อมีวุฒิภาวะสูงขึ้นจะกลายเป็นผู้ที่มีความสามารถควบคุมตนเองได้ รู้คุณค่าของตนเอง รู้จักสร้างศรัทธา สร้างพฤติกรรมแบบอย่าง และสามารถปรับพฤติกรรมให้เข้ากับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.4.3 ลักษณะของบุคคลที่มีวินัยในตนเอง

บาร์ช (Baruch. 1949 : 4-5) ได้สรุปลักษณะบุคคลที่มีวินัยในตนเองคือ บุคคลที่

1. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
2. มีความรับผิดชอบ
3. ปฏิบัติตนตามระเบียบของสังคม

เดวิด พี ออซูเบล (Ausubel. 1965 : 459-460) ให้ข้อเสนอไว้ว่า ผู้มีวินัยในตนเองจะมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
2. เชื่อมั่นในตนเอง
3. พึ่งตนเอง
4. ควบคุมอารมณ์ได้
5. อุดหนุน

วิกกินส์ (Wiggins and Others. 1971 : 289) อ้างถึงการศึกษาของกอฟ (Gough) ซึ่งศึกษาถึงความมีวินัยในตนเองพบว่าผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรับผิดชอบมาก
2. มีความวิตกกังวลน้อย
3. มีความอดทน
4. ประพฤติตนอย่างมีเหตุผล

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 59-69) กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองว่ามีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความสามารถควบคุมอารมณ์
2. มีความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. มีความรับผิดชอบสูง
5. มีความสามารถในการชะลอความต้องการ

6. สามารถคาดหวังผลกรรมที่เกิดขึ้นภายหลัง

7. มีการตั้งเป้าหมายเพื่ออนาคต

ดวงใจ เนตรโรจน์ (2527 : 12) ได้สรุปไว้ว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเองควรประกอบด้วย พฤติกรรมที่สำคัญ ดังนี้

1. ความรู้สึกรับผิดชอบ
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ความตั้งใจ
4. ความอดทน
5. ความเป็นผู้นำ
6. ความซื่อสัตย์

ชิตกมล สังข์ทอง (2536 : 15) ได้สรุปลักษณะของผู้ที่มีวินัยในตนเองดังนี้

1. มีความสามารถควบคุมอารมณ์
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
3. มีการตั้งใจ ตั้งเป้าหมาย
4. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
5. สามารถชะลอการได้รับความพึงพอใจ
6. สามารถคาดหวังผลกรรมที่เกิดขึ้นในอนาคต

ณัฐพร สตาภรณ์ (2540 : 32) ได้กำหนดคุณลักษณะความมีวินัยในตนเองที่ใช้ในการวิจัย โดยยึดหลักพิจารณาถึงคุณลักษณะที่มีความถี่มากที่สุด 6 อันดับแรก ได้แก่

1. การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
2. ความเชื่อมั่นในตนเอง
3. ความรับผิดชอบ
4. ความตั้งใจจริง
5. ความเป็นผู้นำ
6. ความอดทน

กองวิจัยทางการศึกษา (สถาพร หมวดอินทร์. 2546 : 34 ; อ้างอิงจาก กองวิจัยทางการศึกษา. 2543 : 55) ได้สรุป ความมีวินัยของเด็กไทย คือ คุณลักษณะจิตใจและพฤติกรรมที่ช่วยให้บุคคลนั้นสามารถควบคุมตนเอง และปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกาของสังคม เพื่อประโยชน์สุขของตนเองและของส่วนรวม ซึ่งมีพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงความมีวินัย ได้แก่

1. สนใจใฝ่รู้
2. ควบคุมตนเอง

จากคุณลักษณะความมีวินัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเอง เป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความจริงใจ มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ มีความอดทน มีความเป็นผู้นำ และสามารถปรับตัวเองให้อยู่ในกฎ ระเบียบ ขนบธรรมเนียมประเพณี ได้อย่างมีความสุข

2.5 คณะต่าง ๆ ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์

ศูนย์สุขภาพศาสตร์ เป็นองค์กรหนึ่งในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่ก่อตั้งขึ้นจากผู้บริหารมหาวิทยาลัย โดยได้เล็งเห็นการขยายตัวของสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ที่ศูนย์รังสิต ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน

2.5.1 คณะแพทยศาสตร์ (2547 : 1-3)

ปรัชญาและความมุ่งหมาย

หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มุ่งที่การผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถที่จะไปปฏิบัติงานได้ในชุมชนต่างๆ ของประเทศไทย ในขณะเดียวกันก็จะสร้างทักษะและเจตคติ ทำให้แพทย์ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนี้สามารถใช้ความคิดในการแก้ไขปัญหาสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยตระหนักว่าพฤติกรรมของมนุษย์ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของสังคมที่เปลี่ยนแปลงเป็นต้นเหตุสำคัญของโรคและสุขภาพที่เสื่อมด้วย มิใช่เพียงเชื้อโรคหรือการเปลี่ยนแปลงภายในร่างกายเท่านั้น นอกจากนี้บัณฑิตแพทย์จะต้องมีความคิดอย่างวิทยาศาสตร์ สามารถวิเคราะห์วิจารณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในลักษณะองค์รวม (Holistic approach) มีความกระตือรือร้นต่อการแสวงหาความรู้ใหม่ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองและติดตามความก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจริยธรรมอันเหมาะสมกับวิชาชีพ หลักสูตรนี้จัดขึ้นเพื่อผลิตแพทย์พื้นฐานที่มีความรู้ความสามารถ และทักษะที่จะไปปฏิบัติงานได้ในทุกชุมชนของประเทศ พร้อมกันนั้นก็มีความรู้ความสามารถและทักษะพอเพียงที่จะศึกษาต่อเป็นแพทย์เฉพาะทางได้เมื่อต้องการ หลักสูตรจัดให้มีวิชาเลือกที่หลากหลายเพิ่มขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้ตามความสนใจและศักยภาพของตนเอง จัดระบบการศึกษาและกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุขและพัฒนาคุณภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตฉบับปรับปรุงนี้ ได้กำหนดขึ้นเพื่อให้ได้ลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ประการของบัณฑิตแพทยศาสตรศาสตร์ ได้แก่

1. มีความรู้ความสามารถ และทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม (Professional knowledge and skills)
2. มีคุณธรรม และจริยธรรมที่เหมาะสม และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและสังคม และตระหนักถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพแพทย์ (Moral, ethic. Attitude and law)
3. มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณและการตัดสินใจทางคลินิกอย่างมีเหตุผล (Critical thinking and clinical reasoning)
4. สามารถแก้ปัญหาแบบองค์รวม (Holistic approach)
5. เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองได้อย่างต่อเนื่อง (Self-directed and life-long learning)
6. มีเจตคติและความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติงานได้ในทุกชุมชน (Community-minded)

7. มีทักษะการสื่อสารที่เหมาะสม (Communication skills)
8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและภาวะผู้นำ (Interpersonal, team working, managerial skills and leadership)
9. สามารถพัฒนาตนเอง สังคม และดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ (Personal & social development and quality of life)

ลักษณะทั่วไปของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ของแพทยศาสตรศึกษามาใช้ โดยมีลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้

(1) ระยะเวลาการศึกษา

ระยะที่ 1 ใช้เวลาการศึกษา 1 ปีการศึกษา (ชั้นปีที่ 1) โดยศึกษาวิชาต่างๆ ประกอบด้วย วิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (Basic Science)

ระยะที่ 2 ใช้เวลาการศึกษา 2 ปีการศึกษา (ชั้นปีที่ 2 และ 3) โดยศึกษาวิชาพื้นฐานทางการแพทย์

ระยะที่ 3 ใช้เวลาการศึกษา 3 ปีการศึกษา (ชั้นปีที่ 4,5 และ 6) โดยศึกษาวิชาเอก (คลินิก)

(2) หลักสูตรปีที่ 1 ประกอบด้วยวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (Basic Sciences) ไม่ต่ำกว่า 40 หน่วยกิต

(3) หลักสูตรตั้งแต่ปีที่ 2 ถึงปีที่ 6 เป็นหลักสูตรบูรณาการ (Integration) เนื้อหาวิชาการแพทย์พื้นฐานและทางคลินิก พร้อมกับการบูรณาการระหว่างเนื้อหาวิชาการด้านชีววิทยา พฤติกรรมมนุษย์และสังคมไปด้วยอย่างต่อเนื่อง หลักสูตรเน้นที่การให้บริบาลสุขภาพ (Health care) ทุกชนิด ได้แก่ การรักษา การป้องกัน การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพให้กับบุคคล ครอบครัว และชุมชน

(4) หลักสูตรจะเน้นการศึกษาที่ชุมชน (Community-based) ของประเทศ และจัดให้นักศึกษามีโอกาสศึกษาปัญหาสาธารณสุขที่สถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับ ได้แก่ สถานีอนามัยและโรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลศูนย์

(5) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของหลักสูตร จะจัดโดยใช้วิธีการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-based learning) ปัญหาที่นำมาใช้เป็นสื่อในการเรียนรู้จะใช้ปัญหาจริงทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศทุกระดับ ตั้งแต่ระดับพื้นบ้านจนถึงระดับการแก้ปัญหาของรัฐ

(6) หลักสูตรจะช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และกำกับตนเองในการศึกษา (Self-directed learning) โดยจัดหาศูนย์บริการวิชาการ (learning resource center) ที่สมบูรณ์ด้วยตำรา วารสาร และสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ ไว้สำหรับการศึกษาด้วยตนเองของนักศึกษา

(7) หลักสูตรได้จัดวิชาเลือกที่หลากหลาย และให้เวลานักศึกษาเพิ่มมากขึ้นตลอดหลักสูตรเพื่อให้ให้นักศึกษา ได้มีโอกาสได้ศึกษาความรู้ในแนวกว้าง และแนวลึกเพิ่มขึ้นตามความสนใจและความถนัดของแต่ละคน

(8) การเรียนการสอนจะเรียนเป็นกลุ่มย่อย ประมาณกลุ่มละ 8-10 คน เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาได้ซักถาม อภิปรายในการเรียนรู้ให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มพูนทักษะในการคิดแก้ปัญหา

(9) การเรียนการสอนจะสอดแทรกแนวคิดเชิงคุณธรรม จริยธรรม และจริยศาสตร์ของแพทย์ไว้อย่างต่อเนื่องตลอดหลักสูตร

(10) การวัดและประเมินผล จะเน้นที่การวัดและการประเมินผลเนื้อหาความรู้ ควบคู่ไปกับการวัดและการประเมินผลกระบวนการเรียนรู้ (learning process) ของนักศึกษา

2.5.2 คณะทันตแพทยศาสตร์ (2547 : 1-2)

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้นำระบบการเรียนการสอนแบบ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-Based Learning :PBL) มาแทนที่ ระบบการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม ซึ่งยึดเอาเนื้อหาทฤษฎีเป็นหลัก เพื่อเป็นต้นแบบแก่สถาบันการศึกษาอื่นๆ ในการเลือกใช้ระบบการศึกษา ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์ แก่ผู้เรียนสูงสุด ช่วงเวลา 20 ปีที่ผ่านมา ระบบ การศึกษาแบบ PBL ถูกนำมาใช้มากขึ้น ในสถาบันการศึกษา ในต่างประเทศหลายแห่ง เช่น สหรัฐอเมริกา แคนาดา ยุโรป และ ออสเตรเลีย โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับ องค์ความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาวิชาการด้วยตนเอง จากระบบ PBL แต่ที่ผ่านมากการนำระบบ PBL มาใช้ยังมิได้ครอบคลุมถึงการเรียนการสอนทักษะทางทันตแพทย์ในห้องปฏิบัติการและคลินิก ปัจจุบันคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้นำเอาระบบ PBL มาปรับปรุง โดยนำเอาระบบ Skill Acquisition Transfer and Verification (SATV) ซึ่งจัดทำขึ้น โดย Dr.Daryl Beach (LAN Centre, Osaka, Japan) มาใช้ในการส่งเสริม ให้นักเรียนทันตแพทย์ เกิดองค์ความรู้รวมถึงทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของทันตแพทย์ ในฐานะเป็นบุคลากรด้านสุขภาพสาขาหนึ่ง

วัตถุประสงค์ทั่วไป

1. ผลิตบัณฑิตสาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์ ระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
2. ผลิตผู้ช่วยทันตแพทย์และทันตอนามัย
3. ศึกษาวิจัยและพัฒนางานทางทันตแพทยศาสตร์
4. บริการวิชาการแก่สังคม

วัตถุประสงค์การศึกษา

ทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ซึ่งสำเร็จการศึกษา จากคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. ความรู้ความสามารถ ในลักษณะของแพทย์ช่องปาก ที่มีส่วนร่วมเสริมสร้าง สุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชน
2. ความพร้อมที่จะปฏิบัติงานในโรงพยาบาลระดับมาตรฐาน และสามารถทำงานร่วมกับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ และราบรื่น โดยเฉพาะแพทย์ในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และทันตบุคลากรทุกประเภท
3. มนุษยสัมพันธ์ และสามารถเป็นผู้นำด้านการดูแลสุขภาพช่องปาก ของประชาชนตามขอบเขตที่รับผิดชอบเพื่อสร้างสรรค์สุขภาพช่องปากที่ดี และเพื่อวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดีของประชาชน
4. ความรู้ความสามารถในการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ป้องกันโรคและความผิดปกติในช่องปาก ตรวจวินิจฉัย วางแผนการรักษาเวชบำบัดหรือผ่าตัดรักษาโรค และย่นตรายในช่องปาก กระดูกขากรรไกร และอวัยวะที่เกี่ยวข้องตลอดจนการฟื้นฟูสภาพของอวัยวะช่องปาก และอวัยวะข้างเคียง ให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โดยอาศัยหลักเศรษฐศาสตร์สุขภาพ ความพอเหมาะต่อสังคมและความคุ้มค่าเป็นข้อพิจารณา
5. ความใฝ่รู้ที่จะศึกษาด้วยตนเอง และสามารถติดต่อสื่อสารกับนักวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องในการค้นคว้าวิจัยและศึกษาต่อ เพื่อติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการของวิชาชีพอย่างทันกาลและต่อเนื่องชั่วชีวิต
6. จรรยาบรรณและจริยธรรมในวิชาชีพ ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อสังคม และส่งเสริมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

2.5.3 คณะสหเวชศาสตร์ แบ่งเป็น 2 หลักสูตร

2.5.3.1 หลักสูตรกายภาพบำบัด (2547 : 1-2)

ปรัชญาของหลักสูตร

เพื่อมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความคิดและเจตคติที่ดี มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและมีความชำนาญในทักษะของวิชาชีพ ตลอดจนการแสวงหาวิชาความรู้สมัยใหม่ เพื่อพัฒนาตนเองและนำความรู้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต พัฒนาสังคมที่ตนอาศัยอยู่เป็นส่วนรวม

วัตถุประสงค์หลักสูตร

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดี และมีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ
2. สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ และทักษะวิชาชีพไปประยุกต์ใช้ในการตรวจประเมิน วิเคราะห์ปัญหา วางแผนเพื่อรักษา การป้องกัน การฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย และการส่งเสริมสุขภาพของประชาชน
3. มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการหน่วยงาน และสามารถประสานกับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5.3.2 หลักสูตรเทคนิคการแพทย์ (2547 : 1-2)

ปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการศึกษา

เป็นหลักสูตรที่รวมวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยประยุกต์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางการแพทย์เข้าด้วยกัน เพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จออกไปมีความรู้ความสามารถในการตรวจวินิจฉัยโรคทางห้องปฏิบัติการ รวมทั้งการใช้และการดูแลรักษาอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้ได้ประโยชน์สูงสุด

1. สามารถทำการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการในสาขาต่างๆ ของวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ เพื่อการวินิจฉัย การรักษา การป้องกันและควบคุมโรค
2. มีความรู้พื้นฐานเพียงพอที่จะสามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นของวิชาชีพ หรือสาขา อื่นๆ ซึ่งสัมพันธ์กับวิชาชีพเทคนิคการแพทย์
3. มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเครื่องมือและอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในด้านการใช้ การบำรุงรักษา และการประยุกต์เพื่องานตรวจวิเคราะห์โรค งานทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และงานวิจัยได้
4. มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการงานทางห้องปฏิบัติการ และสามารถประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เป็นนักเทคนิคการแพทย์ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบวิชาชีพและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

ลักษณะทั่วไปของหลักสูตร

การศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต ใช้เวลาศึกษา 4 ปีการศึกษา คือ ปีที่ 1-2 ศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไปและวิชาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ โดยศึกษาที่คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ ศึกษาที่คณะแพทยศาสตร์ ปีที่ 3-4 ศึกษาวิชาทางด้านวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร จะได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เทคนิคการแพทย์) และสอบขึ้นทะเบียน เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขาเทคนิคการแพทย์ ของกองการประกอบโรคศิลปะ กระทรวงสาธารณสุข

2.5.4 คณะพยาบาลศาสตร์ (2547 : 1-4)

ปรัชญาหลักสูตร

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เชื่อว่า คนเป็นองค์รวม ประกอบด้วย กาย จิต สังคม และจิตวิญญาณ แต่ละบุคคลจะมีความเฉพาะในความเป็นบุคคล มีวิถีชีวิตและพฤติกรรมที่จะส่งผลดีและทำให้เกิดความเสี่ยงต่อความเจ็บป่วย บุคคลมีสิทธิ์ มีศักยภาพในการคิด การตัดสินใจ และการปฏิบัติในการดูแลตนเองเพื่อให้สุขภาพดีด้วยการสนับสนุนทางสังคมของครอบครัวและบุคลากรในทีมสุขภาพ

ภาวะสุขภาพเป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และสิ่งแวดล้อม ภาวะสุขภาพของบุคคลเป็นพลวัตร เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่เกิดจนถึงวัยชรา ภาวะสุขภาพสามารถจะพัฒนาให้ดีขึ้นได้ โดยการพัฒนาศักยภาพของบุคคลในการสร้างเสริมสุขภาพและการดูแลตนเอง

การพยาบาลเป็นวิชาชีพในการดูแลสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพของบุคคลในการสร้างเสริมสุขภาพและการดูแลตนเอง การพยาบาลที่มีคุณภาพต้องเป็นการพยาบาลที่อยู่บนฐานของความรู้ในศาสตร์การพยาบาลศาสตร์ของ บุคคล สิ่งแวดล้อม และเป็นความรู้เชิงประจักษ์ (evidence based) การปฏิบัติการพยาบาลจะต้องประยุกต์ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบในการให้การดูแลที่เหมาะสมกับภาวะสุขภาพของ บุคคล ครอบครัว ชุมชน ในบริบทที่หลากหลาย โดยสอดคล้องกับวัฒนธรรม การปฏิบัติการพยาบาลจะต้องตระหนักในสิทธิของบุคคลและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ

การจัดการศึกษาพยาบาล เป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นบุคลากรพยาบาลที่มีความรู้ ทักษะ และจริยธรรม มีความพร้อมที่จะเป็นพยาบาลที่มีคุณภาพ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย เน้นการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเป็นกระบวนการพัฒนาทักษะในการคิด วิเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความสามารถในการแก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม การพัฒนาจริยธรรมเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้คิดดี ทำดี ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการ ต่อสังคมและต่อตนเอง

ผู้สำเร็จการศึกษาพยาบาล เป็นผู้ที่มีความพร้อมในการเป็นพยาบาลวิชาชีพทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และจริยธรรมของวิชาชีพ สามารถให้การพยาบาลทั่วไปได้อย่างมีคุณภาพทั้งในบริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ กับบุคคลทุกวัย ครอบครัว และชุมชนในทุกภาวะสุขภาพ มีภาวะผู้นำ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีพื้นฐานทางปัญญา สามารถปรับตัว เรียนรู้อย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เป็นพลเมืองดี และผดุงไว้ซึ่งความเป็นธรรมและความถูกต้องของสังคม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติดังนี้

1. มีความรู้ในศาสตร์ของคน พฤติกรรม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ หลักการและวิธีการพยาบาลผู้ให้บริการในทุกภาวะสุขภาพ ทั้งในระดับบุคคลทุกวัย ครอบครัว และชุมชน
2. มีความสามารถในการประเมินภาวะสุขภาพวินิจฉัยปัญหาและความต้องการ วางแผนการพยาบาล ปฏิบัติการพยาบาล และประเมินผลการพยาบาล บุคคล ครอบครัว และชุมชนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยสะท้อนหลักการพยาบาลอย่างเป็นองค์รวมได้อย่างเหมาะสม

3. มีความรู้ในกระบวนการวิจัย ใช้ความรู้เชิงประจักษ์และสามารถนำผลของการวิจัยในการปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างเหมาะสม
4. มีความสามารถในการพัฒนาศักยภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชนในการสร้างเสริมสุขภาพ และการดูแลตนเอง โดยใช้กลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของผู้ใช้บริการ โดยใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม
5. เคารพในสิทธิของผู้ใช้บริการ มีจริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
6. มีทักษะในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างสัมพันธภาพเชิงวิชาชีพ การปฏิบัติงานเป็นทีมในวิชาชีพและกับผู้อื่น
7. สามารถประเมินตนเองทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
8. มีความรู้ในหลักการบริหาร มีภาวะผู้นำ และบริหารทีมการพยาบาลได้
9. เป็นแบบอย่างในการสร้างเสริมสุขภาพ
10. มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม

กรอบมโนทัศน์ของหลักสูตร

การจัดการศึกษาพยาบาลในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จัดบนพื้นฐานของมโนทัศน์หลัก 3 มโนทัศน์ ได้แก่ ผู้ใช้บริการ ภาวะสุขภาพ และการพยาบาล ผู้ใช้บริการ ได้แก่ บุคคล ครอบครัว และชุมชน โดยพยาบาลจะให้การพยาบาลกับบุคคลทุกวัยตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยสูงอายุ ซึ่งแต่ละบุคคลอาจจะอยู่ในภาวะสุขภาพที่แตกต่างกัน โดยภาวะสุขภาพของบุคคลสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับคือ ภาวะสุขภาพดี ภาวะเจ็บป่วยระดับเล็กน้อยจนถึงระดับปานกลาง และภาวะความเจ็บป่วยในระดับรุนแรงจนถึงขั้นวิกฤต

ในการปฏิบัติการพยาบาล พยาบาลจะปฏิบัติบทบาททั้ง 4 บทบาทให้เหมาะสมกับภาวะสุขภาพของผู้ใช้บริการทั้งรายบุคคล ครอบครัวและชุมชน ได้แก่ บทบาทด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและความเจ็บป่วยแก่ผู้ที่อยู่ในภาวะสุขภาพดี สำหรับผู้ที่มีภาวะสุขภาพเปราะบางและวิกฤตซึ่งอาจต้องใช้เทคโนโลยีในการแก้ไข เน้นบทบาทการดูแลรักษาและการฟื้นฟูสภาพรวมทั้งการป้องกันภาวะแทรกซ้อน และการกลับเป็นซ้ำส่วนการพยาบาลครอบครัว และชุมชน พยาบาลจะผสมผสานบทบาทการพยาบาลทั้ง 4 บทบาทให้เหมาะสมกับสภาพของครอบครัวและชุมชนนั้นๆ

ทั้งนี้ในการปฏิบัติการพยาบาลกับผู้ให้บริการทุกประเภท พยาบาลจะปฏิบัติการพยาบาลโดยใช้กระบวนการพยาบาลในการช่วยเหลือบุคคล ครอบครัว และชุมชนบนพื้นฐานของ **ความรู้ ทักษะ คุณธรรม และจริยธรรม** โดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและครอบครัวเป็นสำคัญ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว

การถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว (Multivariate Multiple Regression : MMR)

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรอิสระและกลุ่มตัวแปรตาม ตั้งแต่ 2 ตัวแปรขึ้นไป โดยดำเนินการวิเคราะห์หลายตัวพร้อมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระและกลุ่มตัวแปรตาม ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มรวมหรือกลุ่มย่อยของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามแต่ละตัวหรือกลุ่มย่อยของตัวแปรตามได้อีกด้วย นอกจากนั้นแล้วยังสามารถควบคุมความคลาดเคลื่อนมาตรฐานได้ (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2535 : 13-14)

การถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว หมายถึง การจัดกลุ่มเทคนิคทางสถิติพรรณนาและสถิติอนุมาน ซึ่งได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในสถานการณ์วิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์กลุ่มตัวแปรตามตั้งแต่สองตัวขึ้นไปและไม่จำกัดจำนวนตัวแปรอิสระ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการวิเคราะห์ระดับมัลติแวกเรียเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ หรือกลุ่มตัวแปรอิสระกับกลุ่มตัวแปรตาม ซึ่งบางสถานการณ์วิจัยไม่จำเป็นต้องกำหนดว่ากลุ่มใดเป็นกลุ่ม ตัวแปรอิสระหรือกลุ่มใดเป็นตัวแปรตาม (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2535 : 2-3 ; อ้างอิงจาก Kerlinger and Pedhazur. 1973 : 372)

การวิเคราะห์ระดับมัลติแวกเรียได้เริ่มมีบทบาทและความสำคัญต่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์มากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งบทบาทและความสำคัญของการวิเคราะห์มัลติแวกเรียจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นในอนาคตอันใกล้ ทั้งนี้เพราะนักวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์จำนวนมากไม่น้อยได้เริ่มตระหนักถึงความซับซ้อนของปรากฏการณ์ที่มุ่งศึกษาว่าบ่อยครั้งที่ปรากฏการณ์เหล่านี้มีหลายมิติ หรือเกี่ยวข้องกันกับปรากฏการณ์อื่น ๆ มากมาย จนทำให้ไม่สามารถแยกปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่งออกมาศึกษาได้โดยลำพัง ถ้าประสงค์ผลการวิจัยที่ลึกซึ้งและครอบคลุม (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2535 : 6)

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตัวแปรที่จะนำมาหาค่าการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว มีลักษณะคล้ายคลึงกับการหาค่าถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression: MR) หรือ การถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหนึ่งตัว (Univariate Multiple Regression) สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ตัวเกณฑ์ (Criteria)

เป็นตัวแปรที่ต้องการทราบว่าค่าของความเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงเนื่องมาจากตัวแปรใดบ้าง ตัวเกณฑ์นี้ก็คือ ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

2. ตัวพยากรณ์ (Predictor)

เป็นตัวแปรที่ต้องการทราบว่ามียุทธพลต่อตัวเกณฑ์หรือไม่ หรือเป็นตัวแปรที่มีผลทำให้ค่าของตัวเกณฑ์เพิ่มขึ้นหรือลดลงได้หรือไม่ ตัวพยากรณ์นี้ก็คือ ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ซึ่งมักมีค่ามากกว่า 1 ตัวขึ้นไป

นอกจากนั้นแล้ว ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณจะต้องอยู่ในมาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) หรือ มาตราอัตราส่วน (Ratio Scale)

ในกรณีที่มีตัวพยากรณ์ และตัวแปรเกณฑ์หลายตัวจะใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้ (Stevens, James. 1995 : 130)

$$Y = X\beta + E$$

$$Y = X \beta E$$

$$\begin{bmatrix} Y_{11} & Y_{12} & \dots & Y_{1p} \\ Y_{21} & Y_{22} & \dots & Y_{2p} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ Y_{n1} & Y_{n2} & \dots & Y_{np} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} X_{11} & X_{12} & \dots & X_{1k} \\ X_{21} & X_{22} & \dots & X_{2k} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ X_{n1} & X_{n2} & \dots & X_{nk} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} b_{01} & b_{02} & \dots & b_{0p} \\ b_{11} & b_{12} & \dots & b_{1p} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ b_{k1} & b_{k2} & \dots & b_{kp} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} e_{11} & e_{12} & \dots & e_{1p} \\ e_{21} & e_{22} & \dots & e_{2p} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ e_{n1} & e_{n2} & \dots & e_{np} \end{bmatrix}$$

เมื่อ Y แทน เมตริกขนาด $(n \times p)$ ของตัวแปรตาม
 X แทน เมตริกขนาด $(n \times k)$ ของตัวแปรอิสระ
 β แทน เมตริกขนาด $(k \times p)$ ของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย
 E แทน เมตริกขนาด $(n \times p)$ ของค่าความคลาดเคลื่อน

สมมติว่าข้อมูลที่จะดำเนินการวิเคราะห์ประกอบด้วยตัวแปรตาม จำนวน p ตัวแปรและตัวแปรอิสระ จำนวน q ตัวแปร แบบจำลองเส้นตรงที่เชื่อมโยงตัวแปรทั้งสองกลุ่มย่อยเข้าด้วยกันประกอบด้วยสมการถดถอยแบบตัวแปรตามหลายตัว จำนวน q สมการ ดังปรากฏตามสมการต่อไปนี้ (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2535 : 14)

$$\begin{aligned} [Y_{11} \ Y_{12} \ Y_{13} \ \dots \ Y_{1p}] & \quad [\alpha_1 \ \alpha_2 \ \alpha_3 \ \dots \ \alpha_p] \\ & + X_{i1} [\beta_{11} \ \beta_{12} \ \beta_{13} \ \dots \ \beta_{1p}] \\ & + X_{i2} [\beta_{21} \ \beta_{22} \ \beta_{23} \ \dots \ \beta_{2p}] \\ & + X_{i3} [\beta_{31} \ \beta_{32} \ \beta_{33} \ \dots \ \beta_{3p}] \\ & \vdots \\ & \vdots \\ & \vdots \\ & + X_{iq} [\beta_{q1} \ \beta_{q2} \ \beta_{q3} \ \dots \ \beta_{qp}] \\ & + [e_{i1} \ e_{i2} \ e_{i3} \ \dots \ e_{ip}] \end{aligned}$$

เมื่อ	Y_{ik}	แทน	ตัวแปรตามลำดับที่ k ของตัวการที่ i
	X_{ji}	แทน	ตัวแปรอิสระลำดับที่ j ของตัวการที่ i
	e_{ik}	แทน	ตัวแปรผิดพลาดลำดับที่ k ของตัวการที่ i
	α	แทน	ตัวคงที่
	β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย

ตัวแปรตาม Y และตัวแปรผิดพลาด e สัญลักษณ์พ่วง (Subscript) ตัวที่สองถูกระบุไว้สำหรับการแสดงลำดับที่ของตัวแปรตาม นอกจากนี้ทั้ง α และ β จะมีขนาดแตกต่างกัน สำหรับแต่ละสมการถดถอยแบบตัวแปรตามหนึ่งตัว

สมการรูปปกติ

$$\begin{bmatrix} Y_{11} & Y_{12} & \cdots & Y_{1p} \\ Y_{21} & Y_{22} & \cdots & Y_{2p} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ Y_{n1} & Y_{n2} & \cdots & Y_{np} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1X_{11} & X_{12} & \cdots & X_{1k} \\ 1X_{21} & X_{22} & \cdots & X_{2k} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1X_{n1} & X_{n2} & \cdots & X_{nk} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \alpha_1 & \alpha_2 & \cdots & \alpha_p \\ \beta_{11} & \beta_{12} & \cdots & \beta_{1p} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \beta_{k1} & \beta_{k2} & \cdots & \beta_{kp} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} e_{11} & e_{12} & \cdots & e_{1p} \\ e_{21} & e_{22} & \cdots & e_{2p} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ e_{n1} & e_{n2} & \cdots & e_{np} \end{bmatrix}$$

สมการรูปเมตริก

$$\begin{array}{ccccccc} \underset{\sim}{Y} & = & \underset{\sim}{X} & \underset{\sim}{B} & \underset{\sim}{E} \\ (N \times P) & & [N \times (q + 1)] & [(q + 1) \times p] & (N \times p) \end{array}$$

เมื่อ	N	แทน	จำนวนตัวการ
	p	แทน	จำนวนตัวแปรตาม
	q	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
	(q + 1)	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระบวกด้วยตัวคงที่ (α)
	$\underset{\sim}{Y}$	แทน	เมตริกขนาด (N x P) ของตัวแปรตาม
	$\underset{\sim}{X}$	แทน	เมตริกขนาด [N x (q + 1)] ของตัวแปรอิสระ

$\underline{\hat{B}}$ แทน เมตริกขนาด $[(q+1) \times p]$ ของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย

$\underline{E}$ แทน เมตริกขนาด $(N \times p)$ ของค่าความคลาดเคลื่อน

ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยจะต้องกำหนดค่ากำลังสองต่ำสุด (Lest Square Principle) ให้ครอบคลุมทั้ง error sum of square error และ sum of cross product

ในการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหนึ่งตัว ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (β) ได้รับการเลือกภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดให้ SEE เป็นค่าต่ำสุด

$$c = \sum e_i^2$$

เมื่อค่าผิดพลาด (C) มีค่าต่ำสุด จะปรากฏสมการปกติ (Normal Equation) ดังนี้

$$[\underline{X}'\underline{X}]\underline{\hat{B}} = [\underline{X}'\underline{Y}]$$

ในที่นี้ $\underline{Y}$ คือ คอลัมน์เวกเตอร์ของตัวแปรตามตัวหนึ่ง ขั้นตอนมาคูณตลอดด้วยสมการ $[\underline{X}'\underline{X}]$ เพื่อหาค่าของ $(\underline{\hat{B}})$

$$[\underline{X}'\underline{X}]^{[-1]}[\underline{X}'\underline{X}]\underline{\hat{B}} = [\underline{X}'\underline{X}]^{[-1]}[\underline{X}'\underline{Y}]$$

เนื่องจาก $[\underline{X}'\underline{X}]^{[-1]}[\underline{X}'\underline{X}]$ เท่ากับ 1 เพราะฉะนั้น $\underline{\hat{B}}$ จึงปรากฏตามสมการ

$$\underline{\hat{B}} = [\underline{X}'\underline{X}]^{[-1]}[\underline{X}'\underline{Y}]$$

กล่าวได้ว่า $\underline{\hat{B}}$ เป็นตัวประมาณค่าที่ดีที่สุดของ $\underline{B}$ ทั้งนี้เพราะ $\underline{\hat{B}}$ สามารถให้ค่าผลบวกกำลังสองต่ำสุดของค่าผิดพลาด (C) ในกลุ่มตัวอย่าง

ในการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว การกะประมาณค่า $\underline{\hat{B}}$ สามารถกระทำได้ โดยการลดค่า Square Sample ของตัวแปรผิดพลาด สำหรับตัวแปรตามทุกตัวแปรให้มีขนาดค่าต่ำสุด ผลบวกกำลังสองของค่าผิดพลาดสำหรับตัวแปรตามตัวใดตัวหนึ่งจะปรากฏเป็นค่าในเส้นทแยงมุมของ เมตริก $\hat{E}'\hat{E}$ การลดค่าผิดพลาด (C) ต่ำสุด จำเป็นต้องกำหนดค่า Partial Derivatives ซึ่งเกี่ยวข้องกับ Elements ของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ($\underline{\hat{B}}$) ให้เท่ากับศูนย์ก่อนแก้สมการ ผลที่ได้รับ คือ สมการปกติ ดังนี้

$$[\underline{X}'\underline{X}]\underline{\hat{B}} = [\underline{X}'\underline{Y}]$$

สมการปกติในการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกับในกรณียูนิแวกเรียท เว้นแต่ว่าในการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว เมตริก $\underline{\hat{B}}$ และ $\underline{Y}$ จะประกอบด้วยหลายคอลัมน์ แทนที่จะเป็นคอลัมน์เดียว ต่อมาคุณตลอดสมการ

$$\begin{aligned}\underline{\hat{B}} &= [\underline{X}'\underline{X}]^{[-1]} [\underline{X}'\underline{Y}] \text{ ด้วย } [\underline{X}'\underline{X}]^{[-1]} \text{ เพื่อหาค่าของ } \underline{\hat{B}} \\ [\underline{X}'\underline{X}]^{[-1]} [\underline{X}'\underline{X}]\underline{\hat{B}} &= [\underline{X}'\underline{X}]^{[-1]} [\underline{X}'\underline{Y}] \\ \underline{\hat{B}} &= [\underline{X}'\underline{X}]^{[-1]} [\underline{X}'\underline{Y}]\end{aligned}$$

ในที่นี้ $\underline{\hat{B}}$ ซึ่งเป็นตัวประมาณค่าของ $\underline{B}$ จัดเป็นเมตริกขนาด $[(q+1) \times p]$ นอกจากนี้ ถ้ากำหนดให้ $[\underline{X}'\underline{X}]^{[-1]}$ เท่ากับ $\underline{G}$ ซึ่งหมายถึงปัจจัยความแปรปรวนร่วม (Covariance Factor) สามารถเขียนเป็นสมการใหม่ได้ ดังนี้

$$\underline{\hat{B}} = \underline{G} [\underline{X}'\underline{Y}]$$

ข้อที่ควรสังเกต คือ ทราบได้ที่จำนวนตัวแปรอิสระและจำนวนตัวแปรตามคงเดิม การเปลี่ยนตำแหน่งของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามย่อมไม่ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเกิดการเปลี่ยนแปลง ขนาดค่า แต่มีผลเพียงการเปลี่ยนตำแหน่งของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยให้อยู่ ในระดับที่ถูกต้องตรงกับตัวแปรอิสระหรือตัวแปรตามที่ย้ายตำแหน่งตามไปเท่านั้น นอกจากนี้ การเพิ่มหรือการลดตัวแปรตาม

ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยแต่ประการใด อย่างไรก็ตามการเพิ่มหรือการลดตัวแปรอิสระย่อมส่งผลที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งค่าคงที่ (α) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยทั้งหมด (β)

นอกจากนี้ เมตริกขนาด ($p \times p$) ของผลบวกรวมของผลคูณ (Total Sum of Product) ($\tilde{Y}'\tilde{Y}$) หรือที่ใช้สัญลักษณ์ว่า ($\tilde{S}_T$) ในกรณีการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว ก็สามารถแยกส่วนเป็นค่าผลบวกได้ เช่นเดียวกับในกรณีการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหนึ่งตัว เช่นกัน กล่าวคือ

กรณีการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหนึ่งตัว $SST = SSR + SSE$

กรณีการถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว $\tilde{S}_T = \tilde{S}_R + \tilde{S}_E$

หรือ $\tilde{Y}'\tilde{Y} = [\tilde{Y}'\tilde{X}\tilde{G}\tilde{X}'\tilde{Y}] + [\tilde{Y}'(I - \tilde{X}\tilde{G}\tilde{X}')\tilde{Y}]$

เมื่อ $\tilde{G}$ แทน เมตริกของปัจจัยความแปรปรวนร่วม หรือ $(\tilde{X}'\tilde{X})^{-1}$

I แทน เมตริกลำดับ N ไอน์ไเดนติตี้ (Order – N Identity Matrix)

$\tilde{S}_R$ แทน $[\tilde{Y}'\tilde{X}\tilde{G}\tilde{X}'\tilde{Y}]$ คือ Sum of Product ที่ได้รับการอธิบาย

$\tilde{S}_T$ แทน $[\tilde{Y}'(I - \tilde{X}\tilde{G}\tilde{X}')\tilde{Y}]$ คือ Sum of Product ของตัวแปรผิดพลาด

อนึ่ง ค่าต่างๆ บนเส้นทแยงมุมของ $\tilde{S}_T$ คือ ผลบวกกำลังสองของค่าสังเกตการณ์ (Sum of Square of the Observed Scores) สำหรับแต่ละตัวแปรตาม ขณะที่ค่าต่างๆ นอกเส้นทแยงมุมก็คือผลบวกคูณตรงข้าม (Sum of Cross Product) สำหรับค่าต่างๆ ของ $\tilde{S}_T$ คือ ผลบวกกำลังสองของค่าพยากรณ์ (Sum of Square of the Predicted Scores) สำหรับแต่ละตัวแปรตาม กล่าวได้ว่ายังมี $(S_{\epsilon})_{kk}$ ขนาดใกล้เคียงกับ $(S_r)_{kk}$ ยิ่งขึ้นเพียงใดหรือยิ่งขนาดค่า $(S_{\epsilon})_{kk}$ เล็กลงเพียงใดการพยากรณ์ตัวแปรตาม โดยอาศัยข้อมูลจากตัวแปรอิสระจะยิ่งมีความแม่นยำสูงขึ้นเพียงนั้น

การทดสอบสมมติฐานสามารถกระทำได้โดยใช้

1. สถิติเกณฑ์อัตราส่วนไคลสุต (Likelihood Ratio Criterion)

2. สถิติเอฟของราว์ หรือ ราว์ – เอฟ (Rao's F statistics)

เกณฑ์อัตราส่วนไคลสุต ใช้แทนด้วยสัญลักษณ์ Λ หมายถึง อัตราส่วนระหว่างการวัดไคลสุตของข้อมูลภายใต้สมมติฐานปฏิเสธ (H_0) เทียบกับการวัดไคลสุตของข้อมูลภายใต้สมมติฐานแย้ง (H_1) ดังสมการ

$$\Lambda = \frac{|\hat{\Sigma}|}{|\hat{\Sigma}_0|}$$

เมื่อ $\hat{\Sigma}_0$ แทน ตัวประมาณค่าของเมตริกความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วม
(Variance-Covariance Matrix) ของความผิดพลาด (Error) ภายใต้
สมมติฐานปฏิเสธ (H_0)

$\hat{\Sigma}$ แทน ตัวประมาณค่าของเมตริกความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วม
(Variance-Covariance Matrix) ของความผิดพลาด (Error) ภายใต้
สมมติฐานแย้ง (H_1)

หากขนาดของสถิติอัตราส่วนไคลฮุตมีขนาดเล็กลงเพียงใด โอกาสที่จะหักล้างสมมติฐาน
ปฏิเสธก็ยิ่งมีเพิ่มสูงขึ้นเพียงนั้น ในทางกลับกันยิ่งขนาดค่าของ $|\hat{\Sigma}|$ และ $|\hat{\Sigma}_0|$ ใกล้กัน
มากขึ้นเท่าใด โอกาสที่สมมติฐานปฏิเสธจะเป็นจริงก็ยิ่งมีมากขึ้นเท่านั้น

สถิติเอฟของราวว์ หรือ ราวว์ – เอฟ (Rao's F statistics)

$$F = \frac{1 - \Lambda^{1/s}}{\Lambda^{1/s}} \cdot \frac{ms + 1 - qp}{2qp}$$

เมื่อ	s	แทน	$\sqrt{(p^2 q^2 - 4) / (p^2 + q^2 - 5)}$
	m	แทน	$ ne - (p + 1 - q) / 2 $
	p	แทน	จำนวนตัวแปรตาม
	q	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
	ne	แทน	องศาความเป็นอิสระของค่าผิดพลาด

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แรฟฟินี (Raffini. 1970 : 1085- A) ได้ศึกษาผลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้และการจำในกลุ่มนิสิตปริญญาตรี พบว่า ชายและหญิง ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีผลทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เรย์โนลส์ (Reynolds. 1986 : 3571) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง กับเหตุผลหรือแรงจูงใจในการเข้าศึกษาของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่เรียนนอกเวลาในวิทยาลัยชุมชน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 95 คน มีอายุเฉลี่ย 35.17 ปี เครื่องมือที่ใช้คือ SDLRS และ EPS (Education participation Scale) ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับแรงจูงใจด้านพุทธิปัญญา มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก โดยประสบการณ์และสิ่งปะทะที่ทำหายต่างๆ ในชีวิตเป็นอิทธิพลที่สำคัญ และระบุว่าความสนใจทางพุทธิปัญญาเป็นเหตุผลสำคัญในการเข้าร่วมโปรแกรม

โพสเนอร์ (Posner. 1990 : 813) ได้ศึกษาการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง การรับรู้ความสามารถทางการเรียน และการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมแบบเปิด (An Open Alternative High School) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เจตคติต่อการเรียน และคุณลักษณะของนักเรียนที่ส่งผลต่อความสำเร็จในโปรแกรมโรงเรียนมัธยมแบบเปิด และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถทางการเรียน การเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน และความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว The Self-Perception Profile for Adolescents, A Scale of Intrinsic Versus Extrinsic Orientation in the Classroom และ The Self-Directed Learning Readiness Scale ของ Guglielmino กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 149 คน จาก 5 ชั้น ของการพัฒนาการในโปรแกรมโรงเรียนมัธยมแบบเปิด ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เจตคติ และคุณลักษณะค่อยๆ เป็นไปในขั้นตอนแรก จุดสำคัญของการพัฒนาเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนได้ประสบความสำเร็จโครงการการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมากกว่า 1 โครงการขึ้นไป 2) การรับรู้ความสามารถทางการเรียนที่สูงขึ้นของนักเรียนส่งผลต่อความสำเร็จในโปรแกรมโรงเรียนมัธยมแบบเปิด และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจภายใน 3) ส่วนประกอบของแรงจูงใจภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จในโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ประกอบด้วย การสร้างสถานการณ์ การเรียนรู้ที่ท้าทาย การให้อิสระแก่ผู้เรียนในโครงการการเรียนรู้เพื่อรอบรู้ และการกระตุ้นความอยากรู้อยากเห็นและความสนใจของผู้เรียน 4) การจัดการศึกษาที่สนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น สิ่งที่แสดงคือ การให้อำนาจแก่ผู้เรียน การวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการให้ความสำคัญแก่ความสามารถหลายด้าน

เชลลีย์ (Shelley. 1992 : 4190) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะการฟังพา-ไม่ฟังพาผู้อื่นกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการฟังพา-ไม่ฟังพาผู้อื่น กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับตัวแปรเกรดเฉลี่ย ระดับชั้น อายุ และเพศ และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการฟังพา-ไม่ฟังพาผู้อื่น กับตัวแปรเกรดเฉลี่ย ระดับชั้น อายุ และเพศ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ The Group Embedded Figures Test (GEFT), Self-Directed Learning Readiness Scale (SDLRS) กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาวิทยาลัยครู จำนวน 204 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับลักษณะการฟังพา-ไม่ฟังพาผู้อื่น มีความสัมพันธ์กัน 2) ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมีความสัมพันธ์กับระดับชั้น และอายุ 3) ลักษณะการฟังพา-ไม่ฟังพาผู้อื่น มีความสัมพันธ์กับระดับชั้น และ 4) ลักษณะการฟังพา-ไม่ฟังพาผู้อื่น และอายุ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ฮัดสปิธ (Hudspeth. 1992 : 3514) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสอนของครูกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา รูปแบบการสอนที่มีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักเรียนวิทยาลัยชุมชน และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษา เพศ และความตั้งใจ กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม โดยใช้ Pretest เป็นตัวแปรร่วม (Covariate) ในการวัด Posttest การวิจัยนี้ทำขึ้นในเดือนกันยายน 1989 ถึงเดือนมิถุนายน 1990 ในวิทยาลัยชุมชนมอนทานา 3 แห่ง และวิทยาลัยชุมชนวอชิงตัน 1 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ คือ Self-Directed Learning Readiness Scale (SDLRS) ของ Guglielmino ใช้วัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน และใช้ The Principles of Adult Learning Scale (PALS) เพื่อวัดรูปแบบการสอนของครู โดยครูผู้สอนจะไม่ได้รับข้อมูลหรือคำแนะนำเกี่ยวกับความคิดรวบยอดของรูปแบบการสอน และครูผู้สอนใช้วิธีสอนนักเรียนในชั้นเรียนของตนเองอย่างที่เคยสอน ผลการวิจัยพบว่า อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษา และความตั้งใจ มีผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนรูปแบบการสอน และเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน

4.2 งานวิจัยในประเทศ

นฤมล เกื่อนมา (2539 : 101-106) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 634 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยดัดแปลงจาก Self-Directed Learning

Readiness Scale (SDLRS) ของ Guglielmino ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อวิชาชีพ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตร อาจารย์ เพื่อน และสิ่งแวดลอมทางกายภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิชดา หารราชารุพันธ์ (2540 : 99-103) ศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมในการปฏิบัติบทบาทพยาบาลวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่4 จากสถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชน 7 แห่ง จำนวน 329 คน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลรับรู้ความพร้อมในการปฏิบัติบทบาทพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับสูง และพบว่านักศึกษาพยาบาลที่มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลทางบวก มีความพร้อมในการปฏิบัติบทบาทพยาบาลวิชาชีพสูงกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลปานกลาง และนักศึกษาพยาบาลที่มีประสบการณ์การพยาบาลในคลินิกมากกว่ามีความพร้อมในการปฏิบัติบทบาทพยาบาลวิชาชีพมากกว่านักศึกษาพยาบาลที่มีประสบการณ์การพยาบาลในคลินิกปานกลางและน้อย โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ยุวดี ทรัพย์ประเสริฐ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนจกรัรัช ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อวิชาชีพ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตร อาจารย์ เพื่อน และด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนจกรัรัช ชั้นปี 1-4 กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 174 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามเจตคติที่มีต่อวิชาชีพ แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย และแบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สร้างขึ้นตามแนวแบบวัด Self-Directed Learning Readiness Scale (SDLRS) ของ Guglielmino ผลการศึกษพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อวิชาชีพ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยด้านหลักสูตร อาจารย์ เพื่อน และด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และค่าเฉลี่ยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม และรายด้าน ด้านอัตมโนทัศน์ในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการมองอนาคตในแง่ดี ด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านมีความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา และด้านการเรียนแบบริเริ่มและอิสระ อยู่ในระดับปานกลาง

พัชรี มะแสงสม (2544 : 74-77) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน และการอบรมเลี้ยงดู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร จำนวน 489 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบสอบถามวัดความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู และแบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สร้างขึ้นตามแนวแบบวัด Self-Directed

Learning Readiness Scale (SDLRS) ของ Guglielmino ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยทางด้านเพศและการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุทธาสินี ไชเย็น (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนระบบการศึกษาทางไกลในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งตัวแปรเป็น 3 ด้านคือ ตัวแปรด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต ตัวแปรด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับสมาชิกในครอบครัว การสนับสนุนทางการเรียนแก่นักศึกษาของผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนระบบการศึกษาทางไกลในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2544 จำนวน 280 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลการศึกษพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคต สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับสมาชิกในครอบครัว การสนับสนุนทางการเรียนแก่นักศึกษาของผู้ปกครอง สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรที่ส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับสมาชิกในครอบครัว เพศหญิง ลักษณะมุ่งอนาคต

เพชรธิดา บุญหนู (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ของครูในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เจตคติต่อคอมพิวเตอร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ค่านิยมความก้าวหน้า และบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 424 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามวัดเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบสอบถามวัดค่านิยมความก้าวหน้า แบบสอบถามวัดบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ และแบบสอบถามวัดการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ค่านิยมความก้าวหน้า และบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการใช้คอมพิวเตอร์ของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านเจตคติต่อคอมพิวเตอร์ และบุคลิกภาพนักวิทยาศาสตร์ ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการใช้คอมพิวเตอร์ของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

และค่านิยมความก้าวหน้า ส่งผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการใช้คอมพิวเตอร์ของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประกิจศรี เฝ้าเมือง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับนักเรียน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังในอนาคต การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และตัวแปรอิสระระดับห้องเรียน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบรรยากาศในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1,123 คน เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความคาดหวังในอนาคต การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบรรยากาศในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรอิสระระดับนักเรียนและระดับห้องเรียนมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรอิสระระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนความคาดหวังในอนาคต และการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และตัวแปรอิสระระดับห้องเรียนที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ บรรยากาศในชั้นเรียน ส่วนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่ส่งผลต่อค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาพร หมวดอินทร์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่ออำนาจในตน ความมีวินัยในตนเอง และพฤติกรรมการสอนของครูกับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาพาณิชยการ โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 จำนวน 426 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบสอบถามวัดความเชื่ออำนาจในตน แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคต แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง และแบบสอบถามวัดพฤติกรรมการสอนของครู ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทั้งสี่ด้านมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยทางด้านความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคต และความมีวินัยในตนเอง ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนพฤติกรรมการสอนของครูส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิศดี มินศิริ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาค

กลาง ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ตัวแปรอิสระแบ่งเป็นตัวแปรด้าน ส่วนตัวของนักศึกษา ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 จำนวน 275 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บรรยากาศการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ และ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรด้านส่วนตัว และตัวแปรด้าน สิ่งแวดล้อมทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรด้านส่วนตัว และตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา มากที่สุด ส่วนเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา น้อยที่สุด สำหรับบรรยากาศการเรียนการสอนไม่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ของนักศึกษา

ศินาพร แสงใส. (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเห็นคุณค่า ในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นการศึกษาแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ตัวแปรปัจจัย ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบเผด็จการ การอบรม เลี้ยงดูแบบปล่อยตามสบาย สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว การกำหนดเป้าหมายใน อนาคต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษามุรธัมย์ เขต 4 จำนวน 516 คนเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามวัดการ เห็นคุณค่าในตนเอง แบบสอบถามวัดการอบรมเลี้ยงดู ประกอบด้วยข้อความที่ใช้วัดการอบรม เลี้ยงดู 3 แบบ คือ แบบประชาธิปไตย แบบเผด็จการ และแบบปล่อยตามสบาย แบบสอบถามวัด การกำหนดเป้าหมายในอนาคต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความเชื่อมั่นในตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การกำหนดเป้าหมายในอนาคต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเห็นคุณค่าในตนเอง อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเผด็จการ และการอบรมเลี้ยงดูแบบ ปล่อยตามสบาย มีความสัมพันธ์กับการเห็นคุณค่าในตนเอง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549 : บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มี อิทธิพลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน เจตคติต่อการ เรียนรู้ด้วยตนเอง ความมีวินัยในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบสอบถาม วัดการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย แบบสอบถามวัดความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน แบบสอบถามวัด เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง และแบบสอบถามวัด

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความมีวินัยในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุภมาส จินะราช (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการพัฒนาตนเองของนิสิตภาคพิเศษ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตัวแปรอิสระได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง บุคลิกภาพเปิดรับประสบการณ์ การมองโลกในแง่ดี ความชัดเจนในเป้าหมาย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความผูกพันต่อองค์กร และบรรยากาศขององค์กรกับการพัฒนาตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนิสิตภาคพิเศษ ระดับบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 296 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามวัดการพัฒนาตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง บุคลิกภาพการเปิดรับประสบการณ์ การมองโลกในแง่ดี ความชัดเจนในเป้าหมาย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความผูกพันต่อองค์กร และบรรยากาศขององค์กร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง บุคลิกภาพการเปิดรับประสบการณ์ การมองโลกในแง่ดี ความชัดเจนในเป้าหมาย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความผูกพันต่อองค์กร และบรรยากาศขององค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการพัฒนาตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง บุคลิกภาพการเปิดรับประสบการณ์ ความชัดเจนในเป้าหมาย และความผูกพันต่อองค์กร ส่งผลทางบวกต่อการพัฒนาตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับปัจจัยด้านการมองโลกในแง่ดีส่งผลทางลบต่อการพัฒนาตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนที่ต้องการพัฒนาประสิทธิภาพของตนเองให้มีความใฝ่รู้ และรอบรู้ อีกทั้งเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาส่งเสริมและปลูกฝังให้มีอยู่ในตัวผู้เรียนตลอดไป และจากผลการวิจัยข้างต้น พบว่า มีหลายตัวแปรที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรอิสระด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง และคณะที่ศึกษา ทั้งนี้ต้องการทราบว่า มีตัวแปรใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และตัวแปรใดที่ส่งผลให้นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุโขทัย เกิดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากร

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-6 จำนวน 450 คน นักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-6 จำนวน 300 คน นักศึกษาคณะสหเวชศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 600 คน และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน 400 คน ประจําภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2549 รวมนักศึกษาทั้งหมดจำนวน 1,750 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ จำนวน 128 คน 1 ห้องเรียน คณะทันตแพทยศาสตร์ นักศึกษา จำนวน 52 คน 1 ห้องเรียน คณะสหเวชศาสตร์ นักศึกษา จำนวน 112 คน 2 ห้องเรียน และคณะพยาบาลศาสตร์ นักศึกษา จำนวน 88 คน 1 ห้องเรียน รวมนักศึกษาทั้งหมด 380 คน ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และคณะที่ศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็น 5 ฉบับ ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

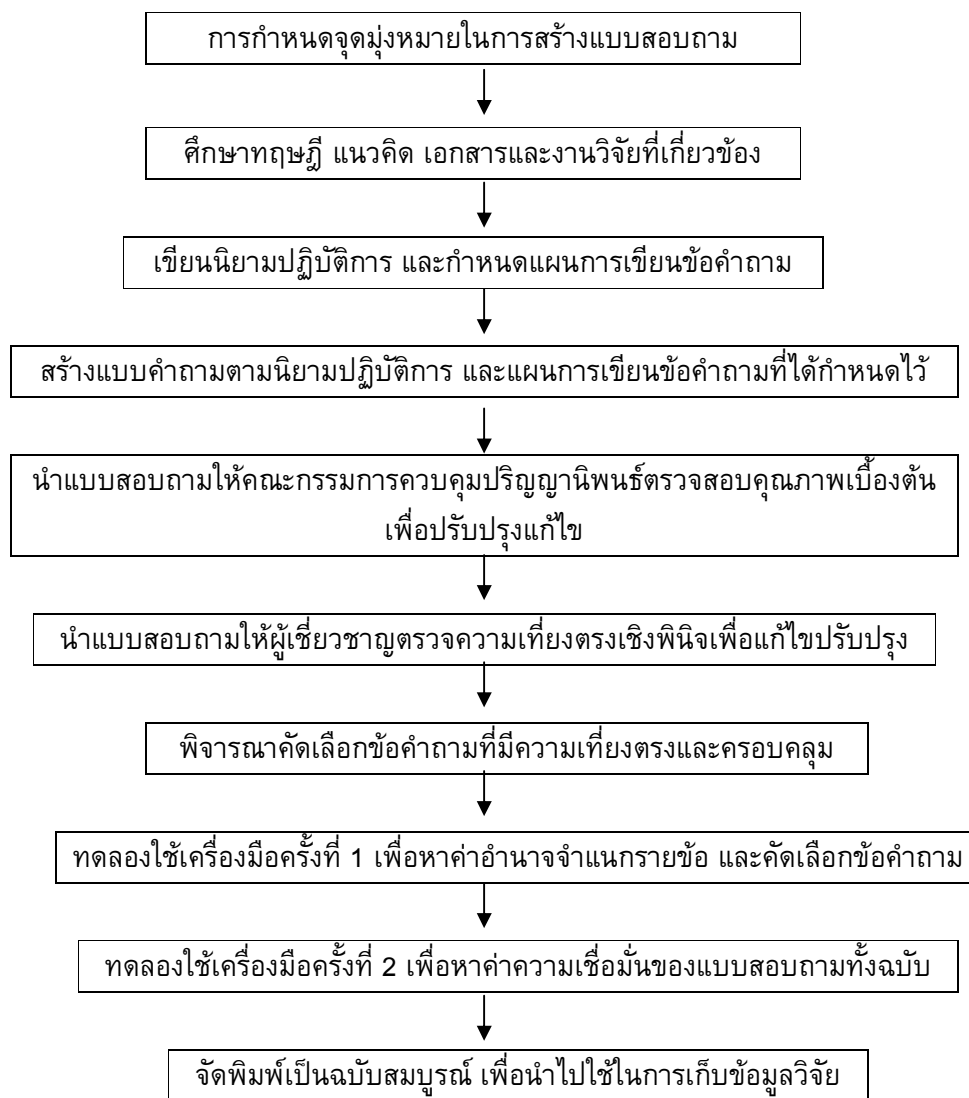
ฉบับที่ 5 แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบไปด้วย แบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

1. แบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
2. แบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง

วิธีดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังภาพประกอบ 3 ดังนี้

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามและหาคุณภาพของแบบสอบถาม

จากภาพประกอบ 3 ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม มีรายละเอียดตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และแบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง
2. ศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง
3. เขียนนิยามเชิงปฏิบัติการของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเอง
4. สร้างแบบสอบถามตามนิยามเชิงปฏิบัติการของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยข้อคำถามแต่ละข้อมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ คือ เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงมาก เป็นจริงปานกลาง เป็นจริงน้อย เป็นจริงน้อยที่สุด ได้แบบสอบถามความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ องค์ประกอบละ 7 ข้อ รวม 56 ข้อ และแบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 25 ข้อ
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ ความครอบคลุม และความสอดคล้องตามนิยามตัวแปร แล้วปรับปรุงแก้ไขข้อความที่ไม่เหมาะสมตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท
6. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 5 ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา และความสอดคล้องตามนิยามตัวแปร โดยคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of congruence) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขภาษา ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญได้ผลดังนี้
 - 6.1 แบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำนวน 56 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 – 1 คัดเลือกไว้ 48 ข้อ
 - 6.2 แบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 25 ข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 – 1 คัดเลือกไว้ 24 ข้อ
7. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 6 ไปทดลองใช้ (Try out) ครั้งที่ 1 กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วตรวจให้คะแนน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อคำถามเป็นรายข้อ (Item analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ได้ผลดังนี้
 - 7.1 แบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำนวน 48 ข้อ ในการวิจัยครั้งนี้คัดเลือกไว้จำนวน 43 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.22 – 0.67 โดยแบ่งเป็น 8 ด้านดังนี้
 - 7.1.1 ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ คัดเลือกไว้ 5 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.33 – 0.46 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.73

- 7.1.2 ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
คัดเลือกไว้ 5 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.45 – 0.76 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82
- 7.1.3 ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ คัดเลือกไว้ 5 ข้อ มีค่า
อำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.31 – 0.63 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75
- 7.1.4 ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง คัดเลือกไว้ 5 ข้อ มีค่า
อำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.36 – 0.56 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.69
- 7.1.5 ด้านความรักในการเรียนรู้ คัดเลือกไว้ 7 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่
0.26 – 0.63 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77
- 7.1.6 ด้านความคิดสร้างสรรค์ คัดเลือกไว้ 5 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่
0.49 – 0.74 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85
- 7.1.7 ด้านการมองอนาคตในแง่ดี คัดเลือกไว้ 5 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก
ตั้งแต่ 0.49 – 0.72 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84
- 7.1.8 ด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการ
แก้ปัญหา คัดเลือกไว้ 6 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.24 – 0.61 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ
0.67

7.2 แบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 24 ข้อ ในการวิจัยครั้งนี้
คัดเลือกไว้ จำนวน 21 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 – 0.64

8. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 7 มาจัดพิมพ์ใหม่ แล้วนำไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักศึกษา
คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ และคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วตรวจให้คะแนน นำผลที่ได้มา
วิเคราะห์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์
แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ผลดังนี้

8.1 แบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ 0.94

8.2 แบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลในการวิจัย

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วย แบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ ได้แก่

1. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
2. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
3. แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง

แบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาจากแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วย
ตนเอง แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และแบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง ของ

มรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549) ซึ่งใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ดังนี้

1. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวนข้อคำถาม 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 2.34 – 7.18 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามโดยปรับมาตราส่วนประมาณค่า เป็น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวนข้อคำถาม 25 ข้อ

2. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงมาก เป็นจริงปานกลาง เป็นจริงน้อย และเป็นจริงน้อยที่สุด จำนวนข้อคำถาม 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.24 – 0.57 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ผู้วิจัยปรับจำนวนข้อคำถามเป็น 25 ข้อ

3. แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ เป็นจริงมากที่สุด เป็นจริงมาก เป็นจริงปานกลาง เป็นจริงน้อย และเป็นจริงน้อยที่สุด จำนวนข้อคำถาม 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 1.80 – 6.86 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 ผู้วิจัยปรับจำนวนข้อคำถามเป็น 25 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ ความครอบคลุม และความสอดคล้องตามนิยามตัวแปร แล้วปรับปรุงแก้ไขข้อความที่ไม่เหมาะสมตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากข้อ 4 ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา และความสอดคล้องตามนิยามตัวแปร โดยคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of congruence) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขภาษา ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้ผลดังนี้

5.1 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำนวน 25 ข้อ ผ่านการคัดเลือก 23 ข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 – 1

5.2 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 25 ข้อ ผ่านการคัดเลือกจำนวน 24 ข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 – 1

5.3 แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง จำนวน 25 ข้อ ผ่านการคัดเลือกจำนวน 22 ข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 – 1

6. นำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ จัดพิมพ์ใหม่ และนำไปทดลองใช้พร้อมกับแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กับนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วตรวจให้คะแนนนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับอีกครั้ง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ผลดังนี้

6.1 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำนวน 23 ข้อ ในการวิจัยครั้งนี้ คัดเลือกไว้ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 – 0.76 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

6.2 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 24 ข้อ ในการวิจัยครั้งนี้ คัดเลือกไว้ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.42 – 0.80 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

6.3 แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง จำนวน 22 ข้อ ในการวิจัยครั้งนี้ คัดเลือกไว้ จำนวน 20 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 – 0.73 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

แบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ต้องการทราบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ให้นักศึกษากาเครื่องหมาย (✓) ในช่องขวามือของข้อความเพียงช่องเดียวเท่านั้น ที่ตรงความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. คณะที่ศึกษา

- () คณะแพทยศาสตร์
- () คณะทันตแพทยศาสตร์
- () คณะสหเวชศาสตร์
- () คณะพยาบาลศาสตร์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ต้องการทราบเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ให้นักศึกษากาเครื่องหมาย (✓) ในช่องขวามือของข้อความเพียงช่องเดียวเท่านั้น ที่ตรงความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

เป็นจริงมากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของนักศึกษามากที่สุด
เป็นจริงมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของนักศึกษามาก
เป็นจริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของนักศึกษาปานกลาง
เป็นจริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของนักศึกษาน้อย
เป็นจริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของนักศึกษาน้อยที่สุด

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
0 00	<u>เปิดโอกาสสู่การเรียนรู้</u> เมื่อมีเวลว่างข้าพเจ้าจะทบทวนบทเรียน และ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่างๆ ก่อนเรียนแต่ละครั้ง ข้าพเจ้าจะศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนล่วงหน้า เพื่อช่วยให้ เข้าใจบทเรียนมากขึ้น.....					
0 00	<u>อัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียน ที่มีประสิทธิภาพ</u> ในขณะที่เรียน ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียน และจด บันทึกข้อความที่สำคัญ..... ข้าพเจ้าเชื่อว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทำ ให้ข้าพเจ้าพัฒนาตนเองได้ดีขึ้น.....					
0 00	<u>ความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้</u> ข้าพเจ้าเลือกเรียนคณะที่ข้าพเจ้าเรียนนี้ด้วย ความจำใจ ตามความต้องการของผู้ปกครอง..... ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากห้องสมุด หรือ web-site ได้ด้วยตนเอง.....					
0 00	<u>ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง</u> เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายในการทำงาน ข้าพเจ้าจะตั้งใจทำงานให้เสร็จทันเวลาและมี ประสิทธิภาพ..... ในช่วงไม่เรียนเมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจ ข้าพเจ้ามัก ถามเพื่อน					
0 00	<u>ความรักในการเรียนรู้</u> เมื่อข้าพเจ้าจะเรียนรู้อะไร ต้องตั้งใจให้บรรลุ เป้าหมาย..... ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ด้วย ตนเอง.....					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
0	<u>การมองอนาคตในแง่ดี</u>					
00	ข้าพเจ้าไม่ได้คาดหวังอนาคตมากนัก ปล่อยให้ เป็นเรื่องโชคชะตา.....					
00	ข้าพเจ้านำความรู้ที่เรียนมาไปประยุกต์ใช้ใน อนาคตเมื่อประกอบอาชีพ.....					
0	<u>ความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐาน</u>					
00	<u>และทักษะในการแก้ปัญหา</u>					
0	เมื่อเกิดปัญหา ข้าพเจ้าสามารถเสนอแนวทาง ในการแก้ปัญหาจากประสบการณ์ได้.....					
00	ข้าพเจ้าไม่กล้าแสดงความคิดเห็น กลัว ความคิดตัวเองไม่ถูกต้อง					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความเชิงบวกให้คะแนนดังนี้

เป็นจริงมากที่สุด	5	คะแนน
เป็นจริงมาก	4	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	2	คะแนน
เป็นจริงน้อยที่สุด	1	คะแนน

ข้อความเชิงลบให้คะแนนดังนี้

เป็นจริงมากที่สุด	1	คะแนน
เป็นจริงมาก	2	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	4	คะแนน
เป็นจริงน้อยที่สุด	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้งฉบับ

คะแนนเฉลี่ย 43.00–64.07 หมายถึง ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับ
ต่ำมาก

คะแนนเฉลี่ย 64.08–107.07 หมายถึง ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 107.08–150.07 หมายถึง ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับ
ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 150.08–193.07 หมายถึง ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 193.08–215.00 หมายถึง ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับ
สูงมาก

เกณฑ์การแปลความหมาย รายด้าน (ข้อคำถาม 5 ข้อ)

คะแนนเฉลี่ย	5.00 – 7.45	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับต่ำมาก
คะแนนเฉลี่ย	7.46 – 12.45	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	12.46 – 17.45	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	17.46 – 22.45	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย	22.46 – 25.00	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูงมาก

เกณฑ์การแปลความหมาย รายด้าน (ข้อคำถาม 6 ข้อ)

คะแนนเฉลี่ย	6.00 – 8.94	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับต่ำมาก
คะแนนเฉลี่ย	8.95 – 14.94	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	14.95 – 20.94	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	20.95 – 26.94	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย	26.95 – 30.00	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูงมาก

เกณฑ์การแปลความหมาย รายด้าน (ข้อคำถาม 7 ข้อ)

คะแนนเฉลี่ย	7.00 – 10.43	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับต่ำมาก
คะแนนเฉลี่ย	10.44 – 17.43	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	17.44 – 24.43	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	24.44 – 31.43	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย	31.44 – 35.00	หมายถึง	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูงมาก

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามต้องการทราบความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับความ

เชื่อมั่นในตนเอง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องขวามือของข้อความเพียงข้อเดียว ที่ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด มีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

เป็นจริงมากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด
เป็นจริงมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษา
เป็นจริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษามาก
เป็นจริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษาน้อย
เป็นจริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษาน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
0	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง					
	เป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....					
00	บางครั้งข้าพเจ้าไม่มั่นใจในการตัดสินใจของ					
	ข้าพเจ้า.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความเชิงบวกให้คะแนนดังนี้

ข้อความเชิงลบให้คะแนนดังนี้

เป็นจริงมากที่สุด	5	คะแนน	เป็นจริงมากที่สุด	1	คะแนน
เป็นจริงมาก	4	คะแนน	เป็นจริงมาก	2	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	3	คะแนน	เป็นจริงปานกลาง	3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	2	คะแนน	เป็นจริงน้อย	4	คะแนน
เป็นจริงน้อยที่สุด	1	คะแนน	เป็นจริงน้อยที่สุด	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนความเชื่อมั่นในตนเอง

คะแนนเฉลี่ย	21.00 – 31.29	หมายถึง	นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับต่ำมาก
คะแนนเฉลี่ย	31.30 – 52.29	หมายถึง	นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	52.30 – 73.29	หมายถึง	นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	73.30 – 94.29	หมายถึง	นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย	94.30 – 105.00	หมายถึง	นักศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองอยู่ในระดับสูงมาก

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามต้องการทราบความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องขวามือของข้อความเพียงข้อเดียว ที่ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด มีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด

เห็นด้วยมาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษามาก

เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษาปานกลาง
 เห็นด้วยน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษาน้อย
 เห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษาน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
0	การศึกษาหาความรู้ด้วยการนำตนเอง ทำให้					
00	ข้าพเจ้าเรียนดีขึ้น.....					
	ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน จะช่วย					
	ปลูกฝังให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อการเรียน					
	และเรื่องอื่นๆได้ดี.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความเชิงบวกให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง 5 คะแนน
 เห็นด้วยมาก 4 คะแนน
 เห็นด้วยปานกลาง 3 คะแนน
 เห็นด้วยน้อย 2 คะแนน
 เห็นด้วยน้อยที่สุด 1 คะแนน

ข้อความเชิงลบให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง 1 คะแนน
 เห็นด้วยมาก 2 คะแนน
 เห็นด้วยปานกลาง 3 คะแนน
 เห็นด้วยน้อย 4 คะแนน
 เห็นด้วยน้อยที่สุด 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

คะแนนเฉลี่ย	20.00 – 29.80	หมายถึง	นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง อยู่ในระดับต่ำมาก
คะแนนเฉลี่ย	29.81 – 49.80	หมายถึง	นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง อยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	49.81 – 69.80	หมายถึง	นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	69.81 – 89.80	หมายถึง	นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง อยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย	89.81 – 100.00	หมายถึง	นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง อยู่ในระดับสูงมาก

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง แบบสอบถามต้องการทราบความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องขวามือของข้อความเพียงข้อเดียว ที่ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด มีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

เป็นจริงมากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการกระทำของนักศึกษามากที่สุด
เป็นจริงมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็น และการกระทำของนักศึกษา
เป็นจริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการกระทำของนักศึกษามาก
เป็นจริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการกระทำของนักศึกษาน้อย
เป็นจริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการกระทำของนักศึกษาน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงปานกลาง	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
0	เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายงาน ข้าพเจ้าจะตั้งใจและมุ่งมั่นให้งานสำเร็จโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน.....					
00	ข้าพเจ้าชอบคิดหาวิธีใหม่ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนของตนเอง.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความเชิงบวกให้คะแนนดังนี้

เป็นจริงมากที่สุด	5	คะแนน
เป็นจริงมาก	4	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	2	คะแนน
เป็นจริงน้อยที่สุด	1	คะแนน

ข้อความเชิงลบให้คะแนนดังนี้

เป็นจริงมากที่สุด	1	คะแนน
เป็นจริงมาก	2	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	4	คะแนน
เป็นจริงน้อยที่สุด	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คะแนนเฉลี่ย	20.00 – 29.80	หมายถึง	นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำมาก
คะแนนเฉลี่ย	29.81 – 49.80	หมายถึง	นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	49.81 – 69.80	หมายถึง	นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	69.81 – 89.80	หมายถึง	นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย	89.81 – 100.00	หมายถึง	นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงมาก

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามต้องการทราบความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง ให้นักศึกษากาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องขวามือของข้อความเพียงข้อเดียว ที่ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด มีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

เป็นจริงมากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการกระทำของนักศึกษามากที่สุด
เป็นจริงมาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการกระทำของนักศึกษา
เป็นจริงปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการกระทำของนักศึกษาน้อย
เป็นจริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการกระทำของนักศึกษาน้อย
เป็นจริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึก ความคิดเห็นและการกระทำของนักศึกษาน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริงมากที่สุด	เป็นจริงมาก	เป็นจริงปานกลาง	เป็นจริงน้อย	เป็นจริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้ายินดีรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆ					
	เสมอ เพื่อหาข้อสรุปที่ดีที่สุดในการแก้ไข					
	ปัญหาต่างๆ.....					
00	ข้าพเจ้าชอบนำงานอื่นมาทำในเวลาเรียน					
	เนื่องจากจะต้องส่งอาจารย์ด่วน.....					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความเชิงบวกให้คะแนนดังนี้			ข้อความเชิงลบให้คะแนนดังนี้		
เป็นจริงมากที่สุด	5	คะแนน	เป็นจริงมากที่สุด	1	คะแนน
เป็นจริงมาก	4	คะแนน	เป็นจริงมาก	2	คะแนน
เป็นจริงปานกลาง	3	คะแนน	เป็นจริงปานกลาง	3	คะแนน
เป็นจริงน้อย	2	คะแนน	เป็นจริงน้อย	4	คะแนน
เป็นจริงน้อยที่สุด	1	คะแนน	เป็นจริงน้อยที่สุด	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนความมีวินัยในตนเอง

คะแนนเฉลี่ย	20.00 – 29.80	หมายถึง	นักศึกษาที่มีวินัยในตนเองอยู่ในระดับต่ำมาก
คะแนนเฉลี่ย	29.81 – 49.80	หมายถึง	นักศึกษาที่มีวินัยในตนเองอยู่ในระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	49.81 – 69.80	หมายถึง	นักศึกษาที่มีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	69.81 – 89.80	หมายถึง	นักศึกษาที่มีวินัยในตนเองอยู่ในระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย	89.81 – 100.00	หมายถึง	นักศึกษาที่มีวินัยในตนเองอยู่ในระดับสูงมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึง คณบดีคณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลกับนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ภาค การศึกษา 2 ปีการศึกษา 2549
2. ติดต่อหัวหน้างานฝ่ายวิชาการ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวช ศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อนัดหมาย วัน เวลา ในการเก็บ ข้อมูล
3. จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง
4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แจ้งวิธีการตอบแบบสอบถาม อธิบายถึง วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับ เพื่อให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจในการตอบแบบสอบถามที่ เป็นจริงมากที่สุด และรับแบบสอบถามคืนในวันเดียวกัน
5. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเป็นเวลา 4 วัน โดยเก็บวันละคณะ ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
6. นำแบบสอบถามที่ได้ทั้งหมด 380 ฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ พบว่าได้ แบบสอบถามจำนวน 376 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.94 % ของแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นตรวจให้ คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
7. ทำการลงรหัส และจัดระบบเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง และคณะที่ศึกษากับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและแยกรายด้าน
3. วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว (MMR) ระหว่างปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง และคณะที่ศึกษา กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและแยกรายด้าน
4. วิเคราะห์หาค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง และคณะที่ศึกษา กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและแยกรายด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรง (Face Validity) โดยใช้วิธีหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 95)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดย IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของเครื่องมือเป็นรายข้อโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อคำถามกับคะแนนรวมจากข้ออื่นที่เหลือทั้งหมดคำนวณโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient Correlation) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 84)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{XY}	แทน	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม
	X	แทน	คะแนนของข้อคำถาม
	Y	แทน	คะแนนผลรวมของข้ออื่นๆที่เหลือทุกข้อ

1.3 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 131-132)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	s_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	s^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

1.4 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (Standard Error of Measurement) (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 242)

$$SE_M = S_x \sqrt{1 - r_{tt}}$$

เมื่อ	SE_M	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
	S_x	แทน	คะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบ
	r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

1.5 สัมประสิทธิ์การกระจาย (Coefficient of Variation ; CV.)

$$C.V = \frac{S.D}{\bar{X}} \times 100$$

เมื่อ	C.V	แทน	สัมประสิทธิ์การกระจาย
	S.D	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูล

2. สถิติที่ใช้ในการวิจัยและทดสอบสมมติฐาน

2.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 ใช้การวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว : MMR ในการวิเคราะห์ข้อมูล (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2535 : 24-25)

2.2.1 เกณฑ์อัตราส่วนไคลลิช

$$\Lambda = \frac{|\hat{\Sigma}|}{|\hat{\Sigma}_0|}$$

เมื่อ	Λ	แทน	เกณฑ์อัตราส่วนไคลลิช (Wilk's Lambda)
	$\hat{\Sigma}_0$	แทน	ตัวประมาณค่าของเมตริกความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วม (Variance – Covariance Matrix) ของความผิดพลาด (Error) ภายใต้สมมติฐานปฏิเสธ (H_0)
	$\hat{\Sigma}$	แทน	ตัวประมาณค่าของเมตริกความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วม (Variance – Covariance Matrix) ของความผิดพลาด (Error) ภายใต้สมมติฐานแย้ง (H_1)

2.2.2 สถิติเอฟของราวี หรือ ราวี – เอฟ (Rao's F statistics)

$$F = \frac{1 - \Lambda^{1/s}}{\Lambda^{1/s}} \cdot \frac{ms + 1 - qp / 2}{qp}$$

เมื่อ	s	แทน	$\sqrt{(p^2 q^2 - 4) / (p^2 + q^2 - 5)}$
	m	แทน	$ ne - (p + 1 - q) / 2 $
	p	แทน	จำนวนตัวแปรตาม
	q	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
	ne	แทน	องศาความเป็นอิสระของค่าผิดพลาด

2.3 เปรียบเทียบความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านความรักในการเรียนรู้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี และด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐาน และทักษะในการแก้ปัญหา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบ Orthogonal coding with unequal n'S (Pedhazur. 1997 : 326) ประกอบด้วย

2.3.1 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้สูตร (Pedhazur. 1997 : 102)

$$R_{Y.12....k} = \sqrt{\beta_1 r_{Y1} + \beta_2 r_{Y2} + \dots + \beta_k r_{Yk}}$$

เมื่อ $R_{Y.12....k}$ แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรอิสระที่ 1 ถึง k
 $\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k$ แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระที่ 1 ถึง k
 $r_{Y1}, r_{Y2}, \dots, r_{Yk}$ แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระที่ 1 ถึง k กับตัวแปรเกณฑ์ Y

2.3.2 ทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณ โดยใช้สูตร F-test

(Pedhazur. 1997 : 102)

$$F = \frac{R^2 / k}{(1 - R^2)(N - k - 1)}$$

เมื่อ F แทน ค่าการแจกแจงแบบเอฟ
R แทน ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ
N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
K แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

2.3.3 หาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ โดยใช้สูตร (Pedhazur 1997 : 102)

2.3.3.1 หาค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนดิบ (Score weight)

$$b_j = \beta_j \frac{S_Y}{S_j}$$

เมื่อ b_j แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระที่ j ในรูปคะแนนดิบ
 β_j แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระที่ j ในรูปคะแนนมาตรฐาน
 S_Y แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรตาม

S_j แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตัวแปรอิสระ
ตัวที่ j

2.3.3.2 ทดสอบนัยสำคัญของค่าน้ำหนักความสำคัญ โดยใช้สูตร

t-test

$$t_{bj} = \frac{b_j}{SE_{bj}} ; df = N - k - 1$$

เมื่อ t_{bj} แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตการแจกแจงแบบ t
 b_j แทน ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระที่ j ในรูปคะแนนดิบ
 SE_{bj} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าน้ำหนักความสำคัญ
 N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 k แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

Med	แทน	ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์
Dent	แทน	ตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์
Alli	แทน	ตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์
X	แทน	คะแนนสูงสุดต่อฉบับของแบบสอบถาม
X1	แทน	ความเชื่อมั่นในตนเอง
X2	แทน	เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
X3	แทน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
X4	แทน	ความมีวินัยในตนเอง
Y	แทน	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม
Y1	แทน	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้
Y2	แทน	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านอัตมโนทัศน์ของตนเอง ในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
Y3	แทน	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดริเริ่มและอิสระใน การเรียนรู้
Y4	แทน	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรับผิดชอบต่อการ เรียนรู้ด้วยตนเอง
Y5	แทน	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรักในการเรียนรู้
Y6	แทน	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์
Y7	แทน	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการมองอนาคตในแง่ดี
Y8	แทน	ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความสามารถในการใช้ ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา
M	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
C.V	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย

r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
Λ	แทน	ค่าวิลค์แลมดา (Wilk's Lambda)
r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
MS_{reg}	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของการถดถอย
MS_{res}	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน
SE_b	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของตัวแปรแต่ละด้าน
SE_M	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด
β	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta-Weight)
$\beta\%$	แทน	ค่าน้ำหนักสมทบสัมพัทธ์ของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนมาตรฐาน
b	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระในรูปคะแนนดิบ
k	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
p	แทน	ความน่าจะเป็น
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอเป็นลำดับ ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถาม
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม และความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน
3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม (MR) และค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม
4. ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว (MMR) ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน
5. ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับคณะที่ศึกษานำมาวิเคราะห์แจกแจงจำนวนและร้อยละ ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 1 ค่าสถิติพื้นฐานข้อมูลส่วนบุคคล

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
คณะที่ศึกษา		
- คณะแพทยศาสตร์ (Med)	127	33.78
- คณะทันตแพทยศาสตร์ (Dent)	51	13.56
- คณะสหเวชศาสตร์ (Alli)	110	29.26
- คณะพยาบาลศาสตร์ (Nurs)	88	23.40
รวม	376	100

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นนักศึกษา คณะแพทยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 33.78 รองลงมาคือ คณะสหเวชศาสตร์ ร้อยละ 29.26 คณะพยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 23.40 และคณะทันตแพทยศาสตร์ ร้อยละ 13.56

1.2 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V) ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัด (SE_M) ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัย กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม และแยกรายด้าน

ตัวแปร	k	X	M	S	C.V	r_{tt}	SE_M	แปล ความหมาย
ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1)	21	105	72.19	8.28	11.47	0.81	3.64	ปานกลาง
เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเอง (X2)	20	100	71.78	9.68	13.49	0.90	3.10	สูง
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3)	20	100	74.76	10.47	14.00	0.93	2.72	สูง
ความมีวินัยในตนเอง (X4)	20	100	73.80	9.68	13.12	0.87	3.48	สูง
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการ นำตนเองโดยรวม (Y)	43	215	153.30	16.39	10.69	0.92	4.59	สูง
ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการ นำตนเองรายด้าน								
- ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1)	5	25	16.88	2.47	14.63	0.60	1.56	ปานกลาง
- ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองใน การเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2)	5	25	18.76	2.83	15.09	0.74	1.44	สูง
- ด้านความคิดริเริ่มและอิสระใน การเรียนรู้ (Y3)	5	25	17.72	2.62	14.79	0.55	1.76	สูง
- ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ด้วยตนเอง (Y4)	5	25	17.74	2.67	15.05	0.62	1.66	สูง
- ด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5)	7	35	25.70	3.52	13.70	0.80	1.58	สูง
- ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6)	5	25	17.57	2.74	15.59	0.81	1.21	สูง
- ด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7)	5	25	20.89	2.81	13.45	0.74	1.43	สูง
- ด้านความสามารถในการใช้ ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะใน การแก้ปัญหา (Y8)	6	30	18.30	2.51	13.72	0.69	1.41	ปานกลาง

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยต่อฉบับของแบบสอบถามแต่ละฉบับเป็นดังนี้ กลุ่มตัวแปรปัจจัย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($M = 74.76$) รองลงมา คือ ความมีวินัยในตนเอง (X4) เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($M = 73.80$) และ ($M = 71.78$) ตามลำดับ ส่วนตัวแปรความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 72.19$) สำหรับกลุ่มตัวแปรตาม พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม (Y) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($M = 153.30$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($M = 25.70$) รองลงมาคือ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) และด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($M = 20.89$), ($M = 18.76$), ($M = 17.74$), ($M = 17.72$) และ ($M = 17.57$) ตามลำดับ ส่วนด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) และด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 18.30$) และ ($M = 16.88$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 2.47 ถึง 16.39 โดยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม (Y) มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) มีค่าน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย มีค่าอยู่ระหว่าง 10.69 ถึง 15.59 โดยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) มีการกระจายของคะแนนมากที่สุด ส่วนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม (Y) มีค่าการกระจายคะแนนน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.55 ถึง 0.93 โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) มีค่าความเชื่อมั่นมากที่สุด ส่วนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียน (Y3) มีค่าความเชื่อมั่นน้อยที่สุด และเมื่อพิจารณาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการวัดของแบบสอบถาม มีค่าอยู่ระหว่าง 1.21 ถึง 4.59 โดยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม มีค่าความคลาดเคลื่อนในการวัดมากที่สุด ส่วนความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) มีค่าความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

ตาราง 3 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรตาม โดยวิเคราะห์แยกคณะ

ตัวแปร	คณะแพทยฯ (n = 127)		คณะทันตแพทยฯ (n = 51)		คณะสหเวชฯ (n = 110)		คณะพยาบาลฯ (n = 88)	
	M	S	M	S	M	S	M	S
X1	74.31	9.58	70.16	7.34	71.40	7.68	71.28	6.86
X2	73.13	10.98	68.12	7.58	71.35	9.02	72.50	9.12
X3	74.96	11.87	73.24	10.71	74.29	9.39	75.93	9.42
X4	73.28	10.29	70.57	9.85	74.10	8.79	76.06	9.26
Y	156.52	18.88	150.35	15.87	152.38	14.52	151.52	14.45
Y1	17.23	2.45	16.65	2.30	17.09	2.47	16.25	2.49
Y2	19.20	3.13	17.88	2.85	18.48	2.53	18.97	2.62
Y3	17.84	2.77	17.65	2.64	18.19	2.61	16.99	2.27
Y4	18.09	2.99	17.80	2.40	17.36	2.56	17.69	2.44
Y5	26.47	3.83	24.86	3.23	25.47	3.24	25.38	3.40
Y6	18.07	3.14	17.33	2.54	17.33	2.45	17.31	2.53
Y7	21.16	2.96	20.65	2.67	20.35	2.79	21.32	2.59
Y8	19.00	2.35	17.88	2.50	18.13	2.54	17.74	2.51

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามแต่ละฉบับเมื่อแยกตามคณะเป็นดังนี้ กลุ่มตัวแปรปัจจัย ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) พบว่า นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์มีความเชื่อมั่นในตนเองมากที่สุด (M = 74.31) ส่วนนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์มีความเชื่อมั่นในตนเองน้อยที่สุด (M = 70.16) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 6.86 ถึง 9.58 โดยคณะแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะพยาบาลศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

ตัวแปรเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) พบว่า นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์มีเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมากที่สุด (M = 73.13) ส่วนนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์มีเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองน้อยที่สุด (M = 68.12) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 7.58 ถึง 10.98 โดยคณะแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะทันตแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) พบว่า นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากที่สุด (M = 75.93) ส่วนนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยที่สุด (M = 73.24) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่า

อยู่ระหว่าง 9.39 ถึง 11.87 โดยคณะแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะสหเวชศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

ตัวแปรความมีวินัยในตนเอง (X4) พบว่า นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีความมีวินัยในตนเองมากที่สุด ($M = 76.06$) ส่วนนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์มีความมีวินัยในตนเองน้อยที่สุด ($M = 70.57$) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 8.79 ถึง 10.29 โดยคณะแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะสหเวชศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

กลุ่มตัวแปรตาม ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม (Y) พบว่า นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมมากที่สุด ($M = 156.52$) ส่วนนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมน้อยที่สุด ($M = 150.35$) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 14.45 ถึง 18.88 โดยคณะแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะพยาบาลศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

เมื่อพิจารณาแยกรายด้าน

ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) พบว่า นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์เปิดโอกาสสู่การเรียนรู้มากที่สุด ($M = 17.23$) ส่วนนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์เปิดโอกาสสู่การเรียนรู้น้อยที่สุด ($M = 16.25$) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 2.30 ถึง 2.49 โดยคณะพยาบาลศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะทันตแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) พบว่า นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์มีอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ($M = 19.20$) ส่วนนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์มีอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด ($M = 17.88$) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 2.53 ถึง 3.13 โดยคณะแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะสหเวชศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) พบว่า นักศึกษาคณะสหเวชศาสตร์มีความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้มากที่สุด ($M = 18.19$) ส่วนนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้มากที่สุด ($M = 16.99$) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 2.27 ถึง 2.77 โดยคณะแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะพยาบาลศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) พบว่า นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด ($M = 18.09$) ส่วนนักศึกษาคณะสหเวชศาสตร์มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองน้อยที่สุด ($M = 17.36$) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 2.40 ถึง 2.99 โดยคณะ

แพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะทันตแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

ด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) พบว่า นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์มีความรักในการเรียนรู้มากที่สุด ($M = 26.47$) ส่วนนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์มีความรักในการเรียนรู้น้อยที่สุด ($M = 24.86$) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 3.23 ถึง 3.83 โดยคณะแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะทันตแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) พบว่า นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์มีความคิดสร้างสรรค์มากที่สุด ($M = 18.07$) ส่วนนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีความคิดสร้างสรรค์น้อยที่สุด ($M = 17.31$) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 2.45 ถึง 3.14 โดยคณะแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะสหเวชศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

ด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) พบว่า นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มองอนาคตในแง่ดีมากที่สุด ($M = 21.32$) ส่วนนักศึกษาคณะสหเวชศาสตร์มองอนาคตในแง่ดีน้อยที่สุด ($M = 20.35$) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 2.59 ถึง 2.96 โดยคณะแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะพยาบาลศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

ด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) พบว่า นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์มีความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหามากที่สุด ($M = 19.00$) ส่วนนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์มีความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหาน้อยที่สุด ($M = 17.74$) เมื่อพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม พบว่า ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าอยู่ระหว่าง 2.35 ถึง 2.54 โดยคณะสหเวชศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุด ส่วนคณะแพทยศาสตร์ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำตัวแปรปัจจัย ได้แก่ ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์ เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) ตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ความมีวินัยในตนเอง (X4) กับ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม (Y) ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) ด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) ด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) ด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8)

วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r) ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและแยกรายด้าน

ตัวแปร	Med	Dent	Alli	X1	X2	X3	X4
Med	1.000	-0.283**	-0.459**	0.183**	0.099	0.014	-0.039
Dent		1.000	-0.255**	-0.097	-0.150**	-0.058	-0.132*
Alli			1.000	-0.061	-0.029	-0.029	0.020
X1				1.000	0.640**	0.631**	0.462**
X2					1.000	0.618**	0.576**
X3						1.000	0.629**
X4							1.000

ตาราง 4 (ต่อ)

ตัวแปร	Y	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8
Med	0.140**	0.101	0.102*	0.034	0.091	0.156**	0.129*	0.068	0.200**
Dent	-0.071	-0.037	-0.099	-0.011	0.009	-0.095	-0.035	-0.034	-0.066
Alli	-0.036	0.055	-0.063	0.116*	-0.092	-0.042	-0.058	0.123*	-0.044
X1	0.706**	0.271**	0.446**	0.460**	0.489**	0.599**	0.637**	0.481**	0.635**
X2	0.684**	0.354**	0.570**	0.426**	0.381**	0.653**	0.508**	0.530**	0.502**
X3	0.675**	0.269**	0.508**	0.392**	0.465**	0.557**	0.586**	0.581**	0.507**
X4	0.494**	0.122*	0.390**	0.313**	0.320**	0.410**	0.363**	0.533**	0.390**
Y	1.000	0.571**	0.750**	0.701**	0.711**	0.859**	0.788**	0.654**	0.649**
Y1		1.000	0.419**	0.354**	0.344**	0.440**	0.340**	0.209**	0.179**
Y2			1.000	0.396**	0.501**	0.654**	0.468**	0.458**	0.420**
Y3				1.000	0.451**	0.548**	0.528**	0.345**	0.370**
Y4					1.000	0.557**	0.507**	0.383**	0.316**
Y5						1.000	0.620**	0.504**	0.533**
Y6							1.000	0.429**	0.578**
Y7								1.000	0.425**
Y8									1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 4 พบว่า กลุ่มตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรปัจจัย มีค่าอยู่ระหว่าง -0.459 ถึง 0.640 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทั้งทางบวกและทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ดังนี้

คู่ที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกสูงสุด มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) กับเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($r = 0.640$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์กันทางลบสูงสุดคือ ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) กับตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ($r = -0.459$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์ทางลบสูงสุด ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) กับความมีวินัยในตนเอง (X4) ($r = -0.132$) ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและแยกรายด้าน มีค่าอยู่ระหว่าง 0.179 ถึง 0.859 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม (Y) กับด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) ($r = 0.859$) ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุดคือ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) กับด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) ($r = 0.179$)

2.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรตาม มีค่าอยู่ระหว่าง -0.099 ถึง 0.706 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันดังนี้

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม (Y) มีความสัมพันธ์กันสูงสุดกับความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($r = 0.706$) รองลงมาคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($r = 0.684$) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($r = 0.675$) ความมีวินัยในตนเอง (X4) ($r = 0.494$) และตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ($r = 0.140$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุดกับเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($r = 0.354$) รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($r = 0.271$) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($r = 0.269$) ส่วนความมีวินัยในตนเอง (X4) ($r = 0.122$) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุดกับเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($r = 0.570$) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($r = 0.508$) ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($r = 0.446$) และความมีวินัยในตนเอง (X4) ($r = 0.390$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ($r = 0.102$) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุดกับความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($r = 0.460$) รองลงมาคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($r = 0.426$) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($r = 0.392$) และความมีวินัยในตนเอง (X4) ($r = 0.313$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ($r = 0.116$) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุดกับความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($r = 0.489$) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($r = 0.465$) เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($r = 0.381$) และความมีวินัย

ในตนเอง (X4) ($r = 0.320$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุดกับเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($r = 0.653$) รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($r = 0.599$) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($r = 0.557$) ความมีวินัยในตนเอง (X4) ($r = 0.410$) และตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ($r = 0.156$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุดกับความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($r = 0.637$) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($r = 0.586$) เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($r = 0.508$) ความมีวินัยในตนเอง (X4) ($r = 0.363$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ($r = 0.129$) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุดกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($r = 0.581$) รองลงมาคือ ความมีวินัยในตนเอง (X4) ($r = 0.533$) เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($r = 0.530$) และความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($r = 0.481$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ($r = 0.123$) มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐาน และทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) มีความสัมพันธ์ทางบวกสูงสุดกับความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($r = 0.635$) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($r = 0.507$) เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($r = 0.502$) ความมีวินัยในตนเอง (X4) ($r = 0.390$) และตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ($r = 0.200$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรที่เหลือมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ค่าเอฟ (F-test) ดังแสดงในตาราง 5

3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้ค่าเอฟ (F-test)

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการวิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม ค่ากำลังสองของสหสัมพันธ์พหุคูณและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ค่าเอฟ (F-Test) ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าการทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม

Model	Sum of Squares	df	Mean Square	F
Regression	64086.42	7	91550.20	91.84**
Residual	36683.02	368	99.68	
Total	100769.44	375		
R = 0.7975		$R^2 = 0.6360$		F = 91.84**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวแปรปัจจัย มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 91.84^{**}$ $p \leq 0.01$) และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.7975 โดยตัวแปรทั้ง 7 ตัวสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมได้ร้อยละ 63.60

3.2 ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า t-test และนำค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์มาแปลงเป็นค่าน้ำหนักสมทบสัมพัทธ์ ($\beta\%$) หรือค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผล ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม

ตัวแปร	β	$\beta \%$	ลำดับที่	b	SE _b	t	p
Med	0.092	8.14	4	3.170	1.429	2.219*	0.027
Dent	0.063	5.58	5	2.999	1.790	1.675	0.095
Alli	0.059	5.22	6	2.112	1.435	1.472	0.142
X1	0.326	28.85	1	0.645	0.090	7.166**	0.000
X2	0.300	26.55	2	0.507	0.078	6.505**	0.000
X3	0.288	25.49	3	0.452	0.075	6.045**	0.000
X4	0.000	0.000	7	0.000	0.073	0.003	0.998
R = 0.7975		R ² = 0.6360		F = 91.84**		p = 0.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตามตาราง 6 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม (Y) มีค่า R = 0.7975 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 91.84**) มีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 63.60% ค่าน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม (Y) มากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) (β = 0.326) รองลงมาคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) (β = 0.300) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) (β = 0.288) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 28.85%, 26.55% และ 25.49% ส่วนตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) (β = 0.092) ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 8.14% ส่วนตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) ตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) และความมีวินัยในตนเอง (X4) ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม (Y) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรหลายตัว (MMR) ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรตามหลายตัว โดยก่อนการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรตามทั้ง 8 ตัว ได้ผลดังตาราง 4 กล่าวคือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในตัวแปรตามทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวแปรตามทั้ง 8 ตัว มีความสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยจึงใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัว

แปรตามหลายตัว (Multivariate Multiple Regression Analysis : MMR) โดยเริ่มจากการวิเคราะห์หาค่าวิลค์แลมดา (Wilk's Lambda) เพื่อทดสอบว่าเมตริกซ์ความสัมพันธ์มีความเป็นเมตริกซ์เอกลักษณะหรือไม่ ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าค่า วิลค์แลมดา (Wilk's Lambda) มีค่าเท่ากับ 0.20 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 12.20^{**}$ $p \leq 0.01$) แสดงว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยร่วมกันส่งผลต่อชุดตัวแปรตาม ซึ่งการทดสอบรวบยอดดังกล่าว สามารถยืนยันได้ว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างน้อย 1 ค่า ไม่เท่ากับศูนย์ แต่ก็ไม่สามารถระบุค่าสหสัมพันธ์ที่ไม่เท่ากับศูนย์ได้ ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์หาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรตามเอกนาม (Univariate Multiple Regression) ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับตัวแปรตามทีละตัว และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วย F-Test ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าการทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณที่วิเคราะห์แบบตัวแปรพหุนามและตัวแปรเอกนาม

การทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณที่วิเคราะห์แบบตัวแปรพหุนาม						
Multivariate Tests of Significance (S = 7, M = 0, N = 179 ½)						
ตัวสถิติ	ค่า	Approx F	df _{hy}	df _{err}	Sig	
Pillais	1.11	8.61**	56	2569.00	.000	
Hotellings	2.70	17.35**	56	2515.00	.000	
Wilk's Lambda (Λ)	0.20	12.20**	56	1949.36	.000	
การทดสอบนัยสำคัญของสหสัมพันธ์พหุคูณที่วิเคราะห์แบบตัวแปรเอกนาม						
ตัวแปรตาม	R	R ²	MS _{reg}	MS _{res}	F	p
ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1)	0.4132	0.1707	55.73	5.15	10.82**	.000
ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2)	0.6074	0.3689	117.83	3.83	30.73**	.000
ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3)	0.5311	0.2821	104.05	5.04	20.65**	.000
ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4)	0.5357	0.2870	109.92	5.20	21.16**	.000
ด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5)	0.7086	0.5021	333.28	6.29	53.02**	.000
ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6)	0.6867	0.4715	189.92	4.05	46.89**	.000
ด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7)	0.6529	0.4263	179.82	4.60	39.07**	.000
ด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐาน และทักษะในการแก้ปัญหา (Y8)	0.6684	0.4468	150.41	3.54	42.45**	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 7 มีดังนี้

การวิเคราะห์แบบตัวแปรพหุนาม พบว่า มีค่าวิลค์แลมดา (Λ) เท่ากับ 0.20 (Approx $F = 12.20^{**}$) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวแปรตาม

การวิเคราะห์แบบตัวแปรเอกนาม พบว่า

กลุ่มตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) โดยมีค่า $R = 0.4132$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 10.82^{**}$ $p \leq 0.01$) และมีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 17.07% แสดงว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) ได้ร้อยละ 17.07

กลุ่มตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) โดยมีค่า $R = 0.6074$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 30.73^{**}$ $p \leq 0.01$) และมีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 36.89% แสดงว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) ได้ร้อยละ 36.89

กลุ่มตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) โดยมีค่า $R = 0.5311$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 20.65^{**}$ $p \leq 0.01$) และมีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 28.21% แสดงว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) ได้ร้อยละ 28.21

กลุ่มตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) โดยมีค่า $R = 0.5357$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 21.61^{**}$ $p \leq 0.01$) และมีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 28.70% แสดงว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) ได้ร้อยละ 28.70

กลุ่มตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) โดยมีค่า $R = 0.7086$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 53.02^{**}$ $p \leq 0.01$) และมีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 50.21% แสดงว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) ได้ร้อยละ 50.21

กลุ่มตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) โดยมีค่า $R = 0.6867$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 46.89^{**}$ $p \leq 0.01$) และมีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 47.15% แสดงว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) ได้ร้อยละ 47.15

กลุ่มตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) โดยมีค่า $R = 0.6529$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 39.07^{**}$ $p \leq 0.01$) และมีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 42.63% แสดงว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) ได้ร้อยละ 42.63

กลุ่มตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) โดยมีค่า $R = 0.6684$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 42.45^{**}$ $p \leq 0.01$) และมีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 44.68% แสดงว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) ได้ร้อยละ 44.68

5. คำนำหน้าความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน

การวิเคราะห์ตอนนี้ ผู้วิจัยนำตัวแปรปัจจัย ได้แก่ ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) ตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) และความมีวินัยในตนเอง (X4) มาวิเคราะห์คำนำหน้าความสำคัญและทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยค่า t -test และคำนำหน้าความสำคัญสัมพัทธ์ (β) มาแปลงเป็นคำนำหน้าหกลสมทบสัมพัทธ์ ($\beta\%$) หรือค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผล ดังแสดงในตาราง 8-15

ตาราง 8 คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1)

ตัวแปร	β	$\beta \%$	ลำดับที่	b	SE _b	t	p
Med	0.158	14.22	5	0.822	0.325	2.531*	0.012
Dent	0.090	8.10	6	0.650	0.407	1.597	0.111
Alli	0.169	15.21	3	0.918	0.326	2.815**	0.005
X1	0.019	1.71	7	0.006	0.020	0.272	0.785
X2	0.344	30.96	1	0.088	0.018	4.949**	0.000
X3	0.160	14.40	4	0.038	0.017	2.222*	0.027
X4	-0.171	15.39	2	-0.044	0.017	-2.629**	0.009
R = 0.4132		R ² = 0.1707		F = 10.82**		p = 0.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 8 พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) มีค่า R = 0.4132 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 10.82**) มีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 17.07 % คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) มากที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) (β = 0.344) โดยมีเปอร์เซ็นต์ส่งผลทางบวกเท่ากับ 30.96% รองลงมาคือ ความมีวินัยในตนเอง (X4) (β = -0.171) ส่งผลทางลบเท่ากับ 15.39% และตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) (β = 0.169) ส่งผลทางบวกโดยมีเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 15.21% ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) (β = 0.160) และตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) (β = 0.158) ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยมีเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 14.40% และ 14.22% ตามลำดับ ส่วนตัวแปรปัจจัยความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) และตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2)

ตัวแปร	β	β %	ลำดับที่	b	SE _b	t	p
Med	0.030	3.90	5	0.156	0.280	0.555	0.579
Dent	-0.024	3.12	6	-0.174	0.351	-0.494	0.621
Alli	-0.034	4.42	3	-0.185	0.281	-0.656	0.512
X1	0.032	4.16	4	0.009	0.018	0.531	0.596
X2	0.394	51.17	1	0.099	0.015	6.504**	0.000
X3	0.247	32.08	2	0.058	0.015	3.938**	0.000
X4	-0.009	1.17	7	-0.002	0.014	-0.159	0.874
R = 0.6074		R ² = 0.3689		F = 30.73**		p = 0.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 9 พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) มีค่า R = 0.6074 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 30.73**) มีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 36.89 % คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) มากที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) (β = 0.394) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) (β = 0.247) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 51.17% และ 32.08% ตามลำดับ ส่วนตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) และความมีวินัยในตนเอง (X4) ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3)

ตัวแปร	β	$\beta \%$	ลำดับที่	b	SE _b	t	p
Med	0.112	10.41	5	0.618	0.321	1.925	0.055
Dent	0.144	13.38	4	1.103	0.402	2.741**	0.006
Alli	0.228	21.19	2	1.312	0.323	4.067**	0.000
X1	0.267	24.81	1	0.085	0.020	4.189**	0.000
X2	0.191	17.75	3	0.052	0.018	2.947**	0.003
X3	0.094	8.74	6	0.024	0.017	1.406	0.161
X4	0.040	3.72	7	0.011	0.016	0.657	0.511
R = 0.5311		R ² = 0.2821		F = 20.65**		p = 0.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 10 พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) มีค่า $R = 0.5311$ ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 20.65^{**}$) มีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 28.21% คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) มากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($\beta = 0.267$) รองลงมาคือ ตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ($\beta = 0.228$) เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($\beta = 0.191$) และตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) ($\beta = 0.144$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 24.81%, 21.19%, 17.75% และ 13.38% ตามลำดับ ส่วนตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) และความมีวินัยในตนเอง (X4) ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 คำนำนั้ความสำคัญสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4)

ตัวแปร	β	$\beta \%$	ลำดับที่	b	SE _b	t	p
Med	0.029	4.02	5	0.163	0.326	0.498	0.619
Dent	0.058	8.03	3	0.452	0.409	1.105	0.270
Alli	-0.037	5.12	4	-0.220	0.328	-0.672	0.502
X1	0.307	42.52	1	0.099	0.021	4.826**	0.000
X2	0.029	4.02	6	0.008	0.018	0.447	0.655
X3	0.245	33.93	2	0.063	0.017	3.664**	0.000
X4	0.017	2.35	7	0.005	0.017	0.282	0.778
R = 0.5357		R ² = 0.2870		F = 21.16**		p = 0.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 11 พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) มีค่า R = 0.5357 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 21.16**) มีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 28.70% คำนำนั้ความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) มากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($\beta = 0.307$) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($\beta = 0.245$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 42.52% และ 33.93% ตามลำดับ สำหรับตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) ตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) และความมีวินัยในตนเอง (X4) ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5)

ตัวแปร	β	$\beta \%$	ลำดับที่	b	SE _b	t	p
Med	0.099	9.48	4	0.736	0.359	2.052*	0.041
Dent	0.033	3.16	7	0.341	0.450	0.758	0.449
Alli	0.043	4.12	5	0.335	0.360	0.929	0.353
X1	0.222	21.26	2	0.094	0.023	4.180**	0.000
X2	0.415	39.75	1	0.151	0.020	7.698**	0.000
X3	0.189	18.10	3	0.064	0.019	3.395**	0.001
X4	-0.043	4.12	6	-0.016	0.018	-0.851	0.395
R = 0.7086		R ² = 0.5021		F = 53.02**		p = 0.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 12 พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) มีค่า R = 0.7086 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 53.02**) มีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 50.21% คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) มากที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($\beta = 0.415$) รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($\beta = 0.222$) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($\beta = 0.189$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 39.75%, 21.26%, 18.10% ตามลำดับ และตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ($\beta = 0.099$) ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 9.48% ส่วนตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ความมีวินัยในตนเอง (X4) และตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6)

ตัวแปร	β	$\beta \%$	ลำดับที่	b	SE _b	t	p
Med	0.065	6.32	5	0.374	0.288	1.299	0.195
Dent	0.052	5.06	6	0.414	0.361	1.146	0.253
Alli	0.023	2.24	7	0.136	0.289	0.471	0.638
X1	0.398	38.72	1	0.132	0.018	7.277**	0.000
X2	0.097	9.44	3	0.028	0.016	1.754	0.080
X3	0.322	31.32	2	0.084	0.015	5.602**	0.000
X4	-0.071	6.91	4	-0.020	0.015	-1.363	0.174
R = 0.6867		R ² = 0.4715		F = 46.89**		p = 0.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 13 พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) มีค่า R = 0.6867 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 46.89**) มีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 47.15% คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) มากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($\beta = 0.398$) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($\beta = 0.322$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 38.72% และ 31.32% ตามลำดับ ส่วนตัวแปรปัจจัย เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ความมีวินัยในตนเอง (X4) ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) และตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7)

ตัวแปร	β	$\beta \%$	ลำดับที่	b	SE _b	t	p
Med	-0.005	0.56	7	-0.032	0.307	-0.105	0.917
Dent	0.017	1.91	6	0.138	0.385	0.358	0.720
Alli	0.107	12.02	4	0.66	0.308	2.144*	0.033
X1	0.088	9.89	5	0.030	0.019	1.547	0.123
X2	0.175	19.66	3	0.051	0.017	3.034**	0.003
X3	0.276	31.01	1	0.074	0.016	4.603**	0.000
X4	0.222	24.94	2	0.064	0.016	4.103**	0.000
R = 0.6529		R ² = 0.4263		F = 39.07**		p = 0.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 14 พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) มีค่า R = 0.6529 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 39.07**) มีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 42.63% คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) มากที่สุดคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($\beta = 0.276$) รองลงมาคือ ความมีวินัยในตนเอง (X4) ($\beta = 0.222$) และเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($\beta = 0.175$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 31.01%, 24.94% และ 19.66% ตามลำดับ และตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ($\beta = 0.107$) ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 12.02% ส่วนตัวแปรปัจจัย ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) และตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 15 คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8)

ตัวแปร	β	$\beta \%$	ลำดับที่	b	SE _b	t	p
Med	0.173	16.09	2	0.917	0.269	3.405**	0.001
Dent	0.079	7.35	6	0.579	0.338	1.715	0.087
Alli	0.088	8.19	5	0.486	0.271	1.798	0.073
X1	0.440	40.93	1	0.133	0.017	7.851**	0.000
X2	0.099	9.21	4	0.026	0.015	1.746	0.082
X3	0.136	12.65	3	0.033	0.014	2.309*	0.021
X4	0.060	5.58	7	0.015	0.014	1.121	0.263
R = 0.6684		R ² = 0.4468		F = 42.45**		p = 0.000	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ตาราง 15 พบว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) มีค่า R = 0.6684 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (F = 42.45**) มีค่าความแปรปรวนร่วมกัน 44.68% คำนวณน้ำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) มากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) (β = 0.440) รองลงมาคือ ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) (β = 0.173) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 40.93% และ 16.09% ตามลำดับ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) (β = 0.136) ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 12.65% ส่วนตัวแปรปัจจัย เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) และ ความมีวินัยในตนเอง (X4) ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 สรุปตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลสูงสุดต่อตัวแปรตามเรียงลำดับดังนี้

ลำดับ ที่	ตัวแปรตาม								
	Y	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8
1	X1**	X2**	X2**	X1**	X1**	X2**	X1**	X3**	X1**
2	X2**	-X4**	X3**	Alli**	X3**	X1**	X3**	X4**	Med**
3	X3**	Alli**	Alli	X2**	Dent	X3**	X2	X2**	X3*
4	Med*	X3*	X1	Dent**	Alli	Med*	X4	Alli*	X2
5	Dent	Med*	Med	Med	Med	Alli	Med	X1	Alli
6	Alli	Dent	Dent	X3	X2	X4	Dent	Dent	Dent
7	X4	X1	X4	X4	X4	Dent	Alli	Med	X4

สรุปตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมมากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) รองลงมาคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) และแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุดคือ ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์สูงกว่าคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาแยกรายด้านส่งผลดังนี้

ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ความมีวินัยในตนเอง (X4) โดยส่งผลทางลบ และตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์สูงกว่าคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ส่งผลทางบวก สำหรับตัวแปรปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุดคือ ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์สูงกว่าคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) และตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุดคือ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) รองลงมาคือ ตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์สูงกว่าคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) และเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) สำหรับตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุดคือ ตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์สูงกว่าคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) และตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุดคือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) สำหรับตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุดคือ ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์สูงกว่าคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) และตัวแปรที่ส่งผลน้อยที่สุดคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ความมีวินัยในตนเอง (X4) และเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) สำหรับตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดคือ ตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์สูงกว่าคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาคือ ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์สูงกว่าคณะพยาบาลศาสตร์ สำหรับตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยนำเสนอสาระสำคัญในภาพรวมของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็นบทสรุปย่อการวิจัยซึ่งประกอบด้วยชื่อเรื่อง จุดมุ่งหมายการวิจัย สมมติฐานการวิจัย ขอบเขตการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากนั้นเป็นการนำเสนอการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับต่อไปนี้

สังเขปการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จุดมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. เพื่อศึกษาคำแนะนำนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

4.1 ศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรพหุนาม

4.2 ศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณแบบตัวแปรเอกนาม

5. เพื่อศึกษาคำแนะนำนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ปัจจัยบางประการอย่างน้อยหนึ่งด้านส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ปัจจัยบางประการ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง และขณะที่ศึกษา กับตัวแปรตาม ได้แก่ 1. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม 2. ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ 3. ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ 4. ด้าน

ความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ 5. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง 6. ด้านความรักในการเรียนรู้ 7. ด้านความคิดสร้างสรรค์ 8. ด้านการมองอนาคตในแง่ดี 9. ด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา ที่วิเคราะห์แบบตัวแปรพหุนามมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ตัวแปรปัจจัยบางประการกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง วิเคราะห์แบบตัวแปรเอกนามมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ปัจจัยบางประการอย่างน้อยหนึ่งด้านส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง รายด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขอบเขตการวิจัย ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 376 คน ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความมีวินัยในตนเอง และขณะที่ศึกษา ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและแยกรายด้าน ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเอง ในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านความรักในการเรียนรู้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี ด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองระหว่างวันที่ 9-23 มีนาคม 2550 โดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด 5 ฉบับ

1. แบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำนวน 43 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.94
2. แบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง จำนวน 21 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.84
3. แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.92
4. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 20 ข้อ มีความเชื่อมั่น 0.93
5. แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.89

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ฉบับ ภายหลังการตอบกลับ เก็บได้จำนวน 380 ฉบับ ผู้วิจัยได้ทำการคัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก จำนวน 4 ฉบับ ได้ฉบับสมบูรณ์ จำนวน 376 ฉบับ คิดเป็นเปอร์เซ็นต์เท่ากับ 98.94%

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS for window version 11.0 หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนแบบสอบถามทุกฉบับ และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและแยกรายด้าน พร้อมทั้งวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรพหุนาม (MMR) และวิเคราะห์แบบตัวแปรเอกนาม (MR) พร้อมทั้งวิเคราะห์หาค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและแยกรายด้าน และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติด้วยการทดสอบค่า F-test จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาแพทย์ คิดเป็นร้อยละ 33.78 รองลงมา คือ คณะสหเวชศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 29.26 คณะพยาบาลศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 23.40 และคณะ ทันตแพทยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 13.56 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแบบสอบถามของตัวแปรปัจจัย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 74.76 และค่าเฉลี่ยสูงสุด ของตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการมองอนาคตในแง่ดี โดยมี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 20.89

2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรพหุนาม ระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง พบว่า ชุดตัวแปรปัจจัยกับชุดตัวแปรตามมีความสัมพันธ์ กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าวิสต์แลมดา (Λ) เท่ากับ 0.20 ($F = 12.20^{**}$ $p \leq 0.01$) แสดงว่ากลุ่มตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวแปรตาม

3. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบตัวแปรเอกนาม พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมมีค่า $R = 0.7975$ ($F = 91.84^{**}$ $p \leq 0.01$) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความพร้อม ในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) มีค่า $R = 0.4132$ ($F = 10.82^{**}$ $p \leq 0.01$) ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) มีค่า $R = 0.6074$ ($F = 30.73^{**}$ $p \leq 0.01$) ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) มีค่า $R = 0.5311$ ($F = 20.65^{**}$ $p \leq 0.01$) ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) มีค่า $R = 0.5357$ ($F = 21.16^{**}$ $p \leq 0.01$) ด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) มีค่า $R = 0.7086$ ($F = 53.02^{**}$ $p \leq 0.01$) ด้าน ความคิดสร้างสรรค์ (Y6) มีค่า $R = 0.6867$ ($F = 46.89^{**}$ $p \leq 0.01$) ด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) มีค่า $R = 0.6529$ ($F = 39.07^{**}$ $p \leq 0.01$) และด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐาน และทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) มีค่า $R = 0.6684$ ($F = 42.45^{**}$ $p \leq 0.01$) โดยมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มตัวแปรปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมร้อยละ 63.60 และรายด้านร้อยละ 17.07, 36.89, 28.21, 28.70, 50.21, 47.15, 42.63 และ 44.68 ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ค่านำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและแยกรายด้าน มีดังนี้

4.1 ค่านำหนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม (Y) มากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($\beta = 0.326$) รองลงมาคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($\beta = 0.300$) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($\beta = 0.288$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผล เท่ากับ 28.85%, 26.55% และ 25.49% ส่วนตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาล

ศาสตร์ (Med) ($\beta = 0.092$) ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 8.14%

4.2 คำนำนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) มากที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($\beta = 0.344$) โดยมีเปอร์เซ็นต์ส่งผลทางบวกเท่ากับ 30.96% รองลงมาคือ ความมีวินัยในตนเอง (X4) ($\beta = -0.171$) ส่งผลทางลบเท่ากับ 15.39% และตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ส่งผลทางบวกโดยมีเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 15.21% ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($\beta = 0.160$) และตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ($\beta = 0.158$) ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยมีเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 14.40% และ 14.22% ตามลำดับ

4.3 คำนำนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) มากที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($\beta = 0.394$) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($\beta = 0.247$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 51.17% และ 32.08% ตามลำดับ

4.4 คำนำนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) มากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($\beta = 0.267$) รองลงมาคือ ตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ($\beta = 0.228$) เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($\beta = 0.191$) และตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Dent) ($\beta = 0.144$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 24.81%, 21.19%, 17.75% และ 13.38% ตามลำดับ

4.5 คำนำนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) มากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($\beta = 0.307$) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($\beta = 0.245$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 42.52% และ 33.93% ตามลำดับ

4.6 คำนำนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) มากที่สุดคือ เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($\beta = 0.415$) รองลงมาคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($\beta = 0.222$) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($\beta = 0.189$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 39.75%, 21.26% และ 18.10% ตามลำดับ และตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ($\beta = 0.099$) ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 9.48%

4.7 คำนำนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) มากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($\beta = 0.398$) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($\beta = 0.322$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 38.72% และ 31.32% ตามลำดับ

4.8 คำนำนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) มากที่สุดคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($\beta = 0.276$) รองลงมาคือ ความมีวินัยในตนเอง (X4) ($\beta = 0.222$) และเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (X2) ($\beta = 0.175$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 31.01%, 24.94% และ 19.66% ตามลำดับ และตัวแปรหุ่นคณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Alli) ($\beta = 0.107$) ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 12.02%

4.9 คำนำนักความสำคัญสัมพัทธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) มากที่สุดคือ ความเชื่อมั่นในตนเอง (X1) ($\beta = 0.440$) รองลงมาคือ ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ (Med) ($\beta = 0.173$) โดยส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 40.93% และ 16.09% ตามลำดับ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X3) ($\beta = 0.136$) ส่งผลทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเปอร์เซ็นต์ส่งผลเท่ากับ 12.65%

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย สามารถอภิปรายในประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบตัวแปรพหุนาม พบว่า ชุดตัวแปรปัจจัยกับชุดตัวแปรตาม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1,3 ที่ตั้งไว้ว่าปัจจัยบางประการกับตัวแปรตาม เมื่อวิเคราะห์แบบพหุนาม มีความสัมพันธ์กัน แสดงว่าชุดของตัวแปรปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและแยกรายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับกฎแห่งความพร้อมของธอร์ไดค์ (อาร์ พินธ์มณี. 2534 : 123-124 ; อ้างอิงจาก Thorndike. n.d.) ได้อธิบายไว้ว่าสภาพความพร้อมหรือความมีวุฒิภาวะของผู้เรียน ทั้งร่างกายและจิตใจ รวมทั้งพื้นฐานประสบการณ์เดิม ตลอดจนความสนใจ ความเข้าใจต่อสิ่งที่เรียน ถ้าผู้เรียนมีความพร้อมจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ดังนั้นผู้ที่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ดีจะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อตนเอง มีแรงจูงใจที่จะเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และอิสระต่อการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อการเรียน มีวินัยในตนเอง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ตัวแปรเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความมีวินัยในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้

ด้วยตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และสอดคล้องกับ เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1968 : 78) ที่กล่าวไว้ว่าลักษณะบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง จะพร้อมเผชิญต่อเหตุการณ์ต่างๆแม้เป็นอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อ มีความรับผิดชอบ และตั้งใจทำงานอย่างเชื่อแน่ว่าตนสามารถทำสิ่งที่กำลังทำอยู่ลุล่วงไปด้วยตนเอง ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของสุกมาส จินะราช (2549 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ตัวแปรความเชื่อมั่นในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตนเองของนิสิตภาคพิเศษ ชั้นปีที่ 1 ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่วนคณะต่างๆที่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษานั้น เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าตลอดเวลา นักศึกษาจะต้องเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ที่ทันสมัย ประกอบกับการเรียนด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ นักศึกษาจะต้องศึกษาด้วยตนเอง เพราะเวลาในห้องเรียนไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแต่ละคณะที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันว่า บัณฑิตจะต้องมีความกระตือรือร้นต่อการแสวงหาความรู้ใหม่ด้วยตนเองตลอดเวลา มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองและติดตามความก้าวหน้าของวิทยาการใหม่ๆได้อย่างต่อเนื่อง และมีคุณธรรม จริยธรรมอันเหมาะสมกับวิชาชีพ

2. ผลการวิเคราะห์แบบตัวแปรเอகနမ พบว่า ชุดของตัวแปรปัจจัย ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม 63.60% ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ (Y1) 17.07% ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Y2) 36.89% ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ (Y3) 28.21% ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Y4) 28.70% ด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) 50.21% ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) 47.15% ด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) 42.63% และด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) 44.68% ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ตั้งไว้ จากผลการวิจัยจะเห็นว่าชุดของตัวแปรปัจจัยส่งผลต่อด้านความรักในการเรียนรู้ (Y5) ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Y6) ด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา (Y8) และด้านการมองอนาคตในแง่ดี (Y7) ก่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การที่บุคคลเกิดความรู้สึกว่าเมื่อตนเองมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองมักจะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความเป็นอิสระที่จะค้นคว้าหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง พร้อมทั้งนำทักษะและประสบการณ์มาแก้ไขปัญหาในกรณีที่เกิดปัญหา มีการวางแผนเป้าหมายของชีวิตและต้องทำให้สำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2542 : 72) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นจะเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจในการเรียน เพื่อที่จะพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จ มีจุดมุ่งหมายในชีวิต มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรี มะแสงสม (2544 : 10) ประกิตศรี เผ่าเมือง (2546 : 13) พิศดี มินศิริ (2547 : 11) และมรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549 : 13) ที่กล่าวว่า นักเรียนหรือนักศึกษาที่มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะส่งผลให้เป็นบุคคลที่เรียนรู้ได้ดี รู้จักวางแผนการเรียน มีความรับผิดชอบ เป็นตัวของตัวเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้ด้วยตนเอง

3. จากการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญ ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและแยกรายด้าน พบว่าสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2,5 ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

ความเชื่อมั่นในตนเอง

จากการศึกษาพบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและรายด้าน (ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านความรักในการเรียนรู้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา) ทั้งนี้เนื่องจาก ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะที่เกิดจากบุคคลได้รับการยอมรับจากตนเองและบุคคลรอบข้าง Breckenride (1966 : 249) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเองจะมีความสามารถในการควบคุมตัวเอง และมีความรับผิดชอบสามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี คนอยู่ (2547 : 14) ที่กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง คือคนที่มีจิตใจมั่นคง มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าตัดสินใจ กระทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง ยอมรับในความสามารถของตนเอง ตลอดจนมีความรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อตนเอง และคล้ายคลึงกับงานวิจัยของสุภามาส จินะราช (2548 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเองส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่บุรีรัมย์ เมื่อนักศึกษาเห็นคุณค่าของตนเอง ก็จะทำให้เกิดการวางแผนการเรียนที่ดี รวมทั้งมีความรับผิดชอบต่อการเรียนสูงขึ้น สิ่งเหล่านี้จะทำให้ นักศึกษาเกิดความพร้อมที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพมากขึ้น และคล้ายคลึงกับงานวิจัยของสุภามาส จินะราช (2549 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษากับนิสิตภาคพิเศษ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลต่อการพัฒนาตนเอง เมื่อมีการพัฒนาตนเองแล้ว นักศึกษาเกิดความพร้อม และกล้าแสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการกระทำการต่างๆ เพื่อให้สำเร็จไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ มีความกล้าหาญ และตั้งใจมั่น แม้มีอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อ ยังคงตั้งใจกระทำการสิ่งนั้นต่อไปโดยมั่นใจว่าตนเองสามารถเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆได้

เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

จากการศึกษาพบว่า เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและรายด้าน (ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ ด้านความรักในการเรียนรู้ และด้านการมองอนาคตในแง่ดี) กูด (Good. 1973 : 49) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งต่างๆ ในลักษณะความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ต่อสภาพการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ก็จะศึกษาหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองสู่จุดหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้น บุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ หรือคณะที่ตนเองเลือกเรียน ก็จะมีความรู้สึกรัก มีความภูมิใจในอาชีพหรือสถาบันของตนเองและเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยตนเอง พร้อมที่จะศึกษาหาความรู้ด้วยความเต็มใจโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุ

ที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และงานวิจัยของพัชรี มะแสงสม (2544 : 74-77) ที่ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวก แสดงว่านักศึกษาที่มีเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองสูง ส่งผลให้นักศึกษาเกิดความพร้อมในการเรียนรู้ได้ดีเช่นกัน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและรายด้าน (ด้านอัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านความรักในการเรียนรู้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านการมองอนาคตในแง่ดี ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ และ ด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐาน และทักษะในการแก้ปัญหา) ทั้งนี้เนื่องจาก นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะมีความทะเยอทะยาน มีความอดทน มีความตั้งใจทำงานให้ดี แม้จะมีอุปสรรคก็ไม่ย่อท้อ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงและคาดหวังที่จะประสบผลสำเร็จ มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นที่ยอมรับของคนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเฮร์แมน (Hermans. 1970 : 367-371) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีความทะเยอทะยาน มีความคาดหวังที่จะประสบผลสำเร็จ มีความพยายาม มีความอดทน มีการคำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคต และมีความมุ่งมั่นตั้งใจจริงที่จะทำงานของตนให้ดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549 : บทคัดย่อ) และพิศดี มินศิริ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่านักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ความมีวินัยในตนเอง

จากการศึกษาพบว่า ความมีวินัยในตนเอง ส่งผลทางบวกและทางลบกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน (ด้านการมองอนาคตในแง่ดี และด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้) โดยส่งผลทางบวกกับด้านการมองอนาคตในแง่ดี เนื่องจากผู้ที่มีวินัยในตนเองจะเป็นบุคคลที่มีความมั่นใจ มีความจริงใจ มีความซื่อสัตย์ มีความรับผิดชอบ มีการวางแผนในอนาคต และสามารถปรับตัวเองให้อยู่ในกฎ ระเบียบ ขนบธรรมเนียมประเพณีได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2523 : 59-69) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ที่มีวินัยในตนเองสามารถควบคุมอารมณ์ พฤติกรรมให้อยู่ในกฎเกณฑ์ของสังคม มีความมั่นใจ มีความรับผิดชอบ สามารถคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้นภายหลัง และเป็นเป้าหมายในอนาคต และสอดคล้องกับงานวิจัยของมรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549 : บทคัดย่อ) ความมีวินัยในตนเองมีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับส่งผลทางลบกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ เนื่องจากนักศึกษาที่เข้ามาเรียนในกลุ่มศูนย์สุขภาพจิต ๓ จัตุรัส เป็นนักศึกษาที่อยู่ในระดับการเรียนดี เมื่อเข้ามาเรียนในวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพแล้ว นักศึกษามีความสนใจในวิชาชีพของตนเองเป็นหลัก เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ จึงค่อนข้างปิดกั้นการเรียนรู้ในศาสตร์ด้านอื่นๆ

คณะต่างๆในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์

ตัวแปรหุ่นคณะแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ จากการวิจัยพบว่า ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมและรายด้าน (ด้านความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและทักษะในการแก้ปัญหา และด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้) เนื่องจากนักศึกษาแพทย์ต้องไปปฏิบัติงานในชุมชนต่างๆของประเทศไทย ฉะนั้นนักศึกษาแพทย์จึงต้องศึกษาหาความรู้เพื่อนำทักษะและประสบการณ์ที่ได้เรียนมาไปแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชนในเขตชุมชน และจะต้องหาโอกาสเพิ่มพูนทักษะเพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะอันพึงประสงค์ 9 ประการ ของบัณฑิตแพทย์ธรรมศาสตร์ คือ 1. มีความรู้ความสามารถ และทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพตามเกณฑ์แพทย์สภา 2. มีคุณธรรม จริยธรรม มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและสังคม 3. มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณและการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล 4. สามารถแก้ปัญหาแบบองค์รวม 5. เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองได้อย่างต่อเนื่อง 6. มีเจตคติและความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติงานได้ในทุกชุมชน 7. มีทักษะการสื่อสารที่เหมาะสม 8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและภาวะผู้นำ 9. สามารถพัฒนาตนเอง สังคม และดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ตัวแปรหุ่นคณะทันตแพทยศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ จากการวิจัยพบว่า ส่งผลทางบวกต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน (ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้) เนื่องจากนักศึกษาทันตแพทย์มีความพร้อมด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ได้ดี และศึกษาหาความรู้ตลอดเวลาเพื่อพัฒนาตนเองนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของคณะทันตแพทย์ที่ได้นำระบบการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-base learning : PBL) ร่วมกับระบบ Skill Acquisition Transfer and Verification (SATV) เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาทันตแพทย์เกิดองค์ความรู้รวมถึงทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของทันตแพทย์ในฐานะบุคลากรด้านสุขภาพ และสอดคล้องกับคุณสมบัติของนักศึกษาทันตแพทย์ที่ต้องมีความรู้ความสามารถ มีความใฝ่รู้ที่จะศึกษาด้วยตนเอง และเพิ่มพูนทักษะพร้อมทั้งติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการของวิชาชีพอย่างทันกาล และต่อเนื่องตลอดชีวิต

คณะสหเวชศาสตร์เทียบกับคณะพยาบาลศาสตร์ จากการวิจัยพบว่า ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรายด้าน (ด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ ด้านความคิดริเริ่มและอิสระในการเรียนรู้ และด้านการมองอนาคตในแง่ดี) ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาคณะสหเวชศาสตร์มีความคิดสร้างสรรค์และอิสระในการเรียนรู้ด้านกายภาพบำบัดและเทคนิคการแพทย์ได้ดีนั้น เป็นเพราะหลักสูตรได้กำหนดให้นักศึกษาต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในเทคนิคใหม่ๆ เพื่อพัฒนางานของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีเจตคติที่ดี และมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา ตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ตลอดจนแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรปัจจัยความเชื่อมั่นในตนเอง เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม และส่วนใหญ่ส่งผลต่อรายด้าน ปัจจัยดังกล่าวทำให้นักศึกษาเกิดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ดี ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 บิดา มารดา ผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษา ควรปลูกฝังให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพที่ตนเองศึกษา มีแรงจูงใจที่จะเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองตลอดเวลา และมุ่งสู่ความเป็นเลิศในวิชาชีพนั้น บิดา มารดา และผู้ปกครอง ควรปลูกฝังตั้งแต่การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็ก และผู้บริหารการศึกษา ควรนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นอยากเรียนรู้นอกจากนี้พฤติกรรมการสอนของอาจารย์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างบรรยากาศการเรียน ดังนั้น อาจารย์ควรมีเทคนิคในการสอนแบบใหม่ สร้างบรรยากาศให้เกิดความรู้สึกรอบรู้ โดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองมากที่สุด อาจารย์ผู้สอนช่วยชี้แนะในการเรียนอย่างเป็นมิตร สิ่งเหล่านี้เป็นแรงสนับสนุนให้นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และมีแรงจูงใจที่จะเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

1.2 บิดา มารดา ผู้ปกครอง อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ควรปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง ให้นักศึกษามองเห็นคุณค่าในตนเอง ทั้งนี้ บิดา มารดา และผู้ปกครอง ควรให้ความสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่วัยเด็ก ตลอดจนฝึกให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ รู้จักวางแผนการเรียน สามารถช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้ สิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานทำให้นักศึกษามีวินัยในตนเองและเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาและสามารถแก้ไขปัญหาได้ สำหรับความมีวินัยในตนเองที่ส่งผลทางลบกับด้านการเปิดโอกาสสู่การเรียนรู้ แสดงว่านักศึกษาสนใจในวิชาชีพของตนเองเป็นหลัก เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ จึงไม่เปิดโอกาสเรียนรู้ในศาสตร์ด้านอื่นๆ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารการศึกษาควรจัดกิจกรรมสหนาการ หรือจัดให้มีวิชาเลือกในศาสตร์ด้านอื่นๆ เช่น การถ่ายภาพ การแพทย์แผนไทย และสารสนเทศ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านอื่นๆ กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ปัจจัยที่น่าสนใจควรเป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของครอบครัว ความสัมพันธ์กับเพื่อน ความสัมพันธ์กับอาจารย์ การอบรมเลี้ยงดู และสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยศึกษากับนักศึกษา กลุ่มด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษากับกลุ่มตัวอย่างคณะต่างๆ ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพในมหาวิทยาลัยอื่น เพื่อต้องการทราบว่าการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยอื่นจะได้ผลเช่นเดียวกับการศึกษาครั้งนี้หรือไม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษฎา ทองสังวรณ. (2540). ความพร้อมของคณะกรรมการการบริหารองค์การส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น ในจังหวัดอุดรธานี. ปรินูญานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาสังแวดล้อมศึกษา). นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. (2527). จิตวิทยาศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- กิตติณา พละวัตร. (2539) ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และกระบวนการกลุ่มที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านกุดกว้างประชาสรรค์ จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- เกษมสันต์ อินพรม. (2549). การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. (2530). การศึกษานอกโรงเรียนกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หลักสูตรทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547.
- คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547.
- คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547.
- คณะสหเวชศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หลักสูตรสหเวชศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547.
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. การปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. (2543). กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์. ถ่ายเอกสาร.
- ชม ภูมิภาค. (2523). จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. ถ่ายเอกสาร.
- ชิดกมล สังข์ทอง. (2536). การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองของวัยรุ่น. ปรินูญานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐพร สตาภรณ์. (2540). การศึกษาองค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนทหารและพลเรือน. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

- มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงใจ เนตรโรจน์. (2527). การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเอง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตการศึกษา 3. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธมนานิน. (2521). เอกสารประกอบการสอนเรื่อง การวัดทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
-(2523). จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแห่งตน. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทองจันทร์ หงส์ดามรงค์. (2548). หมอ ครู ผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพพา เดียวประเสริฐ. (2541). ผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล. ปรินิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธัญญา คนอยู่. (2547). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัชชัย ชัยจริยาภาณุ. (2529). การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : แพร์พิตา.
- ธิดิมา จักรเพชร. (2544). ผลของชุดการแนะแนวที่มีความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุเหร่าแสนแสบ กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นฤมล เกื่อนมา. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. ปรินิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต. (การพยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นิพนธ์ แจ้งเอี่ยม. (2524). จิตวิทยาสังคม. ภูเก็ต : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว. คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูภูเก็ต. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน. ปรินิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. (2545). การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ประกิตศรี เผ่าเมือง. (2546). การศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนนทบุรี โดยการวิเคราะห์พหุระดับ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2526). ทศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพฯ : พระพิทยา. ถ่ายเอกสาร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2535). การวิเคราะห์ข้อมูลระดับมัลติแวร์เทในทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ. ถ่ายเอกสาร
- พัชรี มะแสงสม. (2544). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรี สวนแก้ว. (2536). จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล.
- พิศดี มินศิริ. (2547). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์บัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลางในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระเทพเวที. (2532). การศึกษาที่สากลบนฐานแห่งภูมิปัญญาไทย. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้งกรุ๊ป. ถ่ายเอกสาร.
- เพชรธิดา บุญหนู. (2545). การศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ด้วยตนเองด้านการใช้คอมพิวเตอร์ของครู ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. ถ่ายเอกสาร.
- มรุต ก้องวิริยะไพศาล. (2549). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มานะ พ่วงความสุข. (2536). ผลของการฝึกความรู้สึกไวที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ยูวดี ทรัพย์ประเสริฐ. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสวรรค์. ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.
- รินรพี เจริญทรัพย์านนท์. (2545). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความเชื่อมั่นในตนเองกับความเป็นผู้นำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการวิเคราะห์แบบสหสัมพันธ์คาโนนิกอล. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). ปฏิวัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : มติชน.
- วราภรณ์ รักวิจัย. (2529). การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- วารุณี ธนวานิช. (2524, พฤศจิกายน) “ทำอะไรจึงจะเชื่อมั่นในตนเอง,” วารสารแนะแนว. 16 (24) : 50-52
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2542). พลังการเรียนรู้ : ในกระบวนทัศน์ใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : SR PRINTING LIMITED PARTNERSHIP.
- วิชุดา หารษาจารย์พันธ์. (2540). การศึกษาความพร้อมในการปฏิบัติบทบาทพยาบาลวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 4 สถาบันการศึกษาพยาบาลเอกชน. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัลลี สัตยาชัย. (2547). การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักรูปแบบการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- ศินาพร แสงใส. (2548). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สถาพร หมวดอินทร์. (2546). ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สวนา พรพัฒน์กุล. (2525). “อิทธิพลของตัวแบบที่มีต่อพัฒนาการทางด้านการคิดและการเรียนรู้ทางสังคมของเด็กไทย”. รายงานการวิจัยฉบับที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมเกียรติ ยุติธรรม. (2541). ความพร้อมของคณะกรรมการบริหารองค์การส่วนตำบลต่อการแก้ปัญหามลพิษทางน้ำ ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดราชบุรี. ปรินญาณินพนธ์ ศษ.ม. (สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- สมคิด อิศระวัฒน์. (2541). รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของคนไทยในชนบทซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร
- สุชา จันทน์เอม. (2543) จิตวิทยาเด็กเกเร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. ถ่ายเอกสาร.
- สุชาดา สุธรรมรักษ์. (2531). ทฤษฎีการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2541). การสร้างแบบทดสอบวัดลักษณะความรับผิดชอบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การแสดงผลฐานความเที่ยงตรง ความไม่เที่ยงตรง และความเชื่อมั่น. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรธานี ใจเย็น. (2545). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนระบบการศึกษาทางไกลในเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันทา ถนอมสิงห์. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันทา แผนพรหม. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภามาส จินะราช. (2549). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับการพัฒนาตนเองของนิสิตภาคพิเศษ ระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรชาติ สังข์รุ่ง. (2520). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับความพึงพอใจในการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลในเขตกลาง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรพงศ์ ชูเดช. (2542). ผลของการฝึกอบรมตามแนวทางไตรสิกขาที่มีต่อการพัฒนานิพนธ์ในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุรางค์ โคว์ตระกูล. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
-(2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2542). *จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- (2547). *รายงานการวิจัยความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของผู้เรียน การศึกษาต่อเนื่องสายอาชีพ. (ภาควิชาศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สยามสปอร์ต ซินดิเคท.*
- อรรธรณ พานิชปฐมวงศ์. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- อารี พันธุ์ณี. (2534). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเพรสการพิมพ์.
- อารยา สุระมาตย์. (2540). *การวิเคราะห์องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านความเชื่อมั่นในตนเอง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- อ่ำรุ จันทวานิช. (2543). *“ปาฐกถา” ในปฏิรูปการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด. โดยคณะกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สกายบุ๊กส์. ถ่ายเอกสาร.*
- Allport, Gordon W. (1978). “The Handbook of Social Psychology”, in *The Nature of Attitude and Attitudes Change*. Massachusettle : Weisley.
- Anastasi, Anne. (1968). *Psychological Testing*. 2nd. New York : The Macmillan
- Ausubel Dawid P. (1965). *Educational Psychology*. Chicago : Holt Rirchart and Winston.
- Baruch, Dorothy Walter. (1949). *New Ways in Discipline : You And Your Child Today*. New York : McGraw Hill, Inc.
- Blair, G.M. (1968). *Education Psychology*. New York : The Macmillan Company.
- Borich, Gary D. (1992). *Effective Teaching Methods*. New York : Macmillan.
- Breckenride, M.E. (1966). *Child Development*. Philadelphia London : W.B. Saunders Company.
- Brisbane, Holly E. (1994). *The Development Child : Understanding Children and Parenting*. 6th ed, New York : Glencoe.
- Brookfield, Steven. (1984, Winter). “Self-Directed Adult Learning : A Critical Program”, *Adult Education Quarterly*. 35 (2) : 59-71

- English, H.B. and English A.C. (1958). *A Comprehensive Dictionary of Psychology and Psychoanalytical Terms*. London : Longman Green and Co.
- Gagne, R.M. (1977). *The Condition of Learning and Theory of instruction*. New York : Holt, Rinehart and Wins.
- Good, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw Hill Book.
- Griffin, Colin. (1983). *Curriculum Theory in Adult Lifelong Education*. London : Croom Helm.
- Guglielmino, L.M. (1977). *Development of the Self-Directed Learning Readiness Scale*. Dissertation Ed.D (Education, Adult and Continuing) Georgia : Graduate school, University of Georgia. Photocopied.
- Guilford, J.P. (1959). *Personality*. New York : McGraw-Hill Book Co.
-(1975). *Psychometric Methods*. New York : McGraw Hill Book.
- Harrison, G.G. and Alfred, B.H.(1984). *The Adjective – Checklist*. New York : Double Day.
- Hermans, J.M. (1970). A Questionnaire measure of achievement motivation. *The Journal of Applied Psychology*. 13.
- Hudspeth, Jerald Henry. (1992, April). "Student Outcomes" The Relationship of Teaching Style to Readiness for Self-Directed Learning." *Dissertation Abstracts International-A*. (CD-ROM). 52(10) : 3514. Available : UMI ; ProQuest-Dissertation Abstracts
- Hurlock, E. (1968). *Developmental Psychology*. New York : McGraw-Hill Company, Inc.
- Kendler, H.H. (1974). *Basic Psychology*. 3rd Colifomis : WA Benjamin. Inc.
- Knowles, Malcom S. (1975). *Self-Directed Learning : A Guide For Learners and Teachers*. Chicago : Association Press.
- Lindgren , Henry C.(1967). *Educational Psychology in Classroom*. 3rd ed., New York, John Wiley & Sons, Inc.,
- McDonal, J. Frederic. (1959). *Education Psychology*. Tokyo : Oversea Publication
- McClelland, D.C. (1953). The achievement motive. New York : Appleton Century Crofts,
- .(1961). *The achievement society*. New York : Princeton.
- Murray, Edward. (1964). *Motivation and Emotion*. New Jersey : Englewood Cliff, Prentice Hall. Inc.
- Pedhazur, Elazar J. (1997). *Multiple Regression in Behavioral Research*. New york : Holt Rinehart and Winston, Inc.

- Posner, Fredric G. (1990, September). "A Study of Self-Directed Learning, Perceived Competence and Personal Orientation among Students in an Open Alternative High School," *Dissertation Abstracts International-A*. (CD-ROM). 51(3) : 813. Available : UMI : ProQuest-Dissertation Abstracts
- Raffini, James P. (1970, June). "The Relationship between Resultant Achievement Motivation and College Student Examination Performance," *Dissertation Abstracts International*. 31 (7) : 1085-A.
- Reynolds, Michael Merle. (1986, June). "Self-Directedness and Motivational Orientation of Adult Part-Time Students at Community College," *Dissertation Abstracts International-A*. 46(12) : 3571.
- Secord, Paul F. and Backman, Carl W. (1964). *Social Psychology*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Shaver, Kelly G. (1977). *Principles of Social Psychology*. Massachusetts. Winthrop Publishers, Inc.
- Shelley, Rita. (1992, June). "Relationship of Adults' Field Dependence-Independence and Self-Directed Learning (Cognitive Style)." *Dissertation Abstracts International-A*. (CD-ROM). 52 (12) : 4190. Available : UMI ; ProQuest-Dissertation Abstracts
- Skager, Rodney. (1978). *Lifelong Education and Evaluation Practice*. Oxford : Frankfurt Unesco Institute for Education.
- Stevens, James. (1995). *Applied multivariate statistics for the social sciences*. 3rd ed. New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Tatcher, V.S. and others. (1970). *The New Webster Dictionary of the English Language*. New York : Process and Book.
- Thurstone, L.L. (1964). "Comment." *American Journal of Sociology*. 52 : 39 – 40
- Triandis, Harry C. (1971). *Attitude and Attitude Change*. New York : John Wiley and Sons.
- Vincent, Elizabeth Lee. (1961). *Human Psychological Development*. New York : The Ronald Press Company.
- Weiner, Bernard. (1972). *Attribution Theory Achievement Motivation and educational Process*. *Review of Education Research*. 42 : 203 – 215, Spring.
- Wiggins, Jerry S. and Others (1971). *The Psychology of Personality*. Massachusetts: Addison – Wesley Publishing.
- Yoder, J. and Proctor, W. (1988). *The Self-Confidence Child*. New York : Facts on File.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นางพัชรี	ปิยภักดิ์	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
2. นางวันทนี	บุญสุวรรณ	อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. นายมนตรี	วงศ์สะพาน	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. นางสาวกานต์รวี	บุษยานนท์	อาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
5. นางสาวปราณี	ชาญณรงค์	นักจิตวิทยาเชี่ยวชาญ 9 คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ข้อ	IOC	การพิจารณา	ข้อ	IOC	การพิจารณา
1	1	คัดเลือกไว้	29	1	คัดเลือกไว้
2	1	คัดเลือกไว้	30	0.8	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	31	1	คัดเลือกไว้
4	0	ตัดออก	32	0.8	คัดเลือกไว้
5	1	คัดเลือกไว้	33	1	คัดเลือกไว้
6	1	คัดเลือกไว้	34	0.8	คัดเลือกไว้
7	0.4	ตัดออก	35	0.6	คัดเลือกไว้
8	0.8	คัดเลือกไว้	36	0.6	คัดเลือกไว้
9	1	คัดเลือกไว้	37	1	คัดเลือกไว้
10	1	คัดเลือกไว้	38	0.6	คัดเลือกไว้
11	1	คัดเลือกไว้	39	0.4	ตัดออก
12	0.6	คัดเลือกไว้	40	0.6	คัดเลือกไว้
13	0.4	ตัดออก	41	1	คัดเลือกไว้
14	0.8	คัดเลือกไว้	42	0.8	คัดเลือกไว้
15	0.6	คัดเลือกไว้	43	0.6	คัดเลือกไว้
16	0.6	คัดเลือกไว้	44	1	คัดเลือกไว้
17	0.6	คัดเลือกไว้	45	1	คัดเลือกไว้
18	0.4	ตัดออก	46	1	คัดเลือกไว้
19	0.8	คัดเลือกไว้	47	0.8	คัดเลือกไว้
20	0.6	คัดเลือกไว้	48	0.8	คัดเลือกไว้
21	0.4	ตัดออก	49	1	คัดเลือกไว้
22	0.8	คัดเลือกไว้	50	1	คัดเลือกไว้
23	0.6	คัดเลือกไว้	51	0.6	คัดเลือกไว้
24	0.6	คัดเลือกไว้	52	0.4	ตัดออก
25	0.2	ตัดออก	53	1	คัดเลือกไว้
26	0.6	คัดเลือกไว้	54	0.8	คัดเลือกไว้
27	0.8	คัดเลือกไว้	55	1	คัดเลือกไว้
28	0.6	คัดเลือกไว้	56	0.8	คัดเลือกไว้

ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ

ความเชื่อมั่นในตนเอง			เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง		
ข้อ	IOC	การพิจารณา	ข้อ	IOC	การพิจารณา
1	0.8	คัดเลือกไว้	1	1	คัดเลือกไว้
2	0.6	คัดเลือกไว้	2	1	คัดเลือกไว้
3	0.8	คัดเลือกไว้	3	1	คัดเลือกไว้
4	0.6	คัดเลือกไว้	4	1	คัดเลือกไว้
5	1	คัดเลือกไว้	5	0.8	คัดเลือกไว้
6	0.4	ตัดออก	6	0.8	คัดเลือกไว้
7	0.8	คัดเลือกไว้	7	1	คัดเลือกไว้
8	0.8	คัดเลือกไว้	8	0.8	คัดเลือกไว้
9	0.8	คัดเลือกไว้	9	0.4	ตัดออก
10	0.8	คัดเลือกไว้	10	0.6	คัดเลือกไว้
11	0.8	คัดเลือกไว้	11	0.8	คัดเลือกไว้
12	1	คัดเลือกไว้	12	1	คัดเลือกไว้
13	1	คัดเลือกไว้	13	0.6	คัดเลือกไว้
14	0.6	คัดเลือกไว้	14	0.6	คัดเลือกไว้
15	0.6	คัดเลือกไว้	15	0.8	คัดเลือกไว้
16	0.6	คัดเลือกไว้	16	0.8	คัดเลือกไว้
17	0.8	คัดเลือกไว้	17	1	คัดเลือกไว้
18	1	คัดเลือกไว้	18	0.8	คัดเลือกไว้
19	1	คัดเลือกไว้	19	0.2	ตัดออก
20	0.8	คัดเลือกไว้	20	1	คัดเลือกไว้
21	0.8	คัดเลือกไว้	21	0.8	คัดเลือกไว้
22	0.8	คัดเลือกไว้	22	1	คัดเลือกไว้
23	0.8	คัดเลือกไว้	23	1	คัดเลือกไว้
24	1	คัดเลือกไว้	24	0.8	คัดเลือกไว้
25	0.6	คัดเลือกไว้	25	0.8	คัดเลือกไว้

ตารางค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความพึงพอใจ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์			ความมีวินัยในตนเอง		
ข้อ	IOC	การพิจารณา	ข้อ	IOC	การพิจารณา
1	0.6	คัดเลือกไว้	1	0.6	คัดเลือกไว้
2	0.6	คัดเลือกไว้	2	0.6	คัดเลือกไว้
3	1	คัดเลือกไว้	3	1	คัดเลือกไว้
4	1	คัดเลือกไว้	4	0.4	ตัดออก
5	0.8	คัดเลือกไว้	5	0.8	คัดเลือกไว้
6	1	คัดเลือกไว้	6	0.2	ตัดออก
7	1	คัดเลือกไว้	7	1	คัดเลือกไว้
8	1	คัดเลือกไว้	8	0.8	คัดเลือกไว้
9	0.8	คัดเลือกไว้	9	0.6	คัดเลือกไว้
10	1	คัดเลือกไว้	10	1	คัดเลือกไว้
11	1	คัดเลือกไว้	11	0.2	ตัดออก
12	1	คัดเลือกไว้	12	1	คัดเลือกไว้
13	0.6	คัดเลือกไว้	13	1	คัดเลือกไว้
14	0.8	คัดเลือกไว้	14	1	คัดเลือกไว้
15	0.4	ตัดออก	15	1	คัดเลือกไว้
16	0.8	คัดเลือกไว้	16	1	คัดเลือกไว้
17	1	คัดเลือกไว้	17	0.8	คัดเลือกไว้
18	0.8	คัดเลือกไว้	18	0.4	ตัดออก
19	1	คัดเลือกไว้	19	0.8	คัดเลือกไว้
20	0.6	คัดเลือกไว้	20	1	คัดเลือกไว้
21	0.8	คัดเลือกไว้	21	1	คัดเลือกไว้
22	0.8	คัดเลือกไว้	22	0.8	คัดเลือกไว้
23	1	คัดเลือกไว้	23	0.8	คัดเลือกไว้
24	1	คัดเลือกไว้	24	0.8	คัดเลือกไว้
25	1	คัดเลือกไว้	25	1	คัดเลือกไว้

ตาราง ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของแบบสอบถามวัดความพร้อม
ในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.38	23	0.49
2	0.22	24	0.55
3	0.31	25	0.57
4	0.42	26	0.35
5	0.47	27	0.56
6	0.46	28	0.61
7	0.64	29	0.61
8	0.66	30	0.59
9	0.64	31	0.57
10	0.50	32	0.49
11	0.44	33	0.45
12	0.49	34	0.43
13	0.51	35	0.61
14	0.62	36	0.54
15	0.59	37	0.41
16	0.58	38	0.61
17	0.33	39	0.23
18	0.58	40	0.33
19	0.40	41	0.55
20	0.58	42	0.61
21	0.67	43	0.23
22	0.64		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม 0.94

ตาราง ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของแบบสอบถามตัวแปรปัจจัย

ความเชื่อมั่นในตนเอง		เจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	
ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.44	1	0.64
2	0.27	2	0.65
3	0.29	3	0.76
4	0.31	4	0.69
5	0.33	5	0.51
6	0.25	6	0.55
7	0.41	7	0.66
8	0.54	8	0.67
9	0.64	9	0.63
10	0.52	10	0.70
11	0.20	11	0.67
12	0.31	12	0.60
13	0.52	13	0.39
14	0.24	14	0.48
15	0.27	15	0.46
16	0.63	16	0.40
17	0.59	17	0.64
18	0.41	18	0.23
19	0.53	19	0.63
20	0.20	20	0.68
21	0.55		
ค่าความเชื่อมั่น 0.84		ค่าความเชื่อมั่น 0.92	

ตาราง ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของแบบสอบถามตัวแปรปัจจัย

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์		ความมีวินัยในตนเอง	
ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.55	1	0.61
2	0.65	2	0.36
3	0.65	3	0.33
4	0.63	4	0.45
5	0.56	5	0.53
6	0.58	6	0.41
7	0.51	7	0.58
8	0.49	8	0.73
9	0.80	9	0.54
10	0.66	10	0.73
11	0.58	11	0.43
12	0.42	12	0.55
13	0.74	13	0.53
14	0.73	14	0.52
15	0.64	15	0.49
16	0.66	16	0.23
17	0.49	17	0.55
18	0.70	18	0.23
19	0.69	19	0.64
20	0.68	20	0.68
ค่าความเชื่อมั่น 0.93		ค่าความเชื่อมั่น 0.89	

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามการศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มศูนย์สุขภาพศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง ขอให้นักศึกษาหาเครื่องหมาย (✓) ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. คณะที่ศึกษา () คณะแพทยศาสตร์ () คณะทันตแพทยศาสตร์
() คณะสหเวชศาสตร์ () คณะพยาบาลศาสตร์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ฉบับ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ต้องการทราบเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ให้นักศึกษากาเครื่องหมาย (✓) ในช่องขวามือของข้อความเพียงช่องเดียวเท่านั้น ที่ตรงความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด

เป็นจริงมากที่สุด หมายถึง	ข้อความนั้นตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของนักศึกษามากที่สุด
เป็นจริงมาก หมายถึง	ข้อความนั้นตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของนักศึกษามาก
เป็นจริงปานกลาง หมายถึง	ข้อความนั้นตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของนักศึกษาปานกลาง
เป็นจริงน้อย หมายถึง	ข้อความนั้นตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของศึกษาน้อย
เป็นจริงน้อยที่สุด หมายถึง	ข้อความนั้นตรงความเป็นจริงตามความคิดเห็นหรือการปฏิบัติของศึกษาน้อยที่สุด

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามวัดความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
	<u>เปิดโอกาสสู่การเรียนรู้</u>					
1	เมื่อมีเวลาว่างข้าพเจ้าจะทบทวน บทเรียน และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ.....					
2	ก่อนเรียนแต่ละครั้ง ข้าพเจ้าจะศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนล่วงหน้า เพื่อช่วยให้เข้าใจบทเรียนมากขึ้น.....					
3	เมื่อมีโอกาสข้าพเจ้าชอบแลกเปลี่ยน ความรู้กับเพื่อนๆ.....					
4	ข้าพเจ้าสามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ที่ น่าสนใจได้ด้วยตนเอง.....					
5	เมื่อข้าพเจ้าเรียนจบในระดับนี้แล้ว ข้าพเจ้าจะหาโอกาสเรียนต่อในระดับที่ สูงขึ้น.....					
	<u>อัตมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียน</u>					
	<u>ที่มีประสิทธิภาพ</u>					
6	ในขณะที่เรียน ข้าพเจ้าจะตั้งใจเรียน และจด บันทึกข้อความที่สำคัญ.....					
7	ข้าพเจ้าเชื่อว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทำ ให้ข้าพเจ้าพัฒนาตนเองได้ดีขึ้น.....					
8	ข้าพเจ้าเชื่อว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต....					
9	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็น เรื่องที่ไม่ยากเกินความสามารถ.....					
10	ในการเรียนเป็นกลุ่ม ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนาน กับการค้นหาคำตอบ.....					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
	<u>ความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้</u>					
11	ข้าพเจ้าเลือกเรียนคณะที่ข้าพเจ้ากำลังศึกษา อยู่ด้วยความจำใจ ตามความต้องการของ ผู้ปกครอง.....					
12	ข้าพเจ้าสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากห้องสมุด หรือ web-site ได้ด้วยตนเอง.....					
13	ข้าพเจ้าสามารถหาวิธีใหม่ ๆ ในการสร้างงานให้ มีรูปแบบที่หลากหลายได้.....					
14	ถ้าข้าพเจ้าจะเรียนรู้เรื่องใด ข้าพเจ้าสามารถ วางแผนขั้นตอนการเรียนรู้เรื่องนั้นได้.....					
15	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการแสวงหา ความรู้จากงานวิชาการต่างๆที่เกี่ยวกับการ เรียนของข้าพเจ้า.....					
	<u>ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง</u>					
16	เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายในการทำงาน ข้าพเจ้าจะตั้งใจทำงานให้เสร็จทันเวลาและมี ประสิทธิภาพ.....					
17	ก่อนเข้าเรียน ข้าพเจ้าจะเตรียมตัวให้พร้อมที่ จะเรียนเสมอ.....					
18	เมื่องานไม่เสร็จ ข้าพเจ้าจะอดทนจนกว่างานจะ เสร็จ.....					
19	ข้าพเจ้าจดบันทึกสรุปการเรียนรู้แต่ละครั้ง เพื่อ สร้างความเข้าใจให้กับตัวเอง.....					
20	เมื่อข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้เรื่องใด ข้าพเจ้าชอบ ที่จะอ่านหนังสือและทำความเข้าใจด้วยตนเอง..					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
	<u>ความรักในการเรียนรู้</u>					
21	เมื่อข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้อะไร ก็จะสามารถหาความรู้เรื่องนั้นจนสำเร็จ.....					
22	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....					
23	เมื่อมีข้อสงสัยในบทเรียน ข้าพเจ้าจะต้องรีบทำความเข้าใจ.....					
24	ข้าพเจ้าเชื่อว่า การเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิต.....					
25	ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้อยู่เสมอ.....					
26	ข้าพเจ้าไม่ชอบเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะเป็นเรื่องยาก.....					
27	ข้าพเจ้ารู้สึกมีความสุขเมื่อได้เรียนรู้ในสิ่งที่เป็นองค์ความรู้.....					
	<u>ความคิดสร้างสรรค์</u>					
28	เมื่อข้าพเจ้าเจอปัญหาในการเรียน ข้าพเจ้าจะหาแนวทางใหม่ๆ ในการแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี.....					
29	ข้าพเจ้าชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ แล้วนำมาประยุกต์เข้ากับการเรียนได้ดี.....					
30	เมื่อข้าพเจ้าทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้าชอบเสนอแนวทางใหม่ๆ เพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ.....					
31	ข้าพเจ้าสามารถคิดได้หลายวิธีในการแก้ไขปัญหา.....					
32	ข้าพเจ้ามีความอดทนและความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาที่ยุ่งยากให้จบได้					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
	<u>การมองอนาคตในแง่ดี</u>					
33	ข้าพเจ้านำความรู้ที่เรียนมาไปประยุกต์ ใช้ในอนาคตเมื่อประกอบอาชีพ.....					
34	เมื่อข้าพเจ้าเห็นรุ่นพี่ประสบผลสำเร็จใน เรื่องการเรียนและอาชีพ ข้าพเจ้าอยาก เป็นเช่นนั้นบ้าง.....					
35	ข้าพเจ้าคิดว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ทำลาย ไม่ใช่อุปสรรค.....					
36	ข้าพเจ้าเชื่อว่าบุคคลที่ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ และมี คุณธรรม เป็นบุคคลที่น่ายกย่อง.....					
37	ข้าพเจ้าเชื่อว่าความผิดพลาดในชีวิตสอน ให้เราคิด และทำสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น.....					
	<u>ความสามารถในการใช้ทักษะขั้นพื้นฐานและ ทักษะในการแก้ปัญหา</u>					
38	เมื่อเกิดปัญหา ข้าพเจ้าสามารถเสนอแนวทางใน การแก้ปัญหาจากประสบการณ์ได้.....					
39	ข้าพเจ้าไม่กล้าแสดงความคิดเห็น กลัว ความคิดตัวเองไม่ถูกต้อง					
40	เมื่อเผชิญกับปัญหา ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์หา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขด้วยตนเอง.....					
41	เมื่อข้าพเจ้าได้รับฟังเรื่องต่างๆ จากอาจารย์ หรือบุคคลอื่น ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่ ได้รับไปอธิบายให้กับเพื่อนๆ เข้าใจได้.....					
42	ข้าพเจ้าสามารถแก้ไขเฉพาะหน้าได้โดยใช้ ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่.....					
43	ข้าพเจ้ามักปล่อยให้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการ เรียนคลี่คลายไปเองโดยไม่หาทางแก้.....					

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ตลอดชีวิต.....					
2	บางครั้งข้าพเจ้าไม่มั่นใจในการตัดสินใจของข้าพเจ้า.....					
3	เมื่อเพื่อนวิจารณ์งานที่ข้าพเจ้ากำลังทำอยู่ ข้าพเจ้าไม่ลังเล จะตั้งมั่นทำต่อให้สำเร็จ...					
4	ในการทำงานกลุ่ม ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจ เพราะมีเพื่อนช่วยแสดงความคิดเห็น.....					
5	ในการทำรายงานคนเดียว ข้าพเจ้าต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจแล้วค่อยทำรายงานเพื่อให้รายงานนั้นมีคุณภาพ.....					
6	ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกกังวล ถ้ามีใครมาทักว่าปีนี้ชีวิตจะมีอุปสรรค.....					
7	ถ้าให้แสดงความคิดเห็นในชั่วโมงเรียนข้าพเจ้าชอบยกมือตอบทุกครั้ง.....					
8	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจเมื่อมีเพื่อนมาปรึกษาเรื่องการเรียนรู้.....					
9	ถ้ามีการทำกิจกรรมข้าพเจ้าชอบอาสาทำในสิ่งที่คิดว่าทำได้.....					
10	ถ้าเพื่อนมองว่าการทำงานของข้าพเจ้าไม่ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะอธิบายหลักการ และเหตุผลให้เข้าใจ.....					
11	ข้าพเจ้าชอบหลบสายตาสอนอาจารย์ เพราะกลัวอาจารย์ถามจะตอบไม่ได้.....					

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามวัดความเชื่อมั่นในตนเอง (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
12	ข้าพเจ้านั้นใจในการศึกษา คั่นคว้าด้วยตนเอง ทำให้การเรียนของข้าพเจ้าไม่มีอุปสรรค.....					
13	ก่อนส่งงานทุกครั้งที่ได้รับมอบหมาย ข้าพเจ้า จะตรวจทานจนมั่นใจก่อนส่ง.					
14	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำอะไร หากมีคณมายืนดูใกล้ๆ					
15	ข้าพเจ้ามักได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนๆให้ เสนอรายงานหน้าห้องเรียน.....					
16	เมื่อเกิดปัญหาในการเรียนข้าพเจ้าจะไม่ย่อท้อ และมั่นใจว่าปัญหาทุกอย่างจะมีทางแก้.....					
17	ข้าพเจ้าไม่หวั่นไหวต่อปัญหาและอุปสรรค โดยง่าย.....					
18	ข้าพเจ้าสามารถพูดคุยกับคนที่ฟังรู้จักกันได้ อย่างไม่เคอะเขิน.....					
19	ข้าพเจ้านั้นใจว่าสามารถช่วยเพื่อนๆทำงานได้ ถึงแม้ว่าเป็นงานที่ไม่ถนัด.....					
20	เวลาเสนอรายงานหน้าห้องเรียน ข้าพเจ้ารู้สึก ตื่นเต้น เสียวสัน มือสั่น.....					
21	ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น เมื่อ เรียนผ่านไปแล้ว 1 ปี โดยไม่ซ้ำชั้น.....					

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามต้องการทราบความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับเจตคติ

ต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องขวามือของข้อความเพียงข้อเดียว ที่ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด มีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด

เห็นด้วยมาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษา

เห็นด้วยปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษามาก

เห็นด้วยน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษาน้อย

เห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักศึกษาน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย ปาน กลาง	เห็น ด้วย น้อย	เห็น ด้วย น้อย ที่สุด
1	การศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ข้าพเจ้าเรียนดีขึ้น.....					
2	ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน จะช่วยปลูกฝังให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อการเรียนและเรื่องอื่นๆ ได้ดี.....					
3	ข้าพเจ้าเชื่อว่ากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสิ่งสำคัญ.....					
4	การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นสิ่งท้าทายความสามารถ.....					
5	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายทุกครั้งที่มีอาจารย์ให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง.....					
6	ข้าพเจ้าไม่ชอบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เพราะทำให้เสียเวลา.....					
7	การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยฝึกฝนให้เป็นผู้อยากเรียนรู้ตลอดเวลา.....					
8	การทำรายงานด้วยตนเอง ทำให้ข้าพเจ้ามีความรู้มากขึ้น.....					

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
9	ข้าพเจ้ารู้สึกการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทำให้ผลการเรียนแย่ลง.....					
10	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทำให้เป็นคนที่มีความรอบรู้.....					
11	การแสวงหาแหล่งความรู้ต่างๆด้วยตนเองจะทำให้ได้ความรู้ที่หลากหลาย.....					
12	การประเมินตนเองทำให้ข้าพเจ้ารู้จักความสามารถพิเศษของตนเอง.....					
13	การที่วิเคราะห์ข้อผิดพลาดของตนเองได้เป็นสิ่งที่น่ายกย่อง.....					
14	การวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก.....					
15	การเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้ข้าพเจ้าเป็นตัวของตัวเอง.....					
16	ข้าพเจ้าชอบวิชาที่ไม่ต้องทำรายงานเพราะไม่ชอบศึกษา ค้นคว้า.....					
17	ข้าพเจ้ามีความสุขกับการค้นคว้าอิสระ.....					
18	ข้าพเจ้ากลัวการเรียนรู้ด้วยตนเองจะทำให้เกิดการผิดพลาด.....					
19	ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเหมาะสมกับการเรียนด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพมาก.....					
20	ข้าพเจ้าไม่เชื่อว่าการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะทำให้ข้าพเจ้าเป็นคนเก่งได้.....					

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
1	เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายงาน ข้าพเจ้าจะตั้งใจและมุ่งมั่นให้งานสำเร็จโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน.....					
2	ข้าพเจ้าชอบคิดหาวิธีใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนของตนเอง.....					
3	ข้าพเจ้าพยายามค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ เมื่อมีปัญหาก็จะใช้ความรู้แก้ไขปัญหานั้น.....					
4	ข้าพเจ้าชอบแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองเพื่อสร้างความภาคภูมิใจ.....					
5	เมื่อข้าพเจ้าพบคนที่ผู้อื่นยกย่องสรรเสริญว่าทำงานดีเด่น ข้าพเจ้าจะพยายามทำงานให้ดีเด่นเช่นคนนั้น.....					
6	ในการสอบแต่ละครั้ง ข้าพเจ้าจะตั้งใจทำข้อสอบเต็มที่เพื่อให้ได้คะแนนสูงๆ.....					
7	ข้าพเจ้ามักตั้งความหวังไว้สูงๆ เพื่อที่จะได้ใช้ความพยายาม และความสามารถเต็มที่.....					
8	ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนหนังสืออย่างสนุกสนานมากว่ารู้สึกทุกขใจ.....					
9	ทุกครั้งที่ได้รับมอบหมายงาน ข้าพเจ้าจะทำให้สำเร็จถึงแม้ว่าจะยากเพียงใดก็ตาม.....					
10	ไม่ว่าข้าพเจ้าจะทำอะไรก็ตาม ข้าพเจ้าจะทำจนสุดความสามารถเสมอ.....					

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
11	ข้าพเจ้ามุ่งมั่นตั้งใจเรียนเพื่อความสำเร็จในชีวิต และความภูมิใจของครอบครัว.....					
12	ข้าพเจ้ามีความพยายามมากขึ้น เมื่อรู้ตัวว่าผล การสอบด้อยกว่าเพื่อนๆ.....					
13	ข้าพเจ้าชอบทำงานทุกอย่างให้สำเร็จด้วย ตนเอง.....					
14	เมื่อข้าพเจ้าโดนตำหนิจากอาจารย์และเพื่อนๆ ข้าพเจ้าจะปรับปรุงตัวเอง.....					
15	งานที่ข้าพเจ้าพอใจจะทำอย่างยิ่งคือ งานที่ ข้าพเจ้าได้ใช้ความสามารถของตนเองอย่าง เต็มที่.....					
16	ในการทำงานแต่ละครั้งข้าพเจ้าจะเก็บเป็น ประสบการณ์ นำไปปรับปรุงในงานครั้งต่อไป เพื่อให้ผลงานนั้นดีขึ้นเรื่อยๆ.....					
17	ข้าพเจ้าชอบเปรียบเทียบตนเองกับคนที่เก่ง กว่า เพื่อที่จะได้พัฒนาตนเอง.....					
18	เมื่อข้าพเจ้าทำงานที่อาจารย์มอบหมายไม่ ถูกต้อง ข้าพเจ้าจะค้นหาวิธีใหม่ๆที่จะทำให้ ถูกต้องจงได้.....					
19	ข้าพเจ้ามีใจจดจ่ออยู่กับงานที่ได้รับมอบหมาย จนกว่าจะทำงานสำเร็จ ไม่ว่างานนั้นจะยากและ น่าเบื่อหน่ายเพียงใด.....					
20	ข้าพเจ้าได้รับกำลังใจจากครอบครัว เพื่อนๆ และอาจารย์ทำให้ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนโดยไม่ย่อ ท้อต่ออุปสรรค.....					

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้ายินดีรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนๆ เสมอ เพื่อหาข้อสรุปที่ดีที่สุดในการแก้ไข ปัญหาต่างๆ.....					
2	ข้าพเจ้าชอบนำงานอื่นมาทำในเวลาเรียน เนื่องจากจะต้องส่งอาจารย์ด่วน.....					
3	ข้าพเจ้าสามารถจัดการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของ ตนเองได้อย่างสมดุล.....					
4	ข้าพเจ้าไม่ให้ความสำคัญกับการแสดงความคิดเห็น ของคนอื่น.....					
5	ข้าพเจ้าเห็นว่า การแก้ปัญหาด้วยวิธีการระดม สมองเพื่อหาข้อสรุปเป็นสิ่งที่ดีที่สุด.....					
6	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายเมื่อต้องฟังผู้อื่นระบาย ความทุกข์.....					
7	ข้าพเจ้าลอกงานเพื่อนๆ ช่วยทำให้ ประหยัดเวลา.....					
8	ข้าพเจ้าคิดว่าความขยันหมั่นเพียรเป็น คุณสมบัติที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับทุกคนที่ หวังจะประสบผลสำเร็จในชีวิต.....					
9	เมื่อข้าพเจ้าทำงานต่างๆแล้วเกิดอุปสรรค ข้าพเจ้าจะล้มเลิกการทำงานนั้นทันที.....					
10	ข้าพเจ้าเชื่อว่า การใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา เป็นทางออกที่ดีที่สุด.....					

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามวัดความมีวินัยในตนเอง (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	เป็นจริง มาก ที่สุด	เป็นจริง มาก	เป็นจริง ปาน กลาง	เป็น จริง น้อย	เป็นจริง น้อย ที่สุด
11	ข้าพเจ้าชอบกำหนดแผนการทำงานทุกครั้งที่ได้รับมอบหมาย.....					
12	ข้าพเจ้าชอบทำตามแผนการทำงาน เพราะทำให้ข้าพเจ้าไม่สับสน.....					
13	ข้าพเจ้าไม่นำสิ่งของที่เป็นสาธารณสมบัติของผู้อื่นมาครอบครองเป็นของตัวเอง.....					
14	ข้าพเจ้าเข้าเรียนตรงเวลาเรียนเสมอ.....					
15	ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งสอนของผู้ใหญ่เสมอ แม้บางครั้งอาจจะมีข้อขัดแย้งก็ถือว่าผู้ใหญ่เคยมีประสบการณ์มาก่อน.....					
16	ข้าพเจ้าชอบเข้าเรียนเฉพาะวิชาที่สำคัญ วิชาที่ไม่สำคัญสามารถศึกษาด้วยตนเองได้.....					
17	ข้าพเจ้ามีความเกรงใจหากต้องยืมหนังสือเพื่อน ถ้ายืมแล้วข้าพเจ้าจะรีบทำธุระแล้วรีบส่งคืน.....					
18	เมื่อข้าพเจ้าทำผิด ข้าพเจ้าจะไม่แสดงออกให้คนอื่นรู้ว่าข้าพเจ้าเป็นคนผิด.....					
19	ข้าพเจ้าไม่ชอบเอาเปรียบเพื่อนๆไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนหรือเรื่องส่วนตัว.....					
20	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยเสมอ.....					

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสุรรัตน์ ศรีบุญเรือง
วัน เดือน ปีเกิด	13 กุมภาพันธ์ 2511
สถานที่เกิด	อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	109/6 หมู่บ้านงามประทีป ซอย 8 ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี
ตำแหน่ง	นักวิชาการศึกษา งานบริการการศึกษา
และสถานที่ทำงาน	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนมหาชนะชัยวิทยาคม อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร
พ.ศ. 2536	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการวิจัยและสถิติ ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ